

GEMİADAMLARI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1-Bu Yönetmelik, gemilerin yola elverişlilik bakımından donatılmalarında, gemiadamları ile ilgili gerekleri belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönetmelik; Türk bayraklı gemilerde çalışan ve çalışacak olan gemiadamlarını ve bunların yeterlikleri, eğitimleri, sınavları, belgelendirilmeleri, sağlık durumları, kütükleme işlemleri ve vardiya tutma ile ilgili kuralları kapsar.

Dayanak

Madde 3- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Bu Yönetmelik, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b), (c), (d) ve (f) bentlerine ve 20/4/1989 tarihli ve 3539 sayılı Kanun ile uygun bulunan Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşme (STCW-78) ve değişikliklerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu Yönetmelik'te geçen,

1) (Değişik:RG-23/8/2012-28390) İdare: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Deniz ve İşsular Düzenleme Genel Müdürlüğünü,

2) Denizcilik İşletmesi: Geminin sahibini veya gemi sahibinden gemiyi işletmek üzere devir almış olan ve bu Yönetmelikte belirlenmiş tüm görev ve sorumlulukları yerine getirmesi zorunlu olan diğer ticari işletmeyi veya çıplak gemi kiracısını,

3) IMO: Uluslararası Denizcilik Örgütünü,

4) (Değişik:RG-23/8/2012-28390) Sözleşme: STCW-78 Sözleşmesi ve STCW-2010 Değişikliklerini,

5)Eğitim-Sınav Yönergesi: Gemiadamları Eğitimlerinin Gerekleri ve Gemiadamları Sınavları Konu İçerikleri Yönergesini,

6) Donatım Yönergesi: Gemilerin Gemiadamları ile Donatılmasına İlişkin Yönergeyi,

7) (Mülga:RG-23/8/2012-28390)

8) Sağlık Yönergesi: Sağlık Bakanlığınca çıkarılan Gemiadamları Sağlık Yönergesini,

9) Gemi: Adı, tonilatosu ve kullanım amacı ne olursa olsun denizde ve iç sularda kürekten başka bir aygıtla yola çıkabilen aracı,

10) Çalışır Durumdaki Gemi: Denize elverişlilik belgesi geçerli olan gemileri,

11) Ticaret Gemisi: Denizde ve iç sularda kazanç sağlamak amacıyla kullanılan gemiyi,

12) (Değişik:RG-23/8/2012-28390) Yolcu gemisi: Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi 1974 (SOLAS) ve Değişikliklerinde tanımlanan gemiyi,

13) Yük Gemisi: Yük taşıyan ve taşıyacağı yolcu sayısı onikiyi (dahil) geçmeyen ticaret gemisini,

14) Tanker: Dökme olarak, aşağıda onaltı, onyedı ve onsekiz nolu bentlerde belirtilen yanıcı özellikte sıvı yükleri taşımak için inşa edilmiş ya da dönüştürülmüş ve bu amaçla kullanılan ticaret gemisini,

15) Petrol Tankeri: Dökme olarak ham petrol ve petrol ürünlerini taşımak için inşa edilmiş ya da dönüştürülmüş ve bu amaçla kullanılan ticaret gemisini,

16) Kimyasal Madde Tankeri: Uluslararası Dökme Kimyasal Maddeler Kod'u Bölüm 17'de çizelgesi verilen sıvı maddeleri dökme olarak taşımak için inşa edilmiş ya da dönüştürülmüş ve bu amaçla kullanılan ticaret gemisini,

17) Sıvılaştırılmış Gaz Tankeri: Uluslararası Gaz Taşıyıcı Kod'u Bölüm 19'da çizelgesi verilen sıvılaştırılmış gazları dökme olarak taşımak için inşa edilmiş ya da dönüştürülmüş ve bu amaçla kullanılan ticaret gemisini,

18) Hafif Gemi/Feribot: Ahşap olmayan ve tam yüklü durumda su kesimindeki deplasmanı aşağıdaki bağıntı ile elde edilen değere eşit ya da daha az olan ticaret gemisini, $\tilde{N} = (0,13 L \cdot B)^{1,5} m^3 L =$ geminin dikmelerarası boyu (metre) $B =$ geminin eni (metre)

19) Yüksek Hızlı Hafif Gemi/Feribot: Ahşap olmayan ve en yüksek hızı aşağıdaki bağıntı ile elde edilen hıza eşit ya da daha fazla olan ticaret gemisini, $7,6 \cdot \tilde{N}^{0,1667}$ knot $\tilde{N} = m^3$ olarak su kesimindeki deplasman

20) Ro-Ro Yük Gemisi: Yükü bir rampa üzerinden tekerlekli araçlarla yüklenip boşaltılacak biçimde inşa edilmiş ticaret gemisini,

21) Balıkçı Gemisi: Yalnızca su ürünleri avcılığı veya depolanması veya işlenmesinde kullanılan, nitelikleri bu amaca uygun olan ve tonilato belgesinde balıkçı gemisi olduğu belirtilen ticaret gemisini,

22) Hizmet Gemisi: Bilim, sondaj, fabrika, kurtarma, yangın söndürme, kablo döşeme, tarak, mauna, klepe, rmrkr, algarna, kontrol motoru, dalgıç aracı, personel taşıma ve benzeri özel hizmetlerde kullanılan gemileri,

23) Yolcu Motoru: Tam boyları kırkiki metreden az olan ve liman sefer bölgesi içinde veya merkez iskelesinden yirmibeş milden uzaklaşmadan gnbirlık yolcu taşıyan ticaret gemisini,

24) (Mülga:RG-28/5/2010-27594)

25) Cankurtarma Aracı: Gemiye terk amacıyla kullanılan ve tehlikedeki kişilerin canlarını kurtarmaya elverişli deniz aracını,

26) Hızlı Cankurtarma Botu: Bir kaza durumunda tehlikedeki kişileri kurtarmak ve cankurtarma aracına toplamak için yapılmış Őiřme lastik ya da fiberglas veya sa bot biçimindeki hızlı deniz aracını,

27) Ticari Yat: Yat tipinde inşa edilmiş, kamarası, tuvaleti, lavabosu, mutfağı olan, ticari olarak gezi ve spor amacıyla yararlanılan, yk, yolcu veya balıkçı gemisi niteliğinde olmayan, taşıdığı yolcu sayısı onikiyi (dahil) ya da kabotaj seferinde yüz mille sınırlı, en yakın karadan yirmi milden daha fazla uzaklaşmamak Şartıyla, taşıdığı yolcu sayısı otuzaltıyı (dahil) geçmeyen ve tonilato belgesinde ticari yat olduğu belirtilen gemiyi,

28) zel Yat: Yat tipinde inşa edilmiş, kamarası, tuvaleti, lavabosu, mutfağı olan, taşıdığı yolcu sayısı onikiyi geçmeyen, gezi ve spor amacıyla yararlanılan, tonilato belgesinde özel yat olduğu belirtilen gemiyi,

29) Eğitim Gemisi: Asıl amacı gemiadamlarına eğitim vermek olan ve bu amaca uygun olarak inşa edilmiş veya uygun hale getirilmiş gemiyi,

30) Ro-Ro Yolcu Gemisi: Yükü bir rampa üzerinden tekerlekli araçlarla yüklenip boşaltılacak biçimde inşa edilmiş, oniki'den fazla yolcu taşıyan gemiyi,

31) Ticari Srat Motoru: Su sporları amacıyla ticari faaliyette kullanılan, Őiřme lastik, fiberglas veya sa bot biçimindeki hızlı ve tonilato belgesinde ticari srat motoru olduğu belirtilen deniz aracını,

32) Gemiadamı: Geminin kaptanını, zabıtlerini, yardımcı zabıtlerini, stajyerlerini, tayfalarını ve yardımcı hizmet personelini,

33) Sınırlı Vardiya Zabiti: 500 GT'den küçük ve yakın kıyısız sefer bölgesinde çalışan gemilerde görev yapan ve gemi kaptanından sonra gelen, ayrıca Sözleşmenin II/3 Kural'ının 3 ve 4 nc paragraflarında tanımlanan gemiadamını,

34) Sınırlı Kaptan: 500 GT'den küçük ve yakın kıyısız sefer bölgesinde çalışan gemiyi sevk ve idaresi altında bulunduran, ayrıca Sözleşmenin II/3 Kural'ının 5 ve 6 ncı paragraflarında tanımlanan gemiadamını,

35) Vardiya Zabiti: 500-3000 GT arasındaki gemilerde görev yapan, ayrıca Sözleşmenin II/1 Kural'ı ile tanımlanan gemiadamını,

36) Birinci Zabıt: 500-3000 GT arasındaki gemilerde görev yapan ve gemi kaptanından sonra gelen, ayrıca Sözleşmenin II/2 Kural'ının 3, 4.1 ve 4.3 paragraflarında tanımlanan gemiadamını,

37) Kaptan: 500-3000 GT arasındaki gemileri sevk ve idaresi altında bulunduran, ayrıca Sözleşmenin II/2 Kural'ının 3, 4.2 ve 4.3 paragraflarında tanımlanan gemiadamını,

38) Uzakyol Vardiya Zabiti: Tonilato ve sefer bölgesi sınırlaması olmaksızın her türlü gemide görev yapan, ayrıca Sözleşmenin II/1 Kural'ı ile tanımlanan eğitim düzeyine ilave olarak İdarenin ngrdğ denizcilik eğitimini tamamlayan gemiadamını,

39) (Değişik:RG-23/8/2012-28390) Uzakyol birinci zabiti: Tonilato ve sefer bölgesi sınırlaması olmaksızın her türlü gemide görev yapan ve gemi kaptanından sonra gelen, ayrıca Sözleşmenin II/2 Kural'ının 1, 2.1, 2.1.1 ve 2.2 paragraflarında tanımlanan gemiadamını,

40) Uzakyol Kaptanı: Tonilato ve sefer bölgesi sınırlaması olmaksızın her türlü gemiyi sevk ve idaresi altında bulunduran, ayrıca Sözleşmenin II/2 Kural'ının 1, 2.1, 2.1.2 ve 2.2 paragraflarında tanımlanan gemiadamını,

41) Sınırlı Makine Zabiti: 750 kW'den küçük ana makine ile yürütülen ve yakın kıyısız sefer bölgesinde çalışan gemilerde görev yapan ve gemi başmakiniştinden sonra gelen, ayrıca İdarenin ngrdğ eğitim ve deniz hizmetine sahip gemiadamını,

42) Sınırlı Başmakinişt: 750 kW'den küçük ana makine ile yürütülen ve yakın kıyısız sefer bölgesinde çalışan gemi makinelerinin çalıştırılması ile bakımı ve onarımından sorumlu, ayrıca İdarenin ngrdğ eğitim ve deniz hizmetine sahip gemiadamını,

43) Makine Zabiti: 750-3000 kW gücü arasındaki ana makine ile yürütülen gemilerde görev yapan, ayrıca Sözleşmenin III/1 Kural'ı ile tanımlanan gemiadamını,

44) İkinci Makinist: 750-3000 kW gücü arasındaki ana makine ile yürütülen gemilerde görev yapan ve gemi başmakinistinden sonra gelen, ayrıca Sözleşmenin III/3 Kuralı'nın 1, 2.1, 2.1.1 ve 2.2 paragraflarında tanımlanan gemiadamını,

45) Başmakinist: 750-3000 kW gücü arasındaki ana makine ile yürütülen gemilerde çalışan, gemi makinelerinin çalıştırılması ile bakımı ve onarımından sorumlu, ayrıca Sözleşmenin III/3 Kuralı'nın 1, 2.1, 2.1.2 ve 2.2 paragraflarında tanımlanan gemiadamını,

46) Uzakyol Vardiya Mühendisi/Makinisti: Makine gücü ve sefer bölgesi sınırlaması olmaksızın her türlü gemide vardiya mühendisi/makinisti olarak görev yapan, ayrıca Sözleşmenin III/1 Kural'ı ile tanımlanan eğitim düzeyine ilave olarak İdarenin öngördüğü denizcilik eğitimini tamamlayan gemiadamını,

47) Uzakyol İkinci Mühendisi/Makinisti: Makine gücü ve sefer bölgesi sınırlaması olmaksızın her türlü gemide ikinci mühendis/makinist olarak görev yapan ve gemi başmühendisi/makinistinden sonra gelen, ayrıca Sözleşmenin III/2 Kural'ının 1, 2.1, 2.1.1 ve 2.2 paragraflarında tanımlanan gemiadamını,

48) Uzakyol Başmühendisi/Başmakinisti: Makine gücü ve sefer bölgesi sınırlaması olmaksızın her türlü gemide başmühendis/başmakinist olarak görev yapan ve gemi makinelerinin çalıştırılması ile bakımı ve onarımından sorumlu, ayrıca Sözleşmenin III/2 Kural'ının 1, 2.1, 2.1.2 ve 2.2 paragraflarında tanımlanan gemiadamını,

49) (Değişik:RG-23/8/2012-28390) Gemi yardımcı zabiti: Gemide görevli telsiz zabiti ve doktor, sağlık memuru, hemşire ile gemilerin özelliklerine göre bulundurulması zorunlu olan ve geminin kullanım amacına katkıda bulunan elektrikçi, elektronikçi, elektronik, elektrik ve elektro-teknik zabitlerini,

50) Güverte/Makine Stajyeri: Gemiadamı olmak için eğitim gören ve kanun veya yönetmeliklerce bu nitelikte olduğu belirtilen gemiadamını,

51) Tayfa: Geminin güverte, makine ve kamara bölümlerinde çalışan gemi kaptanı, gemi zabiti, yardımcı zabitleri ve stajyerler dışında kalan gemiadamlarını,

52) Yolcu: Gemiadamları dışında gemide ücretli ya da ücretsiz taşınan bir yaşından büyük kişiyi,

53) (Değişik:RG-23/8/2012-28390) Diğer taşınanlar: Gemiadamları ve yolcular dışında gemide bulunan ve yapacakları yolculuk için liman başkanlıklarınca yolculuk belgesi verilen, donatanın, işletenin, kaptanın ve gemiadamlarının gemide bulunan eş ya da çocuklarını, donatan ya da işverenin temsilcisi ve memurlarını, taşınan hayvanların çobanlarını, gemilerin her türlü makine, güverte teçhizat ve ekipmanlarının kontrolü, testi, bakımı ve onarımı için yetkili, sorumlu veya teknik servis elemanlarını, turizm işletmeli belgeli gemilerin rehberlerini, bilim gemilerinde çalışan bilim adamları ve benzeri personel ile gemi katibi, gemi katip yardımcısı ve kamara memurunu, ayrıca kaptanın denizde can kurtarma, güvenlik ve profesyonel sualtı çalışmalarını görevlerinden dolayı gemiye aldığı kişileri,

54) Yürütme Gücü (kW): Gemi ana makinesi ya da makinelerinin toplam ve en büyük sürekli çıkış gücü olarak kabul edilen ve gemi tasdiknamesi ile diğer resmi belgelerde yazılı kilovat olarak belirtilen gücü, (1 kilovat = 1,34 beygir gücü, 1 beygir gücü = 0,746 kilovat alınacaktır.)

55) (Değişik:RG-23/8/2012-28390) Gros tonilato (GT): Geminin güverte altı ve güverte üstü kapalı yerlerinin hacmini (2.83 m³=1 gros tonilato) ve gemi tasdiknamesi ile diğer resmi belgelerde GT olarak belirtilen hacmi,

56) Telsiz Kuralları: Türkiye'nin taraf olduğu Uluslararası Telsiz Tüzüğünde (ITU/RR) yer alan kuralları,

57) (Değişik:RG-23/8/2012-28390) Telsiz görevleri: Telsiz Kuralları ve Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi SOLAS-74 ve değişiklikleri uyarınca IMO öneri kararları doğrultusunda gemide haberleşme ile ilgili vardiyaları, teknik bakım ve onarımları,

58)GMDSS (Global Maritime Distress and Safety System): Küresel deniz tehlike ve güvenlik sistemini,

59) Liman Seferi: Sınırları belirli limanlar içinde yapılan seferleri,

60) Kabotaj Seferi: Liman sefer bölgesi sınırları aşılarak Türkiye limanları arasında yapılan seferleri,

61) (Değişik:RG-30/12/2008-27096) Yakın Kıyusal Sefer: Kabotaj sefer bölgesi sınırları aşılarak, Karadeniz'de, Akdeniz'de, Kızıldeniz'de ve İspanya'nın Fransa sınırına kadar kuzey kıyıları da kapsayan Finistre Burnu ile Moritanya'nın Dakhla Limanı güney sınırını birleştiren çizginin doğusunda kalan deniz alanına yapılan seferleri

62) (Değişik:RG-11/10/2007-26670) Uzak Sefer: Yakın kıyusal sefer bölgesi sınırları aşılarak yapılan seferleri,

63) (Ek:RG-11/10/2007-26670) (Değişik:RG-23/8/2012-28390) Gemiadamı yeterlik belgesi: STCW Sözleşmesinin II, III, IV veya VII Bölümlerine uygun olarak verilen ve belge sahibi gemiadamına belgede belirtilen sorumluluk seviyesindeki tüm görevleri yapma hakkı veren, gemiadamı cüzdanının içerisinde yer alan

veya gemiadamlarının kimlik bilgilerini de içerecek şekilde gemiadamları belgesi adı altında bağımsız bir belge olarak düzenlenen, şekli İdare tarafından belirlenmiş yeterlik belgesini,

64) (Ek:RG-28/5/2010-27594) Balıkçı gemisi güverte tayfası: Balıkçı gemilerinin güverte bölümlerinde görev yapan balıkçı sınıfı gemiadamını,

65) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Gemiadamı uzmanlık belgesi: STCW Sözleşmesinin II/4, III/4, VII/2, II/5, III/5, III/7, VII/2, V/1-1, V/1-2, V/1, V/2, VI/3, VI/4, VI/5 ve VI/6 bölümlerine uygun olarak gemiadamı yeterlik belgesi dışında gemiadamlarına verilen ve gemiadamının Sözleşmede belirtilen eğitim, yeterlilikler veya açık deniz hizmetleriyle ilgili gereklilikleri karşıladığını belirten belgeleri,

66) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Belge kanıtı: Gemiadamı yeterlik belgesi veya gemiadamı uzmanlık belgesi dışında Sözleşmenin ilgili gereksinimlerinin karşılandığının gösterilmesi için kullanılan dokümantasyonu,

67) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Usta gemici: Sözleşmenin II/5 Kuralı hükümlerine uygun niteliklere sahip gemiadamını,

68) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Usta makine tayfası: Sözleşmenin III/5 Kuralı hükümlerine uygun niteliklere sahip gemiadamını,

69) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Elektro-teknik zabiti: Sözleşmenin III/6 Kuralı hükümlerine uygun niteliklere sahip gemiadamını,

70) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Elektro-teknik tayfası: Sözleşmenin III/7 Kuralı hükümlerine uygun niteliklere sahip gemiadamını,

71) (Ek:RG-23/8/2012-28390) ISPS kodu: Uluslararası Gemi ve Liman Tesisi Güvenlik Kodunu,

72) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Gemi güvenlik zabiti: Gemide kaptana karşı sorumlu olan; gemi güvenlik planının sürdürülmesi ve uygulanması da dahil olmak üzere gemi güvenliğinden, şirket Güvenlik Sorumlusu ve Liman Tesisi Güvenlik Sorumlusu ile ilişkilerden sorumlu olmak üzere şirket tarafından atanan gemi zabitlerinden biri,

73) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Güvenlik görevleri: Uluslararası Denizde Can Emniyeti Sözleşmesi (SOLAS 1974, Değişiklikleri) Bölüm XI-2 ve Uluslararası Gemi ve Liman Tesisleri Güvenliği (ISPS) Kodunda tanımlandığı üzere gemilerdeki tüm güvenlik görevleri ve vazifeleri,

74) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Ülke raporu: Sözleşmenin I/8 Kuralı ile Kod A-I/8 Kısmı uyarınca kalite standartları kapsamındaki izleme ve değerlendirme faaliyetleri ile ilgili olarak, Sözleşmenin I/8 Kuralı ile Kod A-I/8 Kısmına uygun olarak İdare tarafından IMO Genel Sekreterliğine beş yılda bir gönderilen raporu,

75) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Ay: Bir takvim ayı veya bir aydan kısa sürelerle oluşmuş 30 günü,

76) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğünü,

77) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Müsteşar: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşarını,

78) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Bakan: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanını, ifade eder.

İKİNCİ KISIM Gemiadamı Yeterlikleri

BİRİNCİ BÖLÜM Yeterlik Dereceleri, Yetki, Sorumluluklar ve Yeterlik Sınırları

Yeterlik Dereceleri

Madde 5- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Gemiadamlarının yeterlik isim ve dereceleri aşağıda gösterilmiştir.

A) Güverte Sınıfı

a) Tayfalar

1) Gemici

2) Usta Gemici

3) Güverte Lostromosu

b) Kaptan ve Güverte Zabitleri

1) Sınırlı Vardiya Zabiti

2) Sınırlı Kaptan

3) Vardiya Zabiti

A) Deck Department

a) Ratings

1) Ordinary Seafarer

2) Able Seafarer

3) Boatswain

b) Master and Deck Officers

1) Restricted Watchkeeping Officer

2) Restricted Master

3) Watchkeeping Officer

- 4) Birinci Zabıt
- 5) Kaptan
- 6) Uzakyol Vardiya Zabiti
- 7) Uzakyol Birinci Zabiti
- 8) Uzakyol Kaptanı
- B) Makine Sınıfı
  - a) Tayfalar
    - 1) Yağcı
    - 2) Usta Makine Tayfası
    - 3) Makine Lostromosu
    - 4) Elektro-Teknik Tayfası
  - b)Başmühendis/Başmakinist ve Makine Zabıtları
    - 1) Sınırlı Makine Zabiti
    - 2) Sınırlı Başmakinist
    - 3) Makine Zabiti
    - 4) İkinci Makinist
    - 5) Başmakinist
    - 6)Uzakyol Vardiya
    - 7) Uzakyol İkinci
    - 8) Uzakyol
- Mühendisi/Makinisti
- Mühendisi/Makinisti
- Başmühendisi/Başmakinisti
  - C)Yardımcı Sınıfı
    - a) Telsiz Zabıtları
      - 1) Kısa Mesafe Telsiz Operatörü
      - 2) Uzun Mesafe Telsiz Operatörü
      - 3) Tahditli Telsiz Operatörü
      - 4) Genel Telsiz Operatörü
      - 5) Telsiz Elektronik Zabiti
    - b) Elektrik ve Elektronik Zabıtları
      - 1) Elektrikçi
      - 2) Elektrik Zabiti
      - 3) Elektronikçi
      - 4) Elektronik Zabiti
      - 5) Elektro-Teknik Zabiti
    - c) Sağlık Zabıtları
      - 1) Hemşire
      - 2) Sağlık Memuru
      - 3) Doktor
    - d) Stajyerler
      - 1) Güverte Stajyeri
      - 2) Makine Stajyeri
    - e) Yardımcı Hizmetliler
      - 1) Kamarot
      - 2) Aşçı
  - D) Yat Sınıfı
    - a) Yat Kaptanı (499 GT)
    - b) Yat Kaptanı (2999 GT)
    - c) Yat Kaptanı (3000 GT üzeri)
  - E) Balıkçı Sınıfı
    - a) Balıkçı Gemisi Kaptanı
    - b) Açık Deniz Balıkçı Gemisi Kaptanı
    - c)(Ek:RG-28/5/2010-27594)Balıkçı

- 4) Chief Officer
  - 5) Master
  - 6) Unlimited Watchkeeping Officer
  - 7) Unlimited Chief Officer
  - 8) Unlimited Master
  - B) Engine Department
    - a) Ratings
      - 1) Oiler/Motorman
      - 2) Able Seafarer Engine
      - 3) Donkeyman
      - 4) Electro-Technical Rating
    - b)Chief Engineer and Engineer Officers
      - 1) Restricted Engineer Officer
      - 2) Restricted Chief Engineer
      - 3) Engineer Officer
      - 4) Second Engineer
      - 5) Chief Engineer
      - 6) Unlimited Engineer Officer
      - 7) Unlimited Second Engineer
      - 8) Unlimited Chief Engineer
  - C) Asistant Department
    - a) Radio Officers
      - 1) Short Range Radio Operator
      - 2) Long Range Radio Operator
      - 3) Restricted Operator
      - 4) General Operator
      - 5) Radioelectronic Officer
    - b) Electric and Electronic Officers
      - 1) Electrician
      - 2) Electric Officer
      - 3) Electronic Operator
      - 4) Electronic Officer
      - 5) Electro-Technical Officer
    - c) Medical Officers
      - 1) Nurse
      - 2) Medical Officer
      - 3) Medical Doctor
    - d) Cadets
      - 1) Deck Cadet
      - 2) Engine Cadet
    - e) Cabin Department
      - 1) Steeward
      - 2) Cook
  - D) Yacht Class
    - a) Yachtmaster (499 GT)
    - b) Yachtmaster (2999 GT)
    - c) Yachtmaster (over 3000 GT)
  - E) Fishermen Class
    - a) Skipper
    - b) Open Sea Skipper
    - c) (Ek:RG-28/5/2010-27594)
- Fishing Vessel Deck Department Rating

Yetki ve Sorumluluklar

Madde 6- Denizcilik eğitimi veren Milli Eğitim Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kuruluna bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumları, Sözleşmenin öngördüğü eğitim standartlarını sağlayıp uygulamakla mükelleftir.

Söz konusu eğitim standartlarını içeren müfredatlar ve bağlı yönergelerle istenen diğer hususlar, İdare tarafından Sözleşmeye, bu Yönetmeliğe ve bağlı yönergelere uyumluluğu bakımından incelenir. Uygun bulunursa onaylanır ve ilgili tarafa bildirilir. Uygun bulunmayan hususlar ise, düzeltilmek üzere ilgili tarafa iade edilir.

(Değişik fıkra:RG-23/8/2012-28390) Denizcilik ile ilgili eğitim, sınav ve belgelendirme yapan kurum ve kuruluşlar, Sözleşmede belirtilen hedefleri sağlamak için eğitim, yeterlik değerlendirmesi, Sözleşmenin Kod A-I/9 kısmı uyarınca Gemiadamı Sağlık Yoklama belgesi düzenleme prosedürleri de dahil olmak üzere belgelendirme, uygunluk onayı ve belge yenileme çalışmaları ile eğitimcilerin ve değerlendiricilerin nitelikleri ile deneyimleri yönünden, Sözleşmenin I/8 Kuralı ile Kod A-I/8 Kısmı uyarınca kalite standartları sistemi ile İdare tarafından 67 nci madde hükmüne göre devamlı olarak izlenir ve değerlendirilir. Bu değerlendirme, en son verilen ülke raporundan sonra ulusal mevzuatta yürürlüğe giren tüm değişiklikler ile Sözleşmede yapılan tüm değişikliklere uyum amacıyla yapılan düzenlemeleri kapsar.

İdare, Sözleşme, bu Yönetmelik ve bağlı yönergelerin gereklerini yerine getiremeyen eğitim kurumlarından mezun olanlara gemiadamı cüzdanı ve/veya yeterlik belgesi vermez. Eğitimleri uygun bulunmayan okullarda okuyan öğrenciler ile belgelendirilmemiş mezunlar, aynı eğitimi vermekte olan ve uygun bulunan eğitim kurumlarında tamamlama kurslarını bitirdikten sonra sınava katılma hakkını kazanırlar.

Yeterlik Sınırları

Madde 7- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra, kaptanlar ve güverte zabıtları ile başmühendis/başmakineistler ve makine zabıtlarına, Sözleşmenin ilgili kurallarına uygun olarak verilecek yeterliklerin nitelikleri ve şartları aşağıda belirtildiği gibidir.

a) Kaptan ve güverte zabıtları için;

1) 500 GT'den daha küçük ve yakın kıyısız sefer yapan gemilerde çalışacaklar,

2) 500 GT'den daha küçük ve yakın kıyısız sefer bölgesi dışına çıkarak sefer yapan gemilerde çalışacaklar,

3) 500-3000 GT arası gemilerde çalışacaklar,

4) 3000 GT ve daha büyük gemilerde çalışacaklar,

5) 500 GT'den daha küçük ve yakın kıyısız sefer bölgesi dışına çıkarak sefer yapan gemilerde çalışacak kaptan ve vardiya zabıtları, 500-3000 GT'ye kadar olan gemiler için istenen şartları yerine getireceklerdir.

b) Başmühendis/başmakineist ve makine zabıtları için;

1) 750 kW'den daha küçük ana makine ile yürütülen ve yakın kıyısız sefer yapan gemilerde çalışacaklar,

2) 750 kW'den daha küçük ana makine ile yürütülen ve yakın kıyısız sefer bölgesi dışına çıkarak sefer yapan gemilerde çalışacaklar,

3) 750-3000 kW arası ana makine ile yürütülen gemilerde çalışacaklar,

4) 3000 kW ve daha büyük ana makine ile yürütülen gemilerde çalışacaklar,

için ayrı ayrı belirlenir.

5) 750 kW'den daha küçük ana makine ile yürütülen ve yakın kıyısız sefer bölgesi dışına çıkarak sefer yapan gemilerde çalışacak makine zabıtları ve başmakineistler, 750-3000 kW'ye kadar olan ana makine ile yürütülen gemiler için istenilen şartları yerine getireceklerdir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yeterlik Şartları

Güverte Sınıfı Gemiadamı Yeterliklerinin Şartları

MADDE 8 – (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Güverte sınıfı gemiadamınının gemiadamı cüzdanı ve/veya gemiadamı yeterlik belgesi alabilmeleri için gerekli yaş, eğitim-öğretim ve deniz hizmet süresine dair şartlar aşağıda gösterilmiştir;

a) Tayfalar:

1) Gemici olmak için müracaat edenlerden;

- 16 yaşını bitirmek, en az ilköğretim okulu mezunu olmak ve,

- İçeriği ve süresi Eğitim ve Sınav Yönergesi ile belirlenen "gemici eğitimi"ni İdarece uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında görmüş olmak veya

- En az ilköğretim okulu mezunu olup askerlik görevinin oniki ayını ya da dört yıllık fakülte mezunu olup askerlik görevinin en az dört ayını, faal gemilerde güverte eri olarak yaptığını belgelemek, şartlarından birini yerine getirmek ve ayrıca “Gemici sınavı”nı başarmak şartını sağlayanlar “Gemici” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Gemici yeterliği ile birlikte, İdare tarafından yukarıdaki (1) nolu alt bendin üçüncü paragrafındakilere doğrudan, (1) nolu alt bendin ikinci paragrafındakilere ise Sözleşmede belirtilen şartları karşılama halinde “seyir vardiyası tutma belgesi” verilir.

2) Usta Gemici olmak için müracaat edenlerden;

- Onsekiz yaşını bitirmek, en az ilköğretim okulu mezunu olmak ve,

- Gemici yeterliği ile 18 ay onaylı deniz hizmetine sahip olmak veya en az oniki aylık deniz hizmetine sahip olmak ve içeriği ve süresi Eğitim ve Sınav Yönergesi ile belirlenen Sözleşmenin öngördüğü Kod A-II/5 “usta gemici” eğitimini İdare tarafından uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında görmüş olmak veya,

- İçeriği ve süresi Eğitim ve Sınav Yönergesi ile belirlenen Sözleşmenin öngördüğü Kod A-II/5 “usta gemici” eğitimini İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek ve askerlik görevinin oniki ayını faal gemilerde serdümen ya da porsun eri olarak yaptığını terhis belgesi ile belgelemek,

şartlarından birini yerine getirmek ve ayrıca “usta gemici” sınavını başarmak şartlarını sağlayanlar “Usta Gemici” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

1/1/2012 tarihinden önceki son altmış ay içerisinde gemici olarak en az oniki ay deniz hizmetine sahip olanlara İdare tarafından sınavla usta gemici yeterliği verilir.

Usta gemici yeterliği ile birlikte, İdare tarafından “seyir vardiyası tutma belgesi” verilir.

3) Güverte Lostromosu olmak için müracaat edenlerden;

- Usta gemici olarak yirmidört ay deniz hizmetine sahip olmak ve güverte tayfasını yönetme yeteneği olduğunu gemi kaptanından alınacak belgeyle belgelendirmek veya

- Deniz Kuvvetleri Komutanlığından veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılmış olanlardan; Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu güverte programı veya Astsubay Güverte Sınıf Okulu mezunu olup bir yıl deniz hizmeti olmak üzere iki yıl görevde bulunmuş olmak ya da ikmal veya idari sınıf astsubay olup beş yıl görevde bulunmuş olmak veya güverte branşlarında üç yıldan daha fazla uzman erbaşlık yapmak ve güverte tayfasını yönetme yeteneği olduğunu gemi komutanından alınacak belge ile belgelendirmek,

şartlarından birini yerine getirmek,

- “Güverte lostromosu sınavı”nı başarmak,

şartlarını sağlayanlar “Güverte Lostromosu” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Güverte lostromosu yeterliği ile birlikte idare tarafından “seyir vardiyası tutma belgesi” verilir.

b) Kaptanlar ve Güverte Zabıtları:

1) Sınırlı Vardiya Zabiti; yakın kıyusal sefer bölgesinde sefer yapan 500 GT’den daha küçük gemilerde sınırlı vardiya zabiti olmak için müracaat edenlerden,

- Onsekiz yaşını bitirmiş olmak, en az ilköğretim okulu mezunu olmak ve en az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesi bulunmak,

- Aşağıdaki şartlardan birini yerine getirmiş olmak;

- Gemici, usta gemici veya güverte lostromosu yeterliği veyahut yat kaptanı veya balıkçı gemisi kaptanı yeterliği ile otuzaltı aylık deniz hizmetine sahip bulunmak ve Sözleşmenin öngördüğü A-II/3 müfredat programlarına uygun eğitimi idare tarafından uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında görmek,

- Denizcilik Anadolu meslek liseleri, denizcilik meslek liseleri, denizcilik Anadolu teknik liseleri veya çok programlı liselerin denizcilik alanlarının gemi elektroniği ve haberleşme veya gemi yönetimi dallarından mezun olup, Sözleşmenin öngördüğü A-II/3 müfredat programlarına uygun eğitimi idare tarafından uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında görmek ve en çok dört ayı liman seferi olmak üzere toplam oniki ay deniz eğitimini onaylanmış bir staj defterine uygun olarak gemide tamamlamak,

- Sözleşmenin öngördüğü A-II/3 müfredat programını uygulayan ve idare tarafından uygunluğu onaylanan denizcilik Anadolu meslek liseleri, denizcilik meslek liseleri, denizcilik Anadolu teknik liseleri veya çok programlı liselerin denizcilik alanlarının gemi yönetimi dalı veya aynı müfredatı uygulayan ve İdare tarafından uygunluğu onaylanan yükseköğretim kurumlarının önlisans veyahut lisans programlarından mezun olup, en çok dört ayı liman seferi olmak üzere toplam oniki ay deniz eğitimini onaylanmış bir staj defterine uygun olarak gemide tamamlamak,

- Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan, Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu güverte programı seyir dalı veya Astsubay Güverte Sınıf Okulları seyir branşı mezunu olmak ya da Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu güverte programı seyir dalı dışındaki veya Astsubay Güverte Sınıf Okulları seyir branşı dışındaki diğer branşlardan mezun olup Eğitim ve Sınav Yönergesi

kapsamındaki “seyir ve gemi idaresi kursu”nu, İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde üç yılı güverte deniz hizmeti olmak üzere altı yıl görevde bulunmuş olmak,

- İdarenin öngördüğü sınırlı vardiya zabiti sınavında başarılı olmak, şartlarını sağlayanlar “Sınırlı Vardiya Zabiti” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, 30/1/1997 tarihli ve 22893 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak liman kaptanı yeterliğine sahip bulunanlar, en az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesine haiz olmak şartıyla, sınavsız “sınırlı vardiya zabiti” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Bu yeterliği alan yat kaptanı ve balıkçı gemisi kaptanlarının eski yeterlik belgeleri iptal edilmek üzere İdareye gönderilir.

Liman kaptanı yeterliğine dayalı olarak sınırlı vardiya zabiti yeterliğini alanlar, yüz ve daha fazla yolcu taşıyanlar da dahil olmak üzere yerel trafikte düzenli sefer yapan 200 GT’den küçük yolcu ve yük gemilerinde kaptanlık yapabilirler.

2) Sınırlı Kaptan; yakın kıyısız sefer bölgesinde sefer yapan 500 GT’den küçük gemilerde sınırlı kaptan olmak için müracaat edenlerden,

- Yirmi yaşını bitirmiş olmak, en az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesi bulunmak,
- Aşağıdaki şartlardan birini yerine getirmiş olmak;
- Sınırlı vardiya zabiti yeterliği ile yirmidört ay deniz hizmetine sahip olmak,
- Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu güverte programı seyir dalı veya Astsubay Güverte Sınıf Okulları seyir branşı mezunu olmak ya da Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu güverte programı seyir dalı dışındaki veya Astsubay Güverte Sınıf Okulları seyir branşı dışındaki diğer branşlardan mezun olup Eğitim ve Sınav Yönergesi kapsamındaki “seyir ve gemi idaresi kursu”nu İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde ve dört yılı güverte deniz hizmeti olmak üzere dokuz yıl görevde bulunmuş olmak,

- İdarenin öngördüğü sınırlı kaptan sınavında başarılı olmak, şartlarını sağlayanlar “Sınırlı Kaptan” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak kıyı kaptanı yeterliğine sahip bulunanlar, en az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesine haiz olmak şartıyla sınavsız “sınırlı kaptan” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

3) Vardiya Zabiti; 500-3000 GT arası gemilerde vardiya zabiti olmak için müracaat edenlerden,

- Onsekiz yaşını bitirmiş olmak, en az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesi bulunmak,

- Aşağıdaki şartlardan birini yerine getirmiş olmak;

- **(Değişik:RG-17/11/2012-28470)** Sözleşmenin öngördüğü A-II/1 müfredat programlarını uygulayan ve İdare tarafından uygunluğu onaylanan 4 yıllık Denizcilik Anadolu Meslek Liseleri, Denizcilik Anadolu Teknik Liselerinin denizcilik alanlarının gemi yönetimi dalı veya aynı müfredatı uygulayan ve İdare tarafından uygunluğu onaylanan yükseköğretim kurumlarının önlisans programlarından mezun olmak ve liman seferi dışında çalışan 500 GT’den büyük gemilerde, altı ayı köprü üstünde eğitim olmak üzere toplam on iki ay deniz eğitimini onaylanmış bir staj defterine uygun olarak başarı ile tamamlamak,

- En az lise mezunu olmak şartıyla Sözleşmenin öngördüğü A-II/1 müfredat programlarını uygulayan ve İdare tarafından uygunluğu onaylanan dört sömestr süreli kurslardan mezun olup, liman seferi dışında çalışan 500 GT’den büyük gemilerde altı ayı köprü üstünde eğitim olmak üzere toplam oniki ay deniz eğitimini onaylanmış bir staj defterine uygun olarak başarı ile tamamlamak,

- Sınırlı kaptan yeterliği veya Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun kıyı kaptanlığı yeterliği ile yirmidört ay deniz hizmeti yaptıktan sonra, Sözleşmenin öngördüğü A-II/1 müfredat programına uygunluğu idare tarafından onaylanan bir eğitimi tamamlamak,

- Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu güverte programı seyir dalı veya Astsubay Güverte Sınıf Okulları seyir branşı mezunu olmak ya da Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu güverte programı seyir dalı dışındaki veya Astsubay Güverte Sınıf Okulları seyir branşı dışındaki diğer branşlardan mezun olup Eğitim ve Sınav Yönergesi kapsamındaki “seyir ve gemi idaresi kursu” nu İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya

müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde ve beş yılı güverte deniz hizmeti olmak üzere on yıl görevde bulunmuş olmak,

- İdarenin öngördüğü vardiya zabiti sınavında başarılı olmak,
şartlarını sağlayanlar "Vardiya Zabiti" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak yakınyol vardiya zabiti, yakınyol birinci zabiti ve sınırlı vardiya zabiti yeterliğine sahip bulunanlar, en az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesine haiz olmak şartıyla sınavsız "vardiya zabiti" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Deniz Harp Okulunu bitirmeden ayrılanlardan, Sözleşmenin öngördüğü A-II/1 müfredatını eğitim ve öğretimleri sırasında gördüklerini belgeleyenlere, en az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesine haiz olmaları ve liman seferi dışında çalışan 500 GT'den büyük gemilerde altı ayı köprü üstünde eğitim olmak üzere toplam oniki ay deniz eğitimini onaylanmış bir staj defterine uygun olarak başarı ile tamamlamaları şartıyla sınavla vardiya zabiti yeterliği verilir.

Sözleşmenin öngördüğü A-II/1 müfredatını eğitim ve öğretimleri sırasında görerek vardiya zabitliği yeterlik belgesini alanlar, Gemiadamları Donatımında Asgari Emniyet Belgelerinde iki uzakyol vardiya zabiti yeterlikli personel ile donatılması öngörülen gemilerde uzakyol vardiya zabitlerinden birinin yerine gemide görev alabilirler.

Bu alt bendte belirtilen şartları sağlayarak sınırlı kaptan yeterliğinden vardiya zabiti yeterliğine geçmek için başvuran gemiadamlarının, sınırlı kaptan yeterliği ile alt yeterliklerde yapmış olduğu deniz hizmetleri geçerlidir.

4) Birinci Zabit; 500-3000 GT arası gemilerde birinci zabit olmak için müracaat edenlerden,

- En az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesi bulunmak,
- Aşağıdaki şartlardan birini yerine getirmiş olmak;

- Vardiya zabiti yeterliği ile 500 GT'den büyük gemilerde liman seferi dışında otuzaltı ay vardiya zabitliği yaptıktan sonra, Sözleşmenin öngördüğü A-II/2 müfredat programını tamamlamak ve idarenin öngördüğü ve "Eğitim-Sınav Yönergesinde" başarı ve muafiyet esasları belirtilen İngilizce yeterliğini sağlamak,

- Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan; Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu güverte programı seyir dalı veya Astsubay Güverte Sınıf Okulu seyir branşı mezunu olmak ve birinci zabitlik yeterliği için Sözleşmenin öngördüğü A-II/2 müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek ya da Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu güverte programı seyir dalı dışındaki veya Astsubay Güverte Sınıf Okulu seyir branşı dışındaki diğer branşlardan mezun olup, Eğitim ve Sınav Yönergesi kapsamındaki "seyir ve gemi idaresi kursu" ile birinci zabitlik yeterliği için Sözleşmenin öngördüğü A-II/2 müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde İdarenin öngördüğü ve "Eğitim-Sınav Yönergesinde" başarı ve muafiyet esasları belirtilen İngilizce yeterliğini sağlamak ve yedi yılı güverte deniz hizmeti olmak üzere oniki yıl görevde bulunmuş olmak,

- İdarenin öngördüğü birinci zabitlik sınavında başarılı olmak,
şartlarını sağlayanlar "Birinci Zabit" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak yakınyol kaptan klas III, yakınyol kaptan klas IV, sınırlı birinci zabit ile Deniz Kuvvetleri Komutanlığından ayrılan ve yakınyol birinci zabit yeterliğine sahip bulunanlar, en az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesine haiz olmak şartıyla sınavsız "birinci zabit" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

5) Kaptan; 500-3000 GT arası gemilerde kaptan olmak için müracaat edenlerden,

- En az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesi bulunmak,
- Aşağıdaki şartlardan birini yerine getirmiş olmak;

- Birinci zabit yeterliği ile otuzaltı ay 500 GT'den büyük gemilerde liman seferi dışında birinci zabitlik yapmak,

- Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan; Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu güverte programı seyir dalı veya Astsubay Güverte Sınıf Okulu seyir branşı mezunu olmak ve Sözleşmenin öngördüğü A-II/2 müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde ve İdarenin öngördüğü ve "Eğitim-Sınav Yönergesinde" başarı ve muafiyet esasları belirtilen İngilizce yeterliğini sağlamak ve en az bir yılı gemi komutanlığı olmak koşulu ile on yılı güverte deniz hizmeti olmak üzere onbeş yıl görevde bulunmuş olmak,

- İdarenin öngördüğü kaptanlık sınavında başarılı olmak, şartlarını sağlayanlar “Kaptan” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak yakınyol kaptan klas-I, yakınyol kaptan klas-II, sınırlı kaptan ile Deniz Kuvvetleri Komutanlığından ayrılan ve yakınyol kaptan klas-III yeterliğine sahip bulunanlar, en az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesine haiz olmak şartıyla sınavsız “kaptan” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

6) Uzakyol Vardiya Zabiti; 3000 GT ve daha büyük gemilerde uzakyol vardiya zabiti olmak için müracaat edenlerden,

- Onsekiz yaşını bitirmiş olmak, en az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesi bulunmak,

- Aşağıdaki şartlardan birini yerine getirmiş olmak;

- Bir yıllık İngilizce hazırlık eğitiminden sonra, Sözleşmenin öngördüğü ve İdarenin onayladığı A-II/1 müfredat programını uygulayan dört yıllık fakülte ve yüksekokulların güverte veya deniz ulaştırma işletme mühendisliği bölümlerinden mezun olmak ve liman seferi dışında çalışan 500 GT’den büyük gemilerde altı ay köprü üstünde eğitim olmak üzere toplam oniki aylık deniz eğitimini onaylanmış bir staj defterine uygun olarak başarı ile tamamlamak,

- Bir yıllık İngilizce hazırlık eğitiminden sonra, Sözleşmenin öngördüğü A-II/1 ile A-II/2 müfredat programlarını müşterek uygulayan dört yıllık fakülte veya yüksekokulların güverte veya deniz ulaştırma işletme mühendisliği bölümü öğrencisi olarak altıncı sömestr sonunda A-II/1 müfredatını başarı ile tamamlamak ve liman seferi dışında çalışan 500 GT’den büyük gemilerde altı ay köprü üstünde eğitim olmak üzere toplam oniki aylık deniz eğitimini onaylanmış bir staj defterine uygun olarak başarı ile tamamlamak,

- Deniz Harp Okulu mezunu olup Deniz Kuvvetleri Komutanlığından veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan en az üç yıl güverte deniz hizmetine sahip olmak veya liman seferi dışında çalışan 500 GT’den büyük gemilerde altı ay köprü üstünde eğitim olmak üzere toplam oniki aylık deniz eğitimini onaylanmış bir staj defterine uygun olarak başarı ile tamamlamak ve Eğitim ve Sınav Yönergesinde belirtilen İngilizce başarı esaslarına göre İngilizce başarısını sağlamak,

- İdarenin öngördüğü uzakyol vardiya zabitliği sınavında başarılı olmak, şartlarını sağlayanlar "Uzakyol Vardiya Zabiti" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak uzakyol vardiya zabiti yeterliğine sahip bulunanların belgeleri, en az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesine haiz olmak şartıyla sınavsız olarak yeniden düzenlenir.

İngilizce hazırlık sınıfı başarı ve muafiyet şartları ile öğrenci yerleştirme önceliği idare tarafından belirlenen ve Eğitim-Sınav Yönergesinde belirtilen esaslara göre yapılır.

7) Uzakyol Birinci Zabiti; 3000 GT ve daha büyük gemilerde uzakyol birinci zabit yeterliği almak için müracaat edenlerden,

- En az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesi bulunmak,

- Aşağıdaki şartlardan birini yerine getirmiş olmak;

- Sözleşmenin öngördüğü A-II/2 ve A-II/1 müfredat programını müşterek uygulayan dört yıllık fakülte veya yüksekokul mezunu olup, uzakyol vardiya zabiti yeterliği ile otuzaltı ay 500 GT’den büyük gemilerde liman seferi dışında vardiya zabitliği yapmış olmak,

- Uzakyol vardiya zabiti yeterliği ile otuz altı ay 500 GT’den büyük gemilerde liman seferi dışında vardiya zabitliği yaptıktan sonra, Sözleşmenin öngördüğü A-II/2 müfredat programını idare tarafından uygunluğu onaylanan bir eğitim kurumunda tamamlamak,

- Deniz Harp Okulu mezunu olup, Deniz Kuvvetleri Komutanlığından veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan; beş yıl güverte deniz hizmetine sahip olmak, Eğitim ve Sınav Yönergesinde belirtilen İngilizce başarı esaslarına göre İngilizce başarısını sağlamak ve Sözleşmenin öngördüğü A-II/2 müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde,

- İdarenin öngördüğü uzakyol birinci zabiti sınavında başarılı olmak,

- şartlarını sağlayanlar “Uzakyol Birinci Zabit” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak uzakyol birinci zabiti yeterliğine sahip bulunanların

belgeleri, en az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesine haiz olmak şartıyla sınavsız olarak yeniden düzenlenir.

- 8) Uzakyol Kaptanı; 3000 GT ve daha büyük gemilerde uzakyol kaptanı olmak için müracaat edenlerden,
- En az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesi bulunmak,
  - Aşağıdaki şartlardan birini yerine getirmiş olmak;
  - Uzakyol birinci zabıt yeterliği ile 500 GT'den büyük gemilerde liman seferi dışında otuzaltı ay birinci zabıtlık yapmak,

- Kaptan yeterliği ile yakın kıyısız sefer dışında çalışan gemilerde veya yakın kıyısız sefer yapan 500 GT'den büyük gemilerde yirmidört ay en az birinci zabıtlık ve oniki ay kaptanlık yaptıktan sonra, Sözleşmenin öngördüğü A-II/2 eğitim programını İdare tarafından uygunluğu onaylanan bir eğitim kurumunda tamamlamak ve idarenin öngördüğü ve "Eğitim-Sınav Yönergesinde" başarı ve muafiyet esasları belirtilen İngilizce yeterliğini sağlamak,

- Deniz Harp Okulu mezunu olup, Deniz Kuvvetleri Komutanlığından veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan; en az bir yılı gemi komutanlığı olmak üzere yedi yıl güverte deniz hizmetine sahip olmak, Eğitim ve Sınav Yönergesinde belirtilen İngilizce başarı esaslarına göre İngilizce başarısını sağlamak ve Sözleşmenin öngördüğü A-II/2 müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde,

- İdarenin öngördüğü uzakyol kaptanlık sınavında başarılı olmak, şartlarını sağlayanlar "Uzakyol Kaptanı" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak uzakyol kaptanı yeterliğine sahip bulunanların belgeleri, en az GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterlik belgesine haiz olmak şartıyla sınavsız olarak yeniden düzenlenir.

İdare, yukarıda belirtilen ve Sözleşmenin öngördüğü A-II/2 eğitimi ile İngilizce eğitimini birinci zabıtlık yeterliği öncesi alanları bu eğitimden muaf tutar.

Gördükleri eğitim nedeniyle ilk defa yeterlik belgesi alanlar, oniki ay deniz hizmeti yapmadıkça kaptan olarak görev yapamazlar.

Makine Sınıfı Gemiadamı Yeterliklerinin Şartları

MADDE 9 – (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Makine sınıfı gemiadamlarının gemiadamı cüzdanı ve/veya yeterlik belgesi alabilmeleri için gerekli yaş, eğitim-öğretim ve deniz hizmet süresine dair şartlar aşağıda gösterilmiştir.

A) Tayfalar:

a) Yağcı olmak için müracaat edenlerden;

1) Onaltı yaşını bitirmek, en az ilköğretim okulu mezunu olmak ve

- İçeriği ve süresi Eğitim ve Sınav Yönergesi ile belirlenen “yağcı eğitimi”ni İdare tarafından uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında görmek,

- Askerlik görevinin oniki ayını ya da dört yıllık fakülte mezunu olup, askerlik görevinin en az dört ayını faal gemilerde makine eri olarak yaptığını belgelemek,

- Yüksek öğretim kurumlarının makine, iklimlendirme ve soğutma, otomotiv teknolojisi, gemi inşaatı, elektrik, elektronik teknolojisi, gaz ve tesisatı teknolojisi önlisans programlarından veya Anadolu teknik liseleri, teknik liseler, Anadolu meslek liseleri ve endüstri meslek liselerinin elektrik-elektronik teknolojisi, gemi yapımı, makine teknolojisi, motorlu araçlar teknolojisi, tesisat teknolojisi ve iklimlendirme, endüstriyel otomasyon teknolojileri alanlarından mezun olmak,

şartlarından birini sağlamak,

2) İdarenin öngördüğü “yağcı sınavı”nda başarılı olmak,

şartlarını sağlayanlar “Yağcı” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Yağcı yeterliği ile birlikte, İdare tarafından yukarıdaki (1) nolu paragrafın ikinci alt paragrafındakilere doğrudan, (1) nolu paragrafın birinci ve üçüncü alt paragrafındakilere ise Sözleşmede belirtilen şartları taşımaları halinde İdare tarafından “makine vardiyası tutma belgesi” verilir.

b) Usta Makina tayfası olmak için müracaat edenlerden;

1) Onsekiz yaşını bitirmek, en az ilköğretim okulu mezunu olmak ve

- Yağcı yeterliği ile oniki aylık deniz hizmetine sahip olmak veya

- Yağcı yeterliği ile altı aylık deniz hizmetine sahip olmak ve Sözleşmenin öngördüğü Kod A-III/5 eğitimini, içeriği ve süresi Eğitim ve Sınav Yönergesi ile belirlenen “usta makine tayfası” eğitimini vermek üzere İdarece uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında görmüş olmak,

şartlarından birini yerine getirmek ve usta makine tayfası sınavı”nı başarmak, şartlarını sağlayanlara İdare tarafından “Usta Makine Tayfası” yeterliği verilir.

1/1/2012 tarihinden önceki son altmış ayda oniki ay süre ile liman dışı sefer yapan ve 750 KW’den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde yağcı yeterliği ile çalıştığını belgeleyenlere usta makine tayfası yeterliği sınavla düzenlenir.

c) Makine lostromosu olmak için müracaat edenlerden;

1) Usta makine tayfası olarak yirmidört ay deniz hizmetine sahip olmak veya 1/1/2012 tarihinden önce yağcı yeterliği ile yirmidört ay deniz hizmetine sahip olmak, makine tayfasını yönetme yeteneği olduğunu gemi başmühendis/başmakinistinden alınacak belgeyle belgelendirmek,

- Deniz Kuvvetleri Komutanlığından veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan; Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu gemi makineleri ya da elektrik programı veya Astsubay Makine Sınıf Okulları mezunu olmak ve bir yılı makine deniz hizmeti olmak üzere iki yıl görevde bulunmak veya makine branşlarında üç yıldan daha fazla uzman erbaşlık yapmak ve makine tayfasını yönetme yeteneği olduğunu gemi başçarkçısından alınacak belge ile belgelendirmek,

şartlarından birini sağlamak,

2) İdarenin öngördüğü “makine lostromosu sınavı”nda başarılı olmak,

şartlarını sağlayanlar “Makine Lostromosu” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Makine lostromosu yeterliği ile birlikte idare tarafından “makine vardiyası tutma belgesi” verilir.

d) Elektro-teknik tayfası olmak için müracaat edenlerden;

1) Onsekiz yaşını bitirmiş ve en az ilköğretim okulu mezunu olmak,

2) Vardiyadan sorumlu makine sınıfı tayfa yeterliği oniki aylık deniz hizmetine sahip olmak veya

- İçeriği ve süresi Eğitim ve Sınav Yönergesi ile belirlenen “yağcı eğitimi”ni İdare tarafından uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında görmüş olup, bu yeterlik ile altı aylık deniz hizmetine sahip olmak veya,

- Askerlik görevinin oniki ayını ya da dört yıllık fakülte mezunu olup, askerlik görevinin en az altı ayını faal gemilerde makine eri olarak yaptığını belgelemek, veya

- Elektrikçi veya elektronikçi yeterliği ile üç ay deniz hizmetine sahip olmak veya

- Endüstri meslek liseleri, çok programlı liseler, teknik liseler, Anadolu teknik liseleri, Anadolu meslek liselerinin endüstriyel otomasyon teknolojileri veya elektrik-elektronik teknolojisi alanlarından mezun olup yağcı yeterliği alanlardan, yağcı yeterliği ile üç ay deniz hizmetine sahip olmak,

şartlarından birisini sağlamak ve

- Sözleşmenin öngördüğü Kod A-III/7 eğitimini içeriği ve süresi Eğitim ve Sınav Yönergesi ile belirlenen “elektro-teknik tayfası eğitimi” vermek üzere İdare tarafından uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında tamamlamak,

3) İdarenin öngördüğü “elektro-teknik tayfası sınavı”nda başarılı olmak,

Şartlarını sağlayanlar “elektro-teknik tayfası” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

4) 1/1/2012 tarihinden önceki son altmış ayda oniki ay süre ile liman dışı sefer yapan ve 750 KW’den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde, elektrikçi veya elektronikçi olarak çalışanlara, elektro-teknik tayfası yeterliği sınavsız düzenlenir.

B) Başmühendis/Başmakinistler ve Makine Zabıtları:

a) Sınırlı Makine Zabiti; 750 kW’den daha küçük ana makine ile yürütülen ve yakın kıyısal sefer yapan gemilerde sınırlı makine zabiti olmak için müracaat edenlerden,

1) Onsekiz yaşını bitirmek ve en az ilköğretim okulu mezunu olmak ve,

2) Denizcilik Anadolu meslek ve denizcilik Anadolu teknik liselerinin denizcilik alanlarının gemi makineleri dalı veya gemi yapımı dalı, endüstri meslek liseleri, teknik liseler, Anadolu teknik liseleri ve çok programlı liselerin motorlu araçlar teknolojisi alanlarının makine bakım onarım dalı mezunu olmak veyahut yüksek öğretim kurumlarının, makine, otomotiv teknolojisi ve gemi makineleri işletme önlisans programlarından mezun olmak ve İdarenin onayladığı sınırlı makine zabıtlığı eğitimini, İdare tarafından onaylanmış eğitim kurumlarında görmek ve altı ayı onaylanmış bir staj defterine uygun olarak gemilerde deniz eğitimi ve altı ayı da onaylanmış bir staj defterine uygun olarak İdarece onaylı atölye tesislerinde atölye becerilerini geliştirme eğitimi olmak üzere toplam oniki aylık onaylı eğitim programını başarı ile tamamlamak veya,

- İdarenin onayladığı sınırlı makine zabıtlığı eğitimini veren ve İdare tarafından uygunluğu onaylanmış denizcilik Anadolu meslek liselerinin ve denizcilik Anadolu teknik liselerinin denizcilik alanlarının gemi makineleri dalı veyahut aynı müfredatı uygulayan İdare tarafından uygunluğu onaylanmış yüksek öğretim kurumlarının önlisans veyahut lisans programlarından mezun olmak ve altı ayı onaylanmış bir staj defterine uygun olarak gemilerde deniz eğitimi ve altı ayı da onaylanmış staj defterine uygun olarak İdarece onaylı atölye

tesislerinde atölye becerilerini geliştirme eğitimi olmak üzere toplam oniki aylık onaylı eğitim programını başarı ile tamamlamak veya,

- En az ilköğretim okulu mezunu, vardiyadan sorumlu makine sınıfı gemiadamı olmak ve otuzaltı aylık deniz hizmeti üzerine idarenin onayladığı sınırlı makine zabiti eğitimini tamamlamak veya,

- Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu gemi makineleri programı çark ya da motor dalı veya Astsubay Makine Sınıf Okulu motor ya da çark branşı mezunu olmak ya da Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu gemi makineleri programı yara savunma dalı ya da elektrik programı dallarından veya Astsubay Makine Sınıf Okulu motor ya da çark branşı dışındaki diğer branşlardan mezun olup Eğitim ve Sınav Yönergesi kapsamındaki "gemi makineleri kursu"nu İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde, üç yılı makine deniz hizmeti olmak üzere altı yıl görevde bulunmuş olmak,

şartlarından birini sağlamak,

3) İdarenin öngördüğü "sınırlı makine zabiti" sınavında başarılı olmak,

şartlarını sağlayanlar "Sınırlı Makine Zabiti" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak deniz motorcusu yeterliğine sahip bulunanlar, sınavsız "sınırlı makine zabiti" yeterliği almaya hak kazanırlar.

Deniz motorculuğu yeterliğine dayalı olarak sınırlı makine zabiti yeterliğini alanlar, 370 kW'den küçük ve liman seferi bölgesinde çalışan yolcu ve yük gemilerinde başmakinstlik yapabilirler.

b) Sınırlı Başmakinst; 750 kW'den daha küçük ana makine ile yürütülen ve yakın kıyısız sefer yapan gemilerde sınırlı başmakinst olmak için müracaat edenlerden,

1) Yirmi yaşını bitirmiş olmak,

2) - Sınırlı makine zabiti yeterliği ile yirmidört ay deniz hizmetine sahip olmak,

- Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu gemi makineleri programı çark ya da motor dalı veya Astsubay Makine Sınıf Okulu motor ya da çark branşı mezunu olmak ya da Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu gemi makineleri programı yara savunma dalı ya da elektrik programı dallarından veya Astsubay Makine Sınıf Okulu motor ya da çark branşı dışındaki diğer branşlardan mezun olup Eğitim ve Sınav Yönergesi kapsamındaki "gemi makineleri kursu"nu İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde dört yılı makine deniz hizmeti olmak üzere dokuz yıl görevde bulunmuş olmak,

şartlarından birini sağlamak,

3) İdarenin öngördüğü "sınırlı başmakinst" sınavında başarılı olmak,

şartlarını sağlayanlar "Sınırlı Başmakinst" yeterliği almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak deniz makinistliği yeterliğine sahip bulunanlar, sınavsız "sınırlı başmakinst" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

c) Makine Zabiti; 750-3000 kW arası ana makine ile yürütülen gemilerde makine zabiti olmak için müracaat edenlerden,

1) Onsekiz yaşını bitirmiş olmak,

2) - Sözleşmenin öngördüğü A-III/1 müfredat programlarını uygulayan ve İdare tarafından uygunluğu onaylanan dört yıllık anadolu denizcilik meslek liselerinin gemi makineleri bölümü mezunları ile yüksek öğretim kurumlarından önlisans veyahut lisans mezunu olmak ve altı ayı onaylanmış bir staj defterine uygun olarak liman seferi dışında çalışan 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi ve altı ayı da onaylanmış bir staj defterine uygun olarak İdarece onaylı atölye tesislerinde atölye becerilerini geliştirme eğitimi olmak üzere toplam oniki aylık onaylı eğitim programını başarı ile tamamlamak,

- En az lise mezunu olmak şartıyla, sözleşmenin öngördüğü A-III/1 müfredat programlarını uygulayan ve İdare tarafından uygunluğu onaylanan dört sönestr süreli kurslardan mezun olmak ve altı ayı onaylanmış bir staj defterine uygun olarak liman seferi dışında çalışan 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi ve altı ayı da onaylanmış staj defterine uygun olarak İdarece onaylı atölye tesislerinde atölye becerilerini geliştirme eğitimi olmak üzere toplam oniki aylık onaylı eğitim programını başarı ile tamamlamak,

- Sınırlı başmakinst yeterliği veya Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun deniz makinistliği yeterliği ile yirmidört ay deniz hizmetini yaptıktan sonra, sözleşmenin öngördüğü A-III/1 müfredat programına uyum sağlayacak bir eğitimi tamamlamak,

- Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu gemi makineleri programı çark ya da motor dalı veya Astsubay Makine Sınıf Okulu motor ya da çark branşı mezunu olmak ya da Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu gemi makineleri programı yara savunma dalı ya da elektrik programı dallarından veya Astsubay Makina Sınıf Okulu motor ya da çark branşı dışındaki diğer branşlardan mezun olup Eğitim ve Sınav Yönergesi kapsamındaki "gemi makineleri kursu"nu İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde beş yılı makine deniz hizmeti olmak üzere on yıl görevde bulunmuş olmak,

şartlarından birini sağlamak,

3) İdarenin öngördüğü "makine zabiti" sınavında başarılı olmak,

şartlarını sağlayanlar, "Makine Zabiti" yeterliği almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak yakınyol makine zabiti, yakınyol ikinci makinisti ve sınırlı makine zabiti yeterliğine sahip bulunanlar, sınavsız "makine zabiti" yeterliği almaya hak kazanırlar.

Deniz Harp Okulunu bitirmeden ayrılanlardan, Sözleşmenin öngördüğü A-III/1 müfredatını eğitim ve öğretimleri sırasında gördüklerini belgeleyenlere, altı ayı onaylanmış bir staj defterine uygun olarak liman seferi dışında çalışan 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi ve altı ayı da onaylanmış staj defterine uygun olarak İdarece onaylı atölye tesislerinde atölye becerilerini geliştirme eğitimi olmak üzere toplam oniki aylık onaylı eğitim programını başarı ile tamamlamaları şartıyla, sınavla makina zabiti yeterliği verilir.

Sözleşmenin öngördüğü A-III/1 müfredatını eğitim ve öğretimleri sırasında görerek makine zabitliği yeterlik belgesini alanlar, Gemiadamları Donatımında Asgari Emniyet Belgelerinde iki uzakyol vardiya mühendisi/makinisti yeterlikli personel ile donatılması öngörülen gemilerde uzakyol vardiya mühendisi/makinistlerinden birinin yerine gemide görev alabilirler.

Bu maddede belirtilen şartları sağlayarak sınırlı başmakinist yeterliğinden makine zabiti yeterliğine geçmek için başvuran gemiadamlarının, sınırlı başmakinist yeterliği ile alt yeterliklerde yapmış olduğu deniz hizmetleri geçerlidir.

d) İkinci Makinist; 750-3000 kW arası ana makine ile yürütülen gemilerde ikinci makinist olmak için müracaat edenlerden;

1) - Makine zabiti yeterliği ile otuzaltı ay 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde makine zabitliği yaptıktan sonra Sözleşmenin öngördüğü A-III/2 müfredat programını tamamlamak ve İdarenin öngördüğü "Eğitim ve Sınav Yönergesinde" başarı ve muafiyet esasları belirtilen İngilizce yeterliğini sağlamak,

- Deniz Kuvvetleri Komutanlığından veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan; Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu gemi makineleri programı çark ya da motor dalı veya Astsubay Makine Sınıf Okulu motor veya çark branşı mezunu olup, ikinci makinistlik yeterliği için Sözleşmenin öngörülen A-III/2 eğitim programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla, Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde ya da Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu gemi makineleri programı yara savunma dalı ya da elektrik programı dallarından veya Astsubay Makine Sınıf Okulu motor ya da çark branşı dışındaki diğer branşlardan mezun olup "Gemi Makineleri Kursu" ile ikinci makinistlik yeterliği için sözleşmenin öngördüğü A-III/2 eğitim programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde İdarenin öngördüğü ve "Eğitim-Sınav Yönergesinde" başarı ve muafiyet esasları belirtilen İngilizce yeterliğini sağlamak ve yedi yılı makine deniz hizmeti olmak üzere oniki yıl görevde bulunmuş olmak

şartlarından birini sağlamak,

2) İdarenin öngördüğü "ikinci makinist" sınavında başarılı olmak,

şartlarını sağlayanlar, "ikinci makinist" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak yakınyol başmakinist klas-III, yakınyol başmakinist klas-IV, sınırlı ikinci makinist ile Deniz Kuvvetleri Komutanlığından ayrılan ve yakınyol ikinci makinist yeterliğine sahip bulunanlar, sınavsız "İkinci Makinist" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

e) Başmakinist; 750-3000 kW arası ana makine ile yürütülen gemilerde başmakinist olmak için müracaat edenlerden,

1) - İkinci makinist yeterliği ile otuzaltı ay 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde ikinci makinistlik yapmak,

- Deniz Kuvvetleri Komutanlığından veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan; Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu gemi makineleri programı çark ya da motor dalı veya Astsubay Makine Sınıf Okulu motor veya çark branşı mezunu olup Sözleşmede öngörülen A-III/2 eğitim programı kapsamında almadığı fark derslerini İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde İdarenin öngördüğü ve "Eğitim-Sınav Yönergesinde" başarı ve muafiyet esasları belirtilen İngilizce yeterliğini sağlamak ve bir yılı başçarkcılık yapmak koşulu ile on yılı makine deniz hizmeti olmak üzere onbeş yıl görevde bulunmuş olmak

şartlarından birini sağlamak,

2) İdarenin öngördüğü "başmakiniist" sınavında başarılı olmak,

şartlarını sağlayanlar "Başmakiniist" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak yakınyol başmakiniist klas-I, yakınyol başmakiniist klas-II, sınırlı başmakiniist ile Deniz Kuvvetleri Komutanlığından ayrılan ve yakınyol başmakiniist klas-III yeterliğine sahip bulunanlar, sınavsız "başmakiniist" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

f) Uzakyol Vardiya Mühendisi/Makinisti; 3000 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde uzakyol vardiya mühendisi/makinisti olmak için müracaat edenlerden,

1) Onsekiz yaşını bitirmiş olmak,

2) - Bir yıllık İngilizce hazırlık eğitiminden sonra, Sözleşmenin öngördüğü A-III/1 müfredat programlarını uygulayan dört yıllık fakülte veya yüksekokulların gemi makinaları işletme mühendisliği bölümlerinden mezun olmak ve altı ayı onaylanmış bir staj defterine uygun olarak liman seferi dışında çalışan 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi ve altı ayı da onaylanmış bir staj defterine uygun olarak İdarece onaylı atölye tesislerinde atölye becerilerini geliştirme eğitimi olmak üzere toplam 12 aylık onaylı eğitim programını başarı ile tamamlamak,

- Bir yıllık İngilizce hazırlık eğitiminden sonra, Sözleşmenin öngördüğü A-III/1 ile A-III/2 müfredat programlarını müşterek uygulayan dört yıllık fakülte veya yüksekokulların gemi makinaları işletme mühendisliği bölümü öğrencisi olarak altıncı sömestr sonunda A-III/1 müfredatını başarı ile tamamlamak ve altı ayı onaylanmış bir staj defterine uygun olarak liman seferi dışında çalışan 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi ve altı ayı da onaylanmış staj defterine uygun olarak İdarece onaylı atölye tesislerinde atölye becerilerini geliştirme eğitimi olmak üzere toplam 12 aylık onaylı eğitim programını başarı ile tamamlamak,

- Deniz Harp Okulu mezunu olup, Deniz Kuvvetleri Komutanlığından veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan, en az üç yıl makine deniz hizmetine sahip olmak veya altı ayı onaylanmış bir staj defterine uygun olarak liman seferi dışında çalışan 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi ve altı ayı da onaylanmış staj defterine uygun olarak İdarece onaylı atölye tesislerinde atölye becerilerini geliştirme eğitimi olmak üzere toplam 12 aylık onaylı eğitim programını başarı ile tamamlamak ve Eğitim ve Sınav Yönergesinde belirtilen İngilizce başarı esaslarına göre İngilizce başarısını sağlamak,

- Dört yıllık fakülte ve yüksekokulların gemi inşaatı ile gemi makineleri mühendisliği veya makine mühendisliği veyahut gemi inşaatı ve deniz teknolojisi mühendisliği bölümlerinin lisans programından mezun olmak ve İdarenin öngördüğü ve Eğitim ve Sınav Yönergesinde belirtilen İngilizce Başarı Esaslarına göre İngilizce yeterliğini sağlamak, Sözleşmenin öngördüğü İdare tarafından onaylanan uzakyol vardiya makinistliğine yönelik A-III/1 eğitiminde öngörülen derslerden öğrenimi esnasında süre ve müfredat olarak eksik aldığı dersleri, İdare tarafından uzakyol vardiya mühendisliği eğitimi için yetkilendirilmiş eğitim kurum/kuruluşunda, bu kurumların uyguladığı uzakyol vardiya mühendisliği müfredatını içerik ve süre olarak karşılayacak şekilde başarı ile tamamlamak ve altı ayı onaylanmış bir staj defterine uygun olarak liman seferi dışında çalışan 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi, altı ayı da onaylanmış bir staj defterine uygun olarak İdarece onaylı atölye tesislerinde atölye becerilerini geliştirme eğitimi olmak üzere oniki aylık onaylı eğitim programını başarı ile tamamlamak,

şartlarından birini sağlamak,

3) İdarenin öngördüğü "uzakyol vardiya mühendisi/makinisti" sınavında başarılı olmak,

şartlarını sağlayanlar, "Uzakyol Vardiya Mühendisi/Makinisti" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak uzakyol vardiya mühendisi/makinisti yeterliğine sahip bulunanların belgeleri, bu Yönetmeliğe göre sınavsız yeniden düzenlenir.

İngilizce hazırlık sınıfı başarı ve muafiyet şartları ile öğrenci yerleştirme önceliği idare tarafından belirlenen ve Eğitim-Sınav Yönergesinde belirtilen esaslara göre yapılır.

g) Uzakyol İkinci Mühendisi/Makinisti; 3000 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde uzakyol ikinci mühendisi/makinisti olmak için müracaat edenlerden;

1) - A-III/2 ile A-III/1 müfredat programını müşterek uygulayan dört yıllık fakülte veya yükseköğretim mezunu olup, uzakyol vardiya mühendisliği yeterliği ile otuzaltı ay 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde vardiya mühendisliği yapmış olmak,

- Uzakyol vardiya mühendisi/makinisti yeterliği ile otuzaltı ay 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde vardiya mühendisliği yaptıktan sonra, Sözleşmenin öngördüğü A-III/2 müfredat programını idare tarafından uygunluğu onaylanan bir eğitim kurumunda tamamlamak,

- Deniz Harp Okulu mezunu olup, Deniz Kuvvetleri Komutanlığından veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan beş yıl makine deniz hizmeti olmak, Eğitim ve Sınav Yönergesinde belirtilen İngilizce başarı esaslarına göre İngilizce başarısını sağlamak ve sözleşmenin öngördüğü A-III/2 eğitim programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek veya müfredatın İdarece onaylanması kaydıyla, Deniz Kuvvetlerinde, Sahil Güvenlik Komutanlığında görmesi halinde

şartlarından birini sağlamak,

2) İdarenin öngördüğü "uzakyol ikinci mühendisi/makinisti" sınavında başarılı olmak,

şartlarını sağlayanlar, "Uzakyol İkinci Mühendisi/Makinisti" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak uzakyol ikinci mühendisi/makinisti yeterliğine sahip bulunanların belgeleri, bu Yönetmeliğe göre sınavsız yeniden düzenlenir.

h) Uzakyol Başmühendisi/Başmakinisti; 3000 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde uzakyol başmühendisi/başmakinisti olmak için müracaat edenlerden;

1) - Uzakyol ikinci mühendisi/makinisti yeterliği ile otuzaltı ay 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde ikinci mühendislik/makinistlik yapmak,

- Başmakinist yeterliği ile yakın kıyısız sefer dışında çalışan gemilerde veya yakın kıyısız seferde 750 kW'den büyük gemilerde iki yıl en az ikinci makinistlik ve bir yıl başmakinistlik yaptıktan sonra, Sözleşmenin öngördüğü A-III/2 eğitim programını İdare tarafından uygunluğu onaylanan bir eğitim kurumunda tamamlamak ve idarenin öngördüğü ve "Eğitim-Sınav Yönergesinde" başarı ve muafiyet esasları belirtilen İngilizce yeterliğini sağlamak,

- Deniz Harp Okulu mezunu olup Deniz Kuvvetleri Komutanlığından veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan bir yılı başçarkçılık olmak üzere yedi yıl makine deniz hizmetine sahip olmak, Eğitim ve Sınav Yönergesinde belirtilen İngilizce başarı esaslarına göre İngilizce başarısını sağlamak ve Sözleşmenin öngördüğü A-III/2 eğitim programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini İdarece onaylanmış bir eğitim kurumunda görmek,

şartlarından birini sağlamak,

2) İdarenin öngördüğü "uzakyol başmühendisi/başmakinisti" sınavında başarılı olmak,

şartlarını sağlayanlar, "Uzakyol Başmühendisi/Başmakinisti" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Ancak, Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik şartlarına uygun olarak uzakyol başmühendisi/başmakinisti yeterliğine sahip bulunanların belgeleri, bu Yönetmeliğe göre sınavsız yeniden düzenlenir.

İdare, yukarıda belirtilen A-III/2 eğitimi ile İngilizce eğitimini ikinci makinistlik yeterliği öncesi alanları bu eğitimden muaf tutar.

Gördükleri eğitim nedeniyle ilk yeterlik belgesi alanlar oniki ay deniz hizmeti yapmadıkça başmakinist olarak görev yapamazlar.

Yardımcı Sınıf Gemiadamları Yeterliklerinin Şartları

Madde 10- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Yardımcı sınıf gemiadamları yeterlikleri için gerekli koşullar aşağıda gösterilmiştir.

a) Telsiz Zabıtları: 4/6/2004 tarihli ve 25482 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Telsiz Operatör Yeterlikleri ve Sınav Yönetmeliğinde tanımlanan yeterlik belgesine sahip kişilerdir.

b) Elektrik ve Elektronik Zabıtları:

1) Elektrikçi; onsekiz yaşını bitirmiş olmak koşulu ile aşağıdaki şartlardan birini yerine getiren kişilere "Elektrikçi" yeterliği verilir.

- İlköğretim okulu mezunu olanlardan, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından verilmiş elektrik meslek alanında "kalfalık belgesi" ya da "ustalık belgesi" sahibi veya Milli Eğitim Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca verilmiş "elektrik tesisatçılığı yetki belgesi" sahibi,

- Meslek lisesi, teknik lise veya endüstri meslek lisesi elektrik bölümü mezunu olmak.

2) Elektrik Zabiti; meslek yüksekokulu elektrik bölümü veya yüksekokul ya da elektrik mühendisliği/mühendislik fakültesi elektrik mühendisliği bölümü mezunu olan kişilere “Elektrik Zabiti” yeterliği verilir.

3) Elektronikçi; Onsekiz yaşını bitirmiş olmak koşulu ile aşağıdaki şartlardan birini yerine getiren kişilere “Elektronikçi” yeterliği verilir.

- İlköğretim okulu mezunu olup, elektronik meslek alanında “kalfalık belgesi” ya da “ustalık belgesi” sahibi,

- Anadolu denizcilik meslek lisesi gemi elektroniği ve haberleşme bölümü, meslek lisesi, teknik lisesi ve endüstri meslek lisesi elektronik bölümü mezunu olmak.

4) Elektronik Zabiti; meslek yüksekokulu elektronik bölümü veya yüksekokul ya da elektronik mühendisliği/mühendislik fakültesi elektronik mühendisliği bölümü mezunu olan kişilere “Elektronik Zabiti” yeterliği verilir.

5) Gemi Elektroniği - Haberleşme Zabiti: Uluslararası Telsiz Tüzüğü (ITU/RR) gereklerine ve ilgili mevzuata göre idareden donanım ve öğretim yeterliği almış örgün eğitim kurumlarından mezun olan ve Birinci sınıf Elektronik veya İkinci sınıf Elektronik Zabiti yeterliğine sahip kişilere İdare tarafından “Gemi Elektroniği - Haberleşme Zabiti” yeterliği verilir.

6) Elektro-teknik zabiti: 750 kW ve üstü ana makine ile yürütülen gemilerde elektro-teknik zabiti olmak için müracaat edenlerden,

- Onsekiz yaşını bitirmiş ve en az lise mezunu olmak,

- İdarenin öngördüğü elektro-teknik zabitliği sınavında başarılı olmak,

- Aşağıdaki şartlardan birini yerine getirmiş olmak;

- Sözleşmenin öngördüğü A-III/6 müfredat programını uygulayan ve İdare tarafından uygunluğu onaylanan dört yıllık fakültelerin mekatronik mühendisliği veyahut kontrol ve otomasyon mühendisliği veya iki yıllık meslek yüksekokullarının mekatronik bölümü veyahut kontrol ve otomasyon teknolojisi bölümü mezunu veya endüstri meslek liseleri, teknik liseler, Anadolu teknik liseleri, Anadolu meslek liseleri ve çok programlı liselerin endüstriyel otomasyon teknolojileri alanı mekatronik dalı veya endüstriyel kontrol dalı veyahut aynı liselerin elektrik-elektronik teknolojisi alanı mekatronik dalı veya otomasyon sistemleri dalı veya denizcilik Anadolu teknik ve denizcilik Anadolu meslek liselerinin denizcilik alanı gemi otomasyonu dalı mezunu olmak ve altı ayı onaylanmış bir staj defterine uygun olarak liman seferi dışında çalışan 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi ve altı ayı da onaylanmış staj defterine uygun olarak İdarece onaylı atölye tesislerinde atölye becerilerini geliştirme eğitimi olmak üzere toplam oniki aylık onaylı eğitim programını başarı ile tamamlamak veya

- Dört yıllık fakültelerin mekatronik mühendisliği veya kontrol ve otomasyon mühendisliği veyahut iki yıllık meslek yüksekokullarının mekatronik veya kontrol ve otomasyon teknolojisi bölümü mezunu veyahut endüstri meslek liseleri, teknik liseler, Anadolu teknik liseleri, Anadolu meslek liseleri ve çok programlı liselerin endüstriyel otomasyon teknolojileri alanı mekatronik dalı veya endüstriyel kontrol dalı veyahut elektrik-elektronik teknolojisi alanı mekatronik dalı veya otomasyon sistemleri dalı, denizcilik Anadolu teknik ve denizcilik Anadolu meslek liselerinin denizcilik alanı gemi otomasyonu dalı mezunu olmak şartıyla sözleşmenin öngördüğü A-III/6 müfredat programını uygulayan ve İdare tarafından uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında “elektro-teknik zabitliği” eğitimi görmek ve altı ayı onaylanmış bir staj defterine uygun olarak liman seferi dışında çalışan 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi ve altı ayı da onaylanmış staj defterine uygun olarak İdarece onaylı atölye tesislerinde atölye becerilerini geliştirme eğitimi olmak üzere toplam oniki aylık onaylı eğitim programını başarı ile tamamlamak veya,

- 750 kW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde, makine sınıfı zabitan olarak otuz aylık deniz hizmeti ve onaylanmış staj defterine uygun olarak İdarece onaylı atölye tesislerinde altı ay süreli atölye becerilerini geliştirme eğitimini tamamlamak ve İdare tarafından uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında “elektro-teknik zabitliği” eğitimi görmek,

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan Deniz Astsubay Meslek Yüksek Okulu elektronik programı makina elektronik dalı mezunu olup beş yılı ilgili branşında deniz hizmeti olmak üzere on yıl görevde bulunmuş olmak ve İdare tarafından uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında “elektro-teknik zabitliği” eğitimi görmek

şartlarını sağlayanlar “Elektroteknik Zabiti” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

- 1/1/2012 tarihinden önceki son altmış ayda oniki ay süre ile liman dışı sefer yapan ve 750 KW'den büyük ana makine ile yürütülen gemilerde, elektrik zabiti veya elektronik zabiti olarak çalışanlara, talepleri halinde elektro-teknik zabiti yeterliği sınavsız düzenlenir.”

c) Sağlık Zabitleri:

1) Hemşire; gördüğü eğitim-öğretim ile hemşire olan kişilere “Hemşire” yeterliği verilir.
2) Sağlık Memuru; gördüğü eğitim-öğretim ile sağlık memuru olan kişilere “Sağlık Memuru” yeterliği verilir.

3) Doktor; gördüğü tıp eğitim-öğretimi ile doktor olan kişilere “Doktor” yeterliği verilir.

d) Stajyerler:

1) Güverte Stajyeri; yat kaptanı, sınırlı vardiya zabiti, vardiya zabiti ya da uzakyol vardiya zabiti olmak için eğitim gören öğrencilere açık deniz eğitimlerini gemiadamı olarak yapabilmelerini sağlamak üzere, onaltı yaşını bitirmiş olmak ve 19 uncu maddede belirtilen deniz güvenlik eğitimlerini görmek ve belgelerini almak şartıyla, İdare tarafından “Güverte Stajyeri” yeterliğinde gemiadamı cüzdanı verilir.

2) Makine Stajyeri; Elektro-teknik zabiti, sınırlı makine zabiti, makine zabiti ya da uzakyol vardiya mühendisi/makinisti olmak için eğitim gören öğrencilere açık deniz eğitimlerini gemiadamı olarak yapabilmelerini sağlamak üzere, onaltı yaşını bitirmiş olmak ve 19 uncu maddede belirtilen deniz güvenlik eğitimlerini görmek ve belgelerini almak şartıyla, İdare tarafından, “Makine Stajyeri” yeterliğinde gemiadamı cüzdanı verilir.

Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı meslek liseleri ile Yüksek Öğretim Kuruluna bağlı önlisans ve lisans düzeyinde eğitim veren okullarda okul bitirmeye yönelik ve zorunlu olan gemi stajlarını yapmak isteyen hak sahiplerinin de talepleri halinde, 19 uncu maddede belirtilen deniz güvenlik eğitimlerini görmek ve belgelerini almak şartıyla, İdare tarafından, sınıflarına göre yukarıdaki (1) ve (2) numaralı alt bentlerde belirtilen “Stajyer” yeterliğinde gemiadamı cüzdanı düzenlenir.

e) Yardımcı Hizmetliler:

1) Kamarot; onaltı yaşını tamamlamak şartıyla, mesleki ve teknik eğitim merkezlerinin yiyecek içecek hizmetleri alanı servis dalı mezunları ile en az ilköğretim okulu mezunu olmak şartıyla, mesleği ile ilgili olarak altı aylık bonservis ibraz eden kişilere, İdare tarafından “Kamarot” yeterliği verilir. Mesleki ve teknik eğitim merkezlerinin yiyecek içecek hizmetleri alanı servis dalı mezunlarından bonservis istenmez.

2) Aşçı; onsekiz yaşını tamamlamak şartıyla, mesleki ve teknik eğitim merkezlerinin yiyecek ve içecek hizmetleri alanı mutfak dalı mezunları ile en az ilköğretim okulu mezunu olmak şartıyla, mesleği ile ilgili olarak altı aylık bonservis ibraz eden kişilere, İdare tarafından “Aşçı” yeterliği verilir. Mesleki ve teknik eğitim merkezlerinin yiyecek ve içecek hizmetleri alanı mutfak dalları mezunlarından bonservis istenmez.

Yat Sınıfı Gemiadamları Yeterliklerinin Şartları

Madde 11- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Yat sınıfı gemiadamları yeterlikleri için gerekli yaş, eğitim-öğretim, deniz hizmet süresi ile ilgili koşullar aşağıda gösterilmiştir.

a) Yat Kaptanı (499 GT): En yakın karadan 200 milden daha fazla uzaklaşmadan, 499 GT ve daha küçük özel ve ticari yatlarda Yat Sınıfı gemiadamı olmak için müracaat edenlerden,

1) Yirmi bir yaşını bitirmiş olmak,

2) Vardiyadan sorumlu güverte sınıfı gemiadamı yeterliği ile en az üç yıl deniz hizmetinde bulunduktan sonra, İçeriği ve süresi Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen "yat kaptanı (499 GT) eğitimi"ni görmek veya

- Sözleşmenin öngördüğü A-II/3 ya da A-II/1 müfredat programlarına uygun bir eğitimi İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında gördükten sonra veya İdare tarafından onaylı denizcilik Anadolu teknik liseleri, denizcilik Anadolu meslek liseleri, denizcilik meslek liseleri veya çok programlı liselerin denizcilik alanı yat kaptanlığı bölümünden mezun olduktan sonra, boyu onbeş metreden daha uzun ticari yatlarda Yat Kaptanı (499 GT) stajyeri olarak toplam altı ay deniz eğitimini onaylanmış bir staj defterine uygun olarak başarı ile tamamlamak veya

- İçeriği ve süresi Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen “Yat Kaptanı (499 GT) Eğitimi”ni İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında tamamladıktan sonra, onbeş metreden daha uzun ticari yatlarda Yat Kaptanı (499 GT) stajyeri olarak toplam altı ay deniz eğitimini, onaylanmış bir staj defterine uygun olarak başarı ile tamamlamak,

şartlarından birini yerine getirmek,

3) “GMDSS Tahditli telsiz operatörü” veya “Kısa Mesafe Telsiz Operatörü” belgesine sahip olmak,

4) Yat kaptanlığı eğitimi süresince veya münhasıran bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen “Deniz Güvenlik Eğitimleri”ni görmek ve belgelerine sahip olmak,

5) Tıbbi bakım belgesi ile radar gözlem ve plotlama belgesine sahip olmak,

6) İdarenin öngördüğü “Yat Kaptanı (499 GT) sınavı”nı başarmak,

şartlarını sağlayanlar “Yat Kaptanı (499 GT)” yeterliğini almaya hak kazanırlar,

7) Yat Kaptanı yeterliği ne sahip olanların yeterlik belgeleri sınavsız ve koşulsuz olarak Yat Kaptanı (499 GT) yeterliğine intibak ettirilir,

8) İ.zabit ve üstü yeterlik belgelerine sahip güverte sınıfı gemiadamlarına Yat Kaptanı (499 GT) yeterlik belgesi, bu maddede belirtilen eğitim ve sınavlardan muaf olarak verilir.

9) Bu bendin 2 numaralı alt bendi kapsamında, İdare tarafından onaylı denizcilik Anadolu teknik liseleri, denizcilik Anadolu meslek liseleri, denizcilik meslek liseleri veya çok programlı liselerin denizcilik alanı yat kaptanlığı bölümünden mezun olanlar ile, içeriği ve süresi Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen "Yat Kaptanı (499 GT) Eğitimini İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında tamamlayanlara, talepleri halinde İdare tarafından sınavla gemici yeterliği verilir ve Yat Kaptanı (499 GT) stajyeri olarak gerekli deniz hizmeti gemici yeterliği ile yapılabilir.

b) Yat Kaptanı (2999 GT); 500-2999 GT arasındaki özel ve ticari yatlarda kaptan olmak için müracaat edenlerden,

1) Yirmi üç yaşını bitirmiş olmak,

2) En az lise veya dengi okul mezunu olmak,

3) İçeriği ve süresi Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen "Yat Kaptanı (2999 GT) eğitimi"ni veya Sözleşmenin öngördüğü A-II/2 müfredat programına uygun bir eğitimi İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında görmek,

4) Yat Kaptanı (499 GT) yeterliği ile boyu onbeş metreden daha uzun ticari yatlarda en az yirmidört ay kaptan olarak deniz hizmeti bulunmak,

5) Yat kaptanlığı eğitimi süresince veya münhasıran bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen "Deniz Güvenlik Eğitimleri"ni görmek ve belgelerine sahip olmak,

6) Tıbbi bakım belgesi ile radar gözlem ve plotlama belgesine sahip olmak,

7) İdarenin öngördüğü yazılı ve uygulamalı "Yat Kaptanı (2999 GT) sınavı"ni başarmak, şartlarını sağlayanlar "Yat Kaptanı (3000 GT)" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

8) Yat Kaptanı (2999 GT) yeterlik belgesi, boyu onbeş metreden uzun ticari yatlarda Yat Kaptanı (2999 GT) belgesi ile en az oniki ay kaptan göreviyle deniz hizmeti bulunması koşuluyla Kaptan ve Uzakyol Kaptanı yeterliğine sahip gemiadamlarına, bu fıkrada belirtilen eğitim ve sınavlardan muaf olarak verilir.

c) Yat Kaptanı (3000 GT ve üzeri): 3000 GT üzerindeki özel ve ticari yatlarda kaptan olmak için müracaat edenlerden 500-2999 GT arasındaki özel veya ticari yatlarda Yat Kaptanı (2999 GT) belgesiyle oniki ay süreyle kaptan göreviyle deniz hizmeti bulunan Uzakyol Kaptanlarına "Yat Kaptanı (3000 GT ve üzeri)" yeterlik belgesi sınavsız olarak verilir.

Balıkçı Sınıfı Gemiadamları Yeterliklerinin Şartları

Madde 12- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Balıkçı sınıfı gemiadamları yeterlikleri için gerekli yaş, eğitim-öğretim, deniz hizmet süresi ile ilgili ve diğer koşullar aşağıda gösterilmiştir.

a) Balıkçı Gemisi Kaptanı; balıkçı gemisi kaptanı olmak için müracaat edenler,

1) Onsekiz yaşını bitirmiş olmak,

2) Aşağıdaki,

- Balıkçı gemisi güverte tayfası olarak yetmişiki ay deniz hizmetine sahip olmak,

- Usta gemici olarak otuzaltı ay deniz hizmetine sahip olmak,

- Güverte lostromosu olarak bir yıl deniz hizmetine sahip olmak,

- Denizcilik anadolu meslek liseleri, denizcilik meslek liseleri, çok programlı liselerin denizcilik alanlarının balıkçı gemisi kaptanlığı, veya su ürünleri üretimi dalı mezunları ile Balıkçı Gemisi Kaptanı müfredatını veren Meslek Yüksekokulları, Yüksekokullar ve Fakültelerin Su Ürünleri, su ürünleri mühendisliği, balıkçılık teknolojisi veya balıkçılık teknolojisi mühendisliği bölümü mezunu olup, bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen deniz güvenlik eğitimlerini görmek ve belgelerini almak,

şartlarından birini yerine getirmek,

3) İdarenin öngördüğü "balıkçı gemisi kaptanı sınavı"ni başarmak,

şartlarını sağlayanlar, "Balıkçı Gemisi Kaptanı" yeterliğini almaya hak kazanırlar.

b) Açık Deniz Balıkçı Gemisi Kaptanı; açık deniz balıkçı gemisi kaptanı olmak için müracaat edenler,

1) Yirmi yaşını bitirmiş olmak,

2) Aşağıdaki,

- Balıkçı gemisi güverte tayfası olarak dokuz yıl deniz hizmetine sahip olmak,

- Usta gemici olarak altı yıl deniz hizmetine sahip olmak,

- Güverte lostromosu olarak üç yıl deniz hizmetine sahip olmak,

- Sınırlı vardiya zabiti yeterliği ile iki yıl deniz hizmetine sahip olmak,

- Balıkçı gemisi kaptanı olarak iki yıl deniz hizmetine sahip olmak,

şartlarından birini yerine getirmek,

- 3) İdarenin öngördüğü “açık deniz balıkçı gemisi kaptanı sınavı”nı başarmak, şartlarını sağlayanlar “Açık Deniz Balıkçı Gemisi Kaptanı” yeterliğini almaya hak kazanırlar.
- c) Balıkçı gemisi güverte tayfası: Balıkçı gemisi güverte tayfası olmak için müracaat edenler,
- 1) İçeriği ve süresi Eğitim ve Sınav Yönergesi ile belirlenen “balıkçı gemisi tayfası denizde güvenlik eğitimini” İdarece uygunluğu onaylanan eğitim kurumlarında görmüş olmak ve ayrıca “balıkçı gemisi güverte tayfası sınavı”nı başarmak, şartını sağlayanlar “balıkçı gemisi güverte tayfası” yeterliğini almaya hak kazanırlar.
- 2) Balıkçı gemisi güverte tayfası yeterliğine sahip gemiadamları, bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen denizde güvenlik eğitimlerinden ve belgelerinden muaf tutulur. Bununla birlikte, uluslararası sefer yapan balıkçı gemilerinde çalışacak balıkçı gemisi güverte tayfaları, bu eğitimleri görmek ve belgelerini almak zorundadır.”
- 3) Güverte sınıfı gemiadamlarından, miço veya üstü yeterlik belgesine sahip gemiadamlarına talepleri halinde sınavsız Balıkçı Gemisi Güverte Tayfası yeterlik belgesi düzenlenir ve daha önce sahip olduğu yeterlik belgesi iptal edilir.

Yerel Trafikte Düzenli Sefer Yapan Yolcu Gemileri Kaptanları

MADDE 13 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-04/03/2007-26452)

Türk Boğazları, İzmit ve İzmir Körfezleri içerisinde bulunan iskeleler arasındaki yerel trafikte düzenli seferler yapan ve yüz ya da daha fazla yolcu kapasitesine sahip her türlü gemide kaptan olarak görev yapacak olan gemiadamlarının, yeterlik belgelerine göre, aşağıda belirtilen deniz hizmeti, staj ve eğitim koşullarını sağlamaları gerekir.

a) Deniz hizmeti ve staj koşulu olarak;

1) Sınırlı kaptan yeterlik belgesi bulunan gemiadamlarının, sınırlı kaptan olmadan önce bu hatlarda dümenci olarak en az iki yıl deniz hizmeti veya sınırlı kaptan yeterlik belgesine sahip olarak en az bir yıl süreli kaptanlık stajı görmeleri,

2) Sınırlı Kaptan yeterliğinin üstünde, Kaptan yeterliğine kadar olan yeterlik belgelerinden herhangi birine sahip bulunan ve Yönetmeliğin 15 inci maddesi gereği kazanılmış hakkına istinaden kaptan olarak çalışabilen gemi adamlarının, görev yapacakları düzenli hatlarda çalışan gemilerde en az altı ay süreli kaptanlık stajı görmeleri,

3) Kaptan ve uzakyol kaptanı yeterlik belgesi bulunan gemiadamlarının, görev yapacakları düzenli hatlarda çalışan gemilerde; uzakyol kaptanı yeterliğinde olanlar için en az otuz gün, kaptan yeterliğinde olanlar için ise en az üç ay süreli staj görmeleri,

4) Staj zorunluluğu bulunanların, staj işlemlerinin düzenli sefer yapan geminin donatan yada işleteni tarafından liman başkanlığına başvurularak başlatılması ve staj süresi sonunda, gemiadamlarının stajda başarılı olduğuna dair kaptan değerlendirmelerini donatan ya da işleten yazısı ile belgelendirmeleri, zorunludur.

b) Eğitim koşulu olarak;

1) Bu maddenin (a) bendinde belirtilen diğer şartları sağlayarak, İdarece hazırlanarak yürürlüğe konulduğu bölgeler için, "Yerel Trafik Rehberi" konusunda en az beş gün süreli tanıtıcı seminere katılmaları,

2) Seminer katılım belgesini liman başkanlığına ibraz etmeleri, gerekir.

c) (**Değişik:RG-23/8/2012-28390**) Bu maddedeki koşulları sağlayanların yeterlik belgelerine, geçirilen deniz hizmeti veya stajın özelliğine göre liman başkanlığı tarafından belgenin geçerli olduğu deniz alanı, liman, körfezin sınırları veya münhasıran düzenli hattın ismi belirtilerek, "YEREL TRAFİKTE GEÇERLİDİR" ifadesi yazılır.

Hafif Yolcu Gemisi/Feribotu ve Yüksek Hızlı Hafif Yolcu Gemisi/Feribotu Kaptanları ile Başmühendis/Başmakinistleri

Gemisi/Feribotu Kaptanları ile Başmühendis/Başmakinistleri

Madde 14- Hafif yolcu gemisi/feribotu ve yüksek hızlı hafif yolcu gemisi/feribotu kaptanları ile başmühendis/başmakinistleri,

a) Hafif yolcu gemisinde görev yapabilmek için, bu gemilerde on gün staj yapmış ve bu uygulamalı eğitime dayalı olarak kuruluşlarınca düzenlenen “Hafif Yolcu Gemisi Kullanma Yeterliği Belgesi”ne istinaden sahip oldukları gemiadamları yeterlik belgelerine “HAFİF YOLCU GEMİSİ KULLANABİLİR” ifadesi yazılır.

b) Yüksek hızlı hafif yolcu gemisinde görev yapabilmek için, bu gemilerde altı hafta staj yapmış ve bu uygulamalı eğitime dayalı olarak kuruluşlarınca düzenlenen “Yüksek Hızlı Hafif Yolcu Gemisi Kullanma Yeterliği Belgesi”ne istinaden sahip oldukları gemiadamları yeterlik belgelerine “YÜKSEK HIZLI HAFİF YOLCU GEMİSİ KULLANABİLİR” ifadesi yazılır.

c) Hafif yolcu feribotunda görev yapabilmek için, yüksek hızlı hafif yolcu gemisinde en az bir yıl kaptan ya da başmühendis/başmakiniist olarak çalışmış ve hafif yolcu feribotunda on gün staj yapmış ve bu uygulamalı eğitime dayalı olarak kuruluşlarınca düzenlenen “Hafif Yolcu Feribotu Kullanma Yeterliği Belgesi”ne istinaden sahip oldukları gemiadamı yeterlik belgelerine “HAFİF YOLCU FERİBOTU KULLANABİLİR” ifadesi yazılır.

d) Yüksek hızlı hafif yolcu feribotunda görev yapabilmek için, yüksek hızlı hafif yolcu gemisinde en az bir yıl kaptan ya da başmühendis/başmakiniist olarak çalışmış ve yüksek hızlı hafif yolcu feribotunda on gün staj yapmış ve bu uygulamalı eğitime dayalı olarak kuruluşlarınca düzenlenen “Yüksek Hızlı Hafif Yolcu Feribotu Kullanma Yeterliği Belgesi”ne istinaden sahip oldukları gemiadamı yeterlik belgelerine “YÜKSEK HIZLI HAFİF YOLCU FERİBOTU KULLANABİLİR” ifadesi yazılır.

e) (**Değişik:RG-28/5/2010-27594**) Deniz Kuvvetlerinden veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılan subaylardan uzakyol kaptanı veya uzakyol başmakiniisti yeterliğine sahip olup, hücumbot tipi gemilerde bir yıl komutanlık ya da başçarkçılık yapanların, kişisel başvurularına ve “görev servis belgesi”ne dayalı olarak gemiadamı yeterlik belgesine ayrıca “YÜKSEK HIZLI HAFİF YOLCU GEMİSİ KULLANABİLİR” ifadesi yazılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kazanılmış Haklar

Kaptan ve güverte zabitleri ile başmakiniist ve makine zabitlerinin hak ve yetkileri

MADDE 15 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-04/03/2007-26452)

Bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde yeterlik şartları düzenlenmiş olan güverte sınıfı gemiadamlarından kaptan, birinci zabıt ve vardiya zabitleri ile 9 uncu maddesinde yeterlik şartları düzenlenmiş olan makine sınıfı gemiadamlarından başmakiniist, ikinci makiniist ve makine zabitlerinin hak ve yetkileri aşağıda belirtilmiştir.

Güverte sınıfı:

a) Vardiya Zabiti;

1) Yakınyol vardiya zabıtlığı yeterliğine sahip olanlar ile Telsiz Zabiti yeterliğine sahip olup da vardiya zabıtlığı yeterliğine intibak edenler,

1250 GT’ye kadar olan yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde birinci zabıtlık,

1600 GT’ye kadar olan yük gemilerinde, kabotaj seferlerinde birinci zabıtlık,

3000 GT’ye kadar olan gemilerde her bölgede vardiya zabıtlığı,

görevlerini yapar.

2) Yakınyol birinci zabıtlığı yeterliğine sahip olup da vardiya zabıtlığı yeterliğine intibak edenler,

1250 GT’ye kadar olan yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde kaptanlık,

1600 GT’ye kadar olan yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde birinci zabıtlık,

2500 GT’ye kadar olan yük gemilerinde, kabotaj seferlerinde birinci zabıtlık,

3000 GT’ye kadar olan gemilerde her bölgede vardiya zabıtlığı,

görevlerini yapar.

3) Bu yönetmelik kapsamında intibak hakkı olmayıp vardiya zabiti yeterliğini alanlar 3000 GT’ye kadar olan gemilerde her bölgede vardiya zabıtlığı görevini yapar.

b) Birinci Zabıt;

1)Yakınyol kaptan klas-IV yeterliğine sahip olup da birinci zabıt yeterliğine intibak edenler,

1250 GT’ye kadar olan yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde kaptanlık,

3000 GT’ye kadar olan gemilerde her bölgede birinci zabıtlık,

görevlerini yapar.

2)Yakınyol kaptan klas-III yeterliğine sahip olup da birinci zabıt yeterliğine intibak edenler,

2500 GT’ye kadar olan yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde kaptanlık,

12000 GT’ye kadar olan yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde birinci zabıtlık,

15000 GT’ye kadar olan yük gemilerinde, her bölgede vardiya zabıtlığı,

3000 GT’ye kadar olan gemilerde her bölgede birinci zabıtlık,

görevlerini yapar.

3)Bu yönetmelik kapsamında intibak hakkı olmayıp birinci zabıt yeterliğini alanlar 3000 GT’ye kadar olan gemilerde her bölgede birinci zabıtlık görevini yapar.

c) Kaptan;

1) Yakınyol kaptan klas-II yeterliğine sahip olup da kaptan yeterliğine intibak edenler,

7500 GT’ye kadar olan yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde kaptanlık,

15000 GT’ye kadar olan yük gemilerinde, her bölgede birinci zabıtlık,

25000 GT'ye kadar olan yük gemilerinde, her bölgede vardiya zabıtlığı,
3000 GT'ye kadar olan gemilerde her bölgede kaptanlık,
görevlerini yapar.

2) Yakınyol kaptan klas-I yeterliğine sahip olup da kaptan yeterliğine intibak edenler,
15000 GT'ye kadar olan yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde kaptanlık,
Her tonajdaki yük gemilerinde ve her bölgede birinci zabıtlık,
3000 GT'ye kadar olan gemilerde her bölgede kaptanlık,
görevlerini yapar.

3) Bu yönetmelik kapsamında intibak hakkı olmayıp kaptan yeterliğini alanlar 3000 GT'ye kadar olan gemilerde her bölgede kaptanlık görevini yapar.

Makine Sınıfı:

a) Makine Zabiti;

1) Yakınyol makine zabiti yeterliğine sahip olup da makine zabiti yeterliğine intibak edenler,
750 kW'den daha küçük ana makine ile yürütülen yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde başmakineistlik,
3000 kW'den daha küçük ana makine ile yürütülen gemilerde her bölgede makine zabıtlığı,
görevlerini yapar.

2) Yakınyol ikinci makinisti yeterliğine sahip olup da makine zabıtlığı yeterliğine intibak edenler,
1100 kW'den daha küçük ana makine ile yürütülen yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde başmakineistlik,
3500 kW'den daha küçük ana makine ile yürütülen yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde ikinci
makineistlik,

3000 kW'den daha küçük ana makine ile yürütülen gemilerde her bölgede makine zabıtlığı,
görevlerini yapar.

3) Bu Yönetmelik kapsamında intibak hakkı olmayıp makine zabıtlığı yeterliğini alanlar 3000 kW'den
daha küçük ana makine ile yürütülen gemilerde her bölgede makine zabıtlığı görevini yapar.

b) İkinci Makineist;

1) Yakınyol başmakineist klas-IV yeterliğine sahip olup da ikinci makinist yeterliğine intibak edenler,
1250 kW'den küçük ana makine ile yürütülen yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde başmakineistlik,
4000 kW'den küçük ana makine ile yürütülen yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde ikinci makinistlik,
3000 kW'den daha küçük ana makine ile yürütülen gemilerde her bölgede ikinci makinistlik,
görevlerini yapar.

2) Yakınyol başmakineist klas-III yeterliğine sahip olup da ikinci makinist yeterliğine intibak edenler,
2000 kW'den küçük ana makine ile yürütülen yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde başmakineistlik,
9000 kW'den küçük ana makine ile yürütülen yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde ikinci makinistlik,
9000 kW'den küçük ana makine ile yürütülen yük gemilerinde, her bölgede makine zabıtlığı,
3000 kW'den daha küçük ana makine ile yürütülen gemilerde her bölgede ikinci makinistlik,
görevlerini yapar.

3) Bu Yönetmelik kapsamında intibak hakkı olmayıp ikinci makinistlik yeterliğini alanlar 3000 kW'den
daha küçük ana makine ile yürütülen gemilerde her bölgede ikinci makinistlik görevini yapar.

c) Başmakineist;

1) Yakınyol başmakineist klas-II yeterliğine sahip olup da başmakineist yeterliğine intibak edenler,
9000 kW'den küçük yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde başmakineistlik,
15000 kW'den küçük yük gemilerinde, her bölgede ikinci makinistlik,
3000 kW'den daha küçük ana makine ile yürütülen gemilerde her bölgede başmakineistlik,
görevlerini yapar.

2) Yakınyol başmakineist klas-I yeterliğine sahip olup da başmakineistlik yeterliğine intibak edenler,
15000 kW'den küçük yük gemilerinde, yakın kıyısız seferde başmakineistlik,
Her kW'deki yük gemilerinde ve her bölgede ikinci makinistlik,
3000 kW'den daha küçük ana makine ile yürütülen gemilerde her bölgede başmakineistlik,
görevlerini yapar.

3) Bu yönetmelik kapsamında intibak hakkı olmayıp başmakineistlik yeterliğini alanlar 3000 kW'den daha
küçük ana makine ile yürütülen gemilerde her bölgede başmakineistlik görevini yapar.

Kazanılmış Hakların Devamı

Madde 16- Her bir yeterlik sahibine intibakları sırasında verilmiş bulunan kazanılmış haklar, yeterlik
sahibi daha üst yeterliklere terfi ettikten sonra da devam eder.

Deniz Kuvvetlerinden Ayrılan Personel İle İlgili Hükümler

Madde 17- (Mülga:RG-23/8/2012-28390)

Eğitim-Öğretim Görmekte Olan Öğrenciler ve Mezunlar

Madde 18- Bu Yönetmeliğin eğitim ve belgelendirmeye dair hükümleri, yürürlüğe girdiği tarihten sonra eğitim-öğretime başlayan öğrencilere uygulanır. Halen eğitim görmekte olanlar ile mezun olan ve fakat yeterlik belgesi almayan hak sahiplerinin ilk yeterlik alırken, sınav konuları ve geçme başarı notu baremi hariç, **(Değişik ibare:RG-30/12/2008-27096)** Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelik ile kazandığı hakları saklıdır. Bu hak sahipleri, 31.12.2002 tarihinden sonra, **(Değişik ibare:RG-30/12/2008-27096)** Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelikte sınavına girmeye hak kazandıkları yeterlik belgesinin bu Yönetmelik hükümlerine göre intibakı olan yeterlik belgesi sınavına girecektir.Söz konusu sınavlar, bu Yönetmeliğe bağlı Eğitim-Sınav Yönergesine göre yapılacaktır.

(Ek:RG-07/11/2004-25636) Ancak, bu Yönetmelik hükümlerine göre eğitim-öğretime başlayan öğrencilerin; tabi oldukları eğitim, belgelendirme ve kazanılmış haklara ilişkin hükümlerde meydana gelecek değişiklik hallerinde, eğitim-öğretime başladıkları tarihteki hükümler itibariyle kazanılmış hakları saklıdır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Gemiadamlarının Eğitimleri, Sınavları, Belgelendirilmeleri ve Sağlık Yeterlikleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Deniz Güvenlik Eğitimleri, Seyir Güvenlik Eğitimleri, İlkyardım ve Tıbbi Bakım Eğitimi, Tankerlerde Çalışan Gemi adamlarının Eğitimleri, İleri Yangınla Mücadele Eğitimi, Hızlı Cankurtarma Botu Kullanma Yeterliği Eğitimi, Yolcu Gemileri Gemiadamları Eğitimi ve Belgeleri ⁽²⁾

Deniz Güvenlik Eğitimleri ve Belgeleri

Madde 19- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Sözleşmenin VI/1 ve VI/2 Kuralları ile Kod bölümünün A-VI/1 ve A-VI/2 Kısmı hükümleri uyarınca tüm gemiadamları,

- a) Denizde kişisel can kurtarma teknikleri eğitimi,
  - b) Temel ilkyardım eğitimi,
  - c) Yangın önleme ve yangınla mücadele eğitimi,
  - d) Personel güvenliği ve sosyal sorumluluk eğitimi,
  - e) Cankurtarma araçlarını kullanma yeterliği eğitimi,
- görmek zorundadırlar.

İçerikleri ve süreleri Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen deniz güvenlik eğitimlerini, eğitim-öğretimleri sırasında başarılı olarak aldıklarını belgeleyen veya İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında alan gemiadamlarına, İdare tarafından,

- Denizde kişisel can kurtarma teknikleri belgesi,
  - Temel ilkyardım belgesi,
  - Yangın önleme ve yangınla mücadele belgesi,
  - Personel güvenliği ve sosyal sorumluluk belgesi,
  - Cankurtarma araçlarını kullanma yeterliği belgesi,
- verilir.

Tüm gemiadamları yukarıdaki konularda yeterli olduklarını kanıtlamak için, her beş yılda bir İdarenin öngördüğu değerlendirme sınavından geçerek belgelerini yenilemek zorundadırlar. Bu değerlendirmede başarısız olan gemiadamları, başarısız olduğu konularda tekrar sınava tabi tutulur veya eğitim ile belgelerini yenileyebilirler.

Can kurtarma araçlarını kullanma yeterliği belgesi onsekiz yaşından küçük olmayan ve en az altı ay deniz hizmeti bulunan ve yukarıdaki eğitimleri tamamlayan gemiadamlarına düzenlenebilir.

Ancak, yukarıdaki eğitimler özel öğretim kurumlarında verileceği zaman, bu kurumların Milli Eğitim Bakanlığından da izin almaları gereklidir.

Seyir Güvenlik Eğitimleri ve Belgeleri

Madde 20- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Sözleşme gereği, uluslararası sularda görev yapan kaptan ve güverte zabitleri,

- a) Radar gözlem ve plotlama eğitimi,
  - b) Otomatik radar plotlama aygıtlarını (ARPA) kullanma eğitimi,
- Sözleşme gereği, uluslararası sularda görev yapan sınırlı yeterlikler dışındaki kaptan ve güverte zabitleri;
- a) Elektronik Harita Gösterimi ve Bilgi Sistemi (ECDIS) Eğitimi,

b) Köprüüstü Kaynak Yönetimi (BRM) Eğitimi,
almak zorundadır.

İçerikleri ve süreleri Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen seyir güvenlik eğitimlerini eğitim-öğretimleri sırasında başarılı olarak aldıklarını belgeleyen veya İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında gören gemiadamlarına, İdare tarafından,

Radar gözlem ve plotlama belgesi,

Otomatik radar plotlama aygıtlarını (ARPA) kullanma belgesi,

Elektronik Harita Gösterimi ve Bilgi Sistemi (ECDIS) Kullanma Belgesi,

Köprüüstü Kaynak Yönetimi (BRM) Belgesi

verilir.

Sözleşme gereği, uluslararası sularda görev yapan sınırlı yeterlikler dışındaki başmühendis/baş makinist ve makine zabitan sınıfı gemiadamları içeriği ve süresi Eğitim ve Sınav Yönergesi ile belirlenen "Makine Dairesi Kaynak Yönetimi (ERM) Eğitimi"ni almak zorundadır. Bu eğitimi eğitim-öğretimleri sırasında başarılı olarak gören veya İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında alan gemiadamlarına İdare tarafından "Makine Dairesi Kaynak Yönetimi (ERM) Belgesi" verilir.

Ancak, yukarıdaki eğitimler özel öğretim kurumlarında verileceği zaman, bu kurumların Milli Eğitim Bakanlığında da izin almaları gereklidir.

İlkyardım ve Tıbbi Bakım Eğitimi ve Belgeleri

Madde 21- Sözleşmenin VI/4 Kuralı ile Kod Bölümünün A-VI/4 Kısmı hükmü uyarınca tüm zabıtlar ilkyardım eğitimini, birinci zabıt ve kaptanlar ise tıbbi bakım eğitimini görmek zorundadır.

İçeriği ve süresi Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen ilkyardım ve tıbbi bakım eğitimini öğrenim-eğitimleri sırasında başarılı olarak gördüklerini belgeleyen veya İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında gören gemiadamlarına, İdare tarafından,

"İlkyardım belgesi,"

"Tıbbi bakım belgesi,

verilir.

Ancak, yukarıdaki eğitimler özel öğretim kurumlarında verileceği zaman, bu kurumların Milli Eğitim Bakanlığında da izin almaları gereklidir.

Tankerlerde Çalışan Gemiadamlarının Eğitimleri ve Belgeleri

Madde 22- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Sözleşmenin V/1-1 ve V/1-2 Kuralları ile Kod Bölümünün A-V/1-1 ve A-V/1-2 Kısımları hükmü uyarınca,

a) Petrol ve kimyasal madde tankerlerinde çalışan tüm gemiadamları, petrol ve kimyasal madde tankerlerinde yük işlemleri için temel eğitimi,

b) Petrol tankerlerinde çalışan zabitanlar ile operasyondan sorumlu tutulan personel ilave olarak petrol tankerlerinde yük işlemleri için ileri eğitimi,

c) Kimyasal madde tankerlerinde çalışan zabitanlar ile operasyondan sorumlu tutulan personel ilave olarak kimyasal madde tankerlerinde yük işlemleri için ileri eğitimi,

d) Sıvılaştırılmış gaz tankerlerinde çalışan tüm gemiadamları,

1) Sıvılaştırılmış gaz tankerlerinde yük işlemleri için temel eğitimi,

2) Zabitanlar ile operasyondan sorumlu tutulan personel ilave olarak sıvılaştırılmış gaz tankerlerinde yük işlemleri için ileri eğitimi,

almak zorundadır.

İçerikleri ve süreleri Eğitim-Sınav Yönergesinde belirlenen yukarıdaki eğitimleri, öğrenim-eğitimleri sırasında başarılı olarak aldıklarını belgeleyen veya İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında gören gemiadamlarına, İdare tarafından,

Petrol ve kimyasal madde tankerlerinde yük işlemleri için temel eğitim belgesi,

Petrol tankerlerinde yük işlemleri için ileri eğitim belgesi,

Kimyasal madde tankerlerinde yük işlemleri için temel eğitim belgesi,

Kimyasal madde tankerlerinde yük işlemleri için ileri eğitim belgesi,

Sıvılaştırılmış gaz tankerlerinde yük işlemleri için temel eğitim belgesi,

Sıvılaştırılmış gaz tankerlerinde yük işlemleri için ileri eğitim belgesi,

verilir.

Yukarıda belirtilen ileri eğitim belgelerine sahip olmak için gemi adamlarının, yukarıda sayılan eğitime ilave olarak;

a) İlgili tanker tipine göre düzenlenmiş yukarıdaki temel eğitim belgelerine sahip olmaları,

b) Düzenlenecek belgeye ilişkin tanker tiplerinde en az üç ay onaylı deniz hizmeti yapmaları veya ilgili tanker tipinde, donatım yönergesinde belirlenen personel sayısına ilave olarak bulunarak, en az üç yükleme ve boşaltma operasyonunda bulunduğunu içeren en az bir ay süreli eğitim almış olduklarını onaylı eğitim defteri ile ispatlamaları gerekir.

Yukarıdaki belgeleri almaya hak kazanan zabitler, geçerli belgelerinin süresinin bitmesinden önceki son altmış ayda en az üç ay sahip oldukları belgeyle ilgili tankerlerde deniz hizmeti yapmak veya yukarıda belirtilen eğitimleri tekrarlayarak belgelerini yenilemek zorundadır.

Ancak, yukarıdaki eğitimler özel öğretim kurumlarında verileceği zaman, bu kurumların Milli Eğitim Bakanlığından da izin almaları gereklidir.

İleri Yangınla Mücadele Eğitimi ve Belgesi

Madde 23- Sözleşmenin VI/3 Kuralı ile Kod Bölümünün A-VI/3 Kısmı hükmü uyarınca yangınla mücadele işlemlerini denetlemek üzere görevlendirilen zabitler “ileri yangınla mücadele eğitimi”ni görmek zorundadır.

İçeriği ve süresi Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen ileri yangınla mücadele eğitimini, öğrenim-eğitimleri sırasında başarılı olarak gördüklerini belgeleyen veya İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında gören gemiadamlarına, İdare tarafından “ileri yangınla mücadele belgesi” verilir.

Ancak, yukarıdaki eğitim özel öğretim kurumlarında verileceği zaman, bu kurumların Milli Eğitim Bakanlığından da izin almaları gereklidir.

Yukarıdaki belgeyi almaya hak kazanan zabitler, ilgili konuda yeterli olduklarını kanıtlamak için, her beş yılda bir İdarenin öngördüğü değerlendirme sınavından geçerek belgelerini yenilemek zorundadır. Bu değerlendirmede başarısız olan zabitler, tekrar eğitime tabi tutulur.

Hızlı Cankurtarma Botu Kullanma Yeterliği Eğitimi ve Belgesi

Madde 24- Tüm zabitler, Sözleşmenin VI/2 Kuralı ile Kod Bölümünün A-VI/2 Kısmında belirtilen “hızlı cankurtarma botu kullanma eğitimi”ni görmek zorundadır. Hızlı cankurtarma botu olmayan gemilerin personeline bu sertifika aranmaz.

(Değişik fıkra:RG-23/8/2012-28390) Can kurtarma araçlarını kullanma yeterliği belgesine sahip olup, içeriği ve süresi Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen hızlı cankurtarma botu kullanma yeterliği eğitimini, öğrenim-eğitimleri sırasında başarılı olarak gördüklerini belgeleyen veya İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında tamamlayan gemiadamlarına, İdare tarafından “Hızlı Cankurtarma Botu Kullanma Yeterliği Belgesi” verilir.

Ancak, yukarıdaki eğitim özel öğretim kurumlarında verileceği zaman, bu kurumların Milli Eğitim Bakanlığından da izin almaları gereklidir.

Yukarıdaki belgeyi almaya hak kazanan zabitler, ilgili konuda yeterli olduklarını kanıtlamak için, her beş yılda bir İdarenin öngördüğü değerlendirme sınavından geçerek belgelerini yenileyecektir. Bu değerlendirmede başarısız olan zabitler, tekrar eğitime tabi tutulur.

Yolcu Gemileri Gemiadamları Eğitimi ve Belgesi

Madde 25- (Başlığı ile birlikte değişik:RG-23/8/2012-28390)

Sözleşmenin V/2 Kuralı ile Kod Bölümünün A-V/2 Kısmı hükmü uyarınca, yolcu gemilerinde çalışan gemiadamları “Yolcu Gemisinde Çalışma Eğitimi”ni almak zorundadır.

İçeriği ve süresi Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen yolcu gemileri gemiadamları eğitimini öğrenim-eğitimleri sırasında başarılı olarak aldıklarını belgeleyen veya İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında gören gemiadamlarına, İdare tarafından “Yolcu Gemileri Gemiadamları Belgesi” verilir.

Ancak, yukarıdaki eğitim özel öğretim kurumlarında verileceği zaman, bu kurumların Milli Eğitim Bakanlığından da izin almaları gereklidir.

Yukarıdaki belgeleri almaya hak kazanan gemiadamları, ilgili konuda yeterli olduklarını kanıtlamak için, her beş yılda bir İdarenin öngördüğü değerlendirme sınavından geçerek belgelerini yenileyecektir. Bu değerlendirmede başarısız olan gemiadamları, tekrar eğitime tabi tutulur.

İKİNCİ BÖLÜM

Gemiadamları Sınavları

Gemiadamları Sınavları Merkezi

Madde 26- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Gemiadamlarının yeterlik sınavları ile ilgili tüm görevler, İdare tarafından oluşturulan Gemiadamları Sınavları Merkezi (GASM) tarafından yapılır.

Gemiadamları Sınavları Merkezi;

- a) GASM Komisyonu,
  - b) GASM Komisyonu Başkanı,
  - c) GASM Soru Hazırlama Alt Komisyonları,
  - d) GASM Sınav Alt Komisyonları,
  - e) GASM Yayın Birimi,
  - f) GASM İşlemler Birimi,
- bölümlerinden oluşur.

GASM Kurulu ve Görevleri

Madde 27- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

GASM Komisyonu; Müsteşarın teklifi ve Bakanın onayı ile İdare, Milli Eğitim Bakanlığı, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, önlisans ve lisans düzeyinde eğitim veren yükseköğretim kurumları ile İdarenin belirleyeceği diğer kurum ve kuruluşlardan bir yıl süreli olarak seçilen kişilerden olmak üzere GASM Başkanı dahil en az 5 (beş) en fazla 9 (dokuz) kişiden oluşur. Hangi kurumlardan ve kaç temsilci alınacağı İdare tarafından belirlenir.

Bakan gerekli gördüğü hallerde GASM Başkanı ve Komisyon üyelerini yeniden belirleyebilir, değiştirebilir.

GASM Komisyonu, yılda en az dört kez toplanır. Müsteşar uygun gördüğü hal ve zamanlarda GASM Komisyonunu toplantıya çağırabilir. Müsteşarın çağırısı veya katılımı ile yapılan toplantılarda komisyona Müsteşar veya onun adına bir Müsteşar Yardımcısı başkanlık eder.

GASM Komisyonunun görevleri şunlardır;

- a) GASM'ın işleyişi ile ilgili kararlar almak ve bu kararların uygulanmasını takip etmek,
- b) GASM'ın tüm işlemleri ile ilgili 3 aylık raporlar hazırlayarak İdareye sunmak.
- c) Sınavların güvenli, adaletli ve tarafsız bir şekilde maksadına uygun olarak yapılmasını sağlamak,
- d) Sınavlarda sorulacak soruların ve konuların uluslararası kural ve uygulamalara ve Eğitim ve Sınav Yönergesinde belirtilen müfredata uygun bir şekilde yapılmasını sağlamak, soru bankaları oluşturmak, onları güncellemek, değiştirmek ve güvenli bir şekilde depolanmasını ve korunmasını sağlamak.

GASM Başkanı ve Görevleri

Madde 28- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

GASM Başkanı; GASM Komisyonu üyeleri arasından veya dışından Bakan tarafından belirlenir. GASM Başkanının ve Komisyon üyelerinin görev süresi bir yıldır. Görev süresi dolanlar yerlerine görevlendirme yapılıncaya kadar göreve devam ederler.

GASM Başkanının görevleri şunlardır;

- a) GASM'ı yönetmek,
- b) GASM Komisyonunun kararları doğrultusunda GASM'ın işleyişini sağlamak,
- c) GASM ile İdare arasında eşgüdümü sağlamak, İdareye üçer aylık dönemlerle GASM faaliyetleri hakkında rapor vermek,
- d) GASM soru hazırlama çalışmalarını yürütmek, soruların güvenli bir şekilde korunmasını ve depolanmasını sağlamak,
- e) GASM sınav alt komisyonlarının oluşturulmasını sağlamak,
- f) GASM sınavlarının bu Yönetmelik ve ilgili yönergelerin gereklerine uygun olarak düzenlenmesini sağlamak,
- g) GASM yayınlarının yapılmasını sağlamak,
- h) GASM ile ilgili işlemlerin yürütülmesini sağlamak.

GASM Soru Hazırlama Birimi ve Görevleri

Madde 29- GASM Soru Hazırlama Birimi, Eğitim-Sınav Yönergesinde belirtilen konularda ayrı ayrı görevlendirilen GASM soru hazırlama alt birimlerinden oluşur. GASM soru hazırlama alt birimleri, GASM Başkanı tarafından denizcilik eğitim kurumlarının ilgili öğretim elemanları ve gerekli görülen uzman kişilerden oluşturulur.

GASM soru hazırlama biriminin görevi, alt birimlerinin aracılığı ile Eğitim-Sınav Yönergesinde belirtilen konu içeriklerine uygun olarak soru üretmektir.

GASM Sınav Komisyonları ve Görevleri

Madde 30- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

GASM Sınav Alt Komisyonları, soru hazırlama alt komisyonları ve diğer çalışma grupları; İdare ile bağlı, ilgili, ilişkili kuruluşları Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ortaöğretim kurumları, Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, önlisans ve lisans düzeyinde eğitim veren yükseköğretim kurumları ile İdare tarafından

belirlenecek resmi kurum ve kuruluşların eğitim-öğretim ile ilgili çalışanları arasından seçilerek GASM, Başkanının teklifi, Müsteşarın onayı ile belirlenir.

Tayfa sınıfı gemiadamları sınavları ile balıkçı gemisi güverte tayfası sınav komisyonları, sınavın yapıldığı bölgedeki liman başkanlığı temsilcisi ile bu maddenin birinci fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlardan birinin sınavın yapıldığı bölgede görev yapan temsilcisinden oluşturulur.

GASM sınav alt komisyonlarının görevleri şunlardır;

- a) Sınav sorularını belirlemek,
- b) Yazılı sınavlarda gözetmenlik yapmak,
- c) Sınav sonuçlarını değerlendirmek onaylamak,
- d) Sözlü ve uygulamalı sınavları gerçekleştirmek.

İdare, gemiadamları sınavlarının bu Yönetmelik ve Eğitim-Sınav Yönergesi ile Sözleşmenin ilgili kurallarına uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetlemek üzere, Sözleşmenin Kural I/8 ve Kod bölümünün Kısım A-I/8 maddesine göre oluşturulan ve bu Yönetmeliğin 67 nci maddesinde belirtilen izleme ve değerlendirme komisyonunu yetkili kılar.

GASM Başkanı ve komisyon üyelerinin, sınav alt komisyonları ile soru hazırlama alt komisyonları ve diğer çalışma grupları üyelerinin toplantı, sınav, soru hazırlamak ve benzeri çalışmalarını amacıyla yapacakları seyahatlerde yol ve konaklama masrafları İdare tarafından karşılanır.

GASM Yayın Birimi

Madde 31- GASM Yayın Birimi; GASM Başkanı tarafından yönetilir. GASM yayın biriminin görevi, sınav kılavuz kitaplarını, sınav soru kitapçıklarını, örnek soru kitaplarını ve GASM ile ilgili her tür kitap ve benzerlerini yayınlamaktır.

Sınavların Yerleri ve Tarihleri

Madde 32- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Zabitan sınıfı gemiadamlarının yazılı sınavları, GASM tarafından yılda en az üç defa olmak şartıyla her yılın Ocak ayında İdarece tespit ve ilan edilen tarihlerde; GASM Komisyonu tarafından belirlenecek merkez veya merkezlerde; Balıkçı gemisi kaptanı sınavları ise zabitan sınıfı gemiadamları sınavlarına ilave olarak İdarenin öngördüğü yer ve tarihlerde GASM tarafından yapılır.

Tayfalar, balıkçı gemisi güverte tayfası ile güverte/makine lostrono sınavları, GASM tarafından GASM'ın belirlediği konularda İdarenin öngördüğü liman başkanlıklarında bulunan 300 GT'den daha büyük bir gemide veya uygulamalı sınav ortamına uygun olan kara tesislerinde yılda ikiden az olmamak kaydıyla İdarece uygun görülen sayıda yapılır.

İdare, uygun gördüğü hallerde GASM komisyonunca belirlenerek önceden ilan edilmiş sınav takvimini tamamen veya kısmen değiştirebilir, sınavları erteleyebilir, iptal edebilir.

İdare, sınavların yerini ve/veya yapılış şeklini ve usulünü değiştirebilir. İdare ihtiyaç duyulması halinde sınavı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Araştırmaları Merkezi Başkanlığı, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi veya diğer devlet veya vakıf üniversiteleri eliyle yaptırabilir, soru hazırlatabilir, soru bankaları kurabilir.

Sınavların iptali veya ertelenmesi halinde gemiadamları tarafından o sınavlar için yatırılan her türlü sınav harcı, rüsum, vergi ve benzeri ödeme gemiadamının isteği üzerine iade edilir veya kabul etmesi halinde sonraki sınavlarda mahsuplaşılır.

Sınavların Duyurulması

Madde 33- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

GASM tarafından yapılan gemiadamları sınavları, GASM Komisyonu tarafından yıllık sınav takvimi olarak belirlenerek her yılın başında gemiadamlarına duyurulur. Bunun yanı sıra, sınavların başlangıç gününden en az bir ay öncesi, GASM tarafından liman başkanlıkları aracılığı ile gemiadamlarına duyurulur.

Başvuru İşlemleri

Madde 34- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

GASM tarafından yapılan gemiadamları sınavlarına girmek için; gemiadamları sınavlarının duyurulmasından sonra, sınava girecekler tarafından liman başkanlıklarına bir dilekçe ve ekinde (EK-3),

- 1) Hizmet belgeleri (ilk kez gemiadamı olmak için başvuranlardan aranmaz),
- 2) Gemiadamları cüzdanının ilgili bölümlerinin kurumca onaylı fotokopisi (ilk kez gemiadamı olmak için başvuranlar ile liman veya kabotaj sefer bölgelerinde çalışan gemiadamlarından istenmez),
- 3) T.C. Kimlik Numarası beyanı,
- 4) Öğrenim belgesinin aslı ya da belgeyi veren kurumca onaylı örneği,
- 5) Fotoğraf (4 adet),
- 6) Sabıka kaydına ilişkin yazılı beyanı,

- 7) İkametgâh beyanı,
8) Gemiadamları için görevini devamlı olarak yapmaya engel bir durumu bulunmadığına dair sağlık raporu (aslı ve bir adet örneği)
ile başvurulması gerekir.

(Değişik:RG-17/11/2012-28470) Liman başkanlıklarınca yapılan inceleme sonucu, durumları gemiadamları sınavlarına girmeye uygun olanlara "gemiadamları sınavları kimlik belgesi" (EK-4) düzenlenerek verilir. Liman başkanlıkları, planlanarak duyurusu yapılmış gemiadamları sınavlarından en az üç gün önce "gemiadamları sınavlarına girecek gemiadamları çizelge"sini (EK-5), her yeterlik grubu için ayrı ayrı tanzim ederek, sınava gireceklerin üçer adet fotoğrafları ile birlikte GASM'a gönderir. Sınavı başaramayıp bütünlüme kalan gemiadamları, daha sonraki sınav dönemlerinde GASM'a yalnızca bir dilekçe (EK-6) vererek başvurularını yenilerler.

Sınav Soruları

Madde 35- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Gemiadamları sınavlarının soruları, herbir gemiadamı yeterlik derecesi için Eğitim-Sınav Yönergesinde belirtilen konularda ayrı ayrı olmak üzere ve GASM Komisyonu tarafından belirlenen sınav biçimlerine uygun olarak,

- a) Yazılı soruları,
  - 1) Çoktan seçmeli,
  - 2) Doğru-yanlış belirtmeli,
- b) Sözlü sınav soruları,
- c) Uygulamalı sınav soruları,
- d) Klasik yazılı açıklamalı

türlerinde olmak üzere, GASM soru hazırlama alt komisyonlarınca hazırlanır.

Yukarıdaki sınav türlerinin hangi konulara uygulanacağı bu Yönetmeliğe bağlı Eğitim ve Sınav Yönergesinde belirlenir.

Sınav Soru Bankası

Madde 36- GASM Başkanlığı tarafından 31/12/2002 tarihine kadar gemiadamları sınavlarına ilişkin ve bütün konuları kapsayan soru bankası oluşturulur ve devamlı gelişimi sağlanır. Bu tarihten itibaren yapılacak sınavlarda sorulacak sorular bu bankadan seçilir.

Sınav Sorularının Seçimi

MADDE 37 – (Değişik:RG-11/10/2007-26670)

Gemiadamları sınavları için yazılı, sözlü ve uygulamalı sınav sorularının seçimi; GASM sınav komisyonları tarafından, konunun bütününe kapsayacak ve alt konular arasında dengeli dağılımı sağlayacak biçimde, 36 ncı maddede belirtilen soru bankasından rasgele çekim yöntemi uygulanarak yapılır. İdare tarafından soru seçme ve sınav yönetimi otomasyonunun kurulduğu yerlerde, çevrim içi ve yazılı sınav sorularının seçimi, sınav yazılımı tarafından gerçekleştirilir.

Sınav Süreleri

Madde 38- Gerek yazılı gerekse sözlü ve uygulamalı gemiadamları sınavlarının sınav süreleri, sınav sorularının çekimi tamamlandıktan sonra, bu soruların her biri için hazırlanmaları aşamasında önceden saptanmış olan yanıtlama süreleri toplanarak, herbir konu için ayrı ayrı olmak üzere GASM tarafından belirlenir.

Sınav Güvenliğinin Sağlanması ve Kuralların Belirlenmesi

Madde 39- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Gemiadamları sınavları sorularının basımı, dağıtımı ile gizliliğinin ve güvenliğinin sağlanması GASM'ın sorumluluğundadır.

Gemiadamları sınavlarında uyulması gereken kurallar; GASM Komisyonu tarafından belirlenerek, GASM tarafından sınavlar öncesinde ve sınavlar sırasında gemiadamlarına yazılı ve sözlü olarak, uygulanacak kurallar ile birlikte açıklanarak duyurulur ve uygulanır. Sınav kurallarına uymayan adayın girmiş olduğu sınav iptal edilir ve sınav iptal tarihinden itibaren altı ay süre ile GASM Sınavlarına giremez.

Gemiadamları Sınavları Araç Gereçleri

Madde 40- Gemiadamları sınavları sırasında gerekli kağıt, kitap, harita ve benzerleri GASM tarafından sağlanarak, sınav yerlerinde hazır bulundurulur. Sınava giren gemiadamları tarafından getirilen araç ve gereçler GASM sınav komisyonlarının izni ile kullanılabilir.

Sınav Belgelerinin Toplanması

Madde 41- Gemiadamları sınavlarının sınav yanıt kağıtları ve diğer sınav belgeleri, sınav oturumlarının bitiminden hemen sonra toplanıp gizlilik kurallarına uyularak GASM'a ulaştırılır.

Sınav Not Değerleri

Madde 42- Gerek yazılı gerekse sözlü ve uygulamalı gemiadamları sınavları sorularının not değerleri, herbir konunun sınavı için yüz tam puan olacak biçimde belirlenir.

Sınavların Değerlendirmesi

Madde 43- (Değişik:RG-28/5/2010-27594)

Gemiadamları sınavları yazılı sınavlarının not değerlendirmesi, sınav yanıt kağıtları üzerinden GASM tarafından yapılır, GASM sınav komisyonlarınca onaylanır. Uygulamalı ve sözlü sınavların not değerlendirmeleri ise görevli GASM sınav komisyonları tarafından yapılır. İdare tarafından soru seçme ve sınav yönetimi otomasyonunun kurulduğu yerlerde, çevrim içi sınavlarının not değerlendirmesi sınav yazılımı tarafından gerçekleştirilir.

Sınavlarda Başarı Notu

Madde 44- Gemiadamları sınavlarının sınav başarı notu, herbir gemiadamı yeterlik derecesi için Eğitim-Sınav Yönergesinde belirtilen konularda ayrı ayrı belirlenerek, toplam not değeri yüz tam puan üzerinden verilir.

Sınavlarda Başarı

MADDE 45 – (Değişik:RG-28/5/2010-27594)

Gemiadamları sınavları döneminde, bir gemiadamı, yeterlik derecesi için Eğitim-Sınav Yönergesinde belirtilen sınav konularının bazılarında başarılı olamazsa bütünlemeye kalır. Bütünleme sınav hakkı ancak ilk sınav tarihinden itibaren iki yıl için geçerli olup, bu sınavlar sonunda bütünlemeye kaldığı derslerden başarılı olamazsa, o gemiadamı daha önce geçmiş olduğu derslerden de başarısız sayılır. Çevrimiçi yapılan sınavlarda, bütünleme sınav hakkı, her ders için ilk sınav tarihinden itibaren iki yıl içinde altı defadır. Çevrimiçi yapılan sınavlarda gemiadamı, bütünlemeye kalınan dersten, o ders için girdiği sınav tarihinden bir ay geçmeden tekrar sınava giremez. Bununla birlikte, son sınavda tek dersten başarısız olan gemiadamlarına o ders için son sınavdan sonraki ilk sınavda kullanılmak üzere bir hak daha verilir.

Sınav Sonuçlarının Yayınlanması

Madde 46- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Gemiadamları sınavları sonuçları, GASM ve ilgili liman başkanlıklarında aynı anda ve son sınav gününü izleyen onbeş gün içinde gemiadamları sınavları sonuç çizelgeleri (EK-7), düzenlenerek yayınlanır. Klasik sınavlarda bu süre 1 ay daha uzatılabilir.

Sınav Sonuçlarına İtiraz

Madde 47- Gemiadamları sınavları sonuçlarına itiraz, sınav sonuçlarının yayımlandığı günü takip eden on gün içinde doğrudan GASM'a bir dilekçeyle başvurularak yapılır. Bu süreyi geçirenlerin başvuruları değerlendirilmez.

İtiraz, o konu sınavının GASM sınav komisyonu üyeleri dışından, GASM Başkanı tarafından belirlenen ve o konunun uzmanı olan kişilerden oluşturulan üç üyeli GASM itiraz komisyonunca, itiraz süresinin son gününü takip eden on gün içinde incelenerek değerlendirilir ve sonuç ilgiliye bildirilir.

(Ek fıkra:RG-23/8/2012-28390) GASM tarafından yapılan sınavlarda, sınav süresi içerisinde, oturum sırasında herhangi bir soruya teknik ya da içerik açısından yapılacak itirazlar sınav anında sınav gözetmenine bildirilir. Bu şekilde yapılan itirazlar, itiraz tarihinden itibaren 30 gün içerisinde GASM itiraz komisyonunca değerlendirilir ve sonuç GASM tarafından ilgiliye bildirilir.

Sınav Başarı Belgesi

Madde 48- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Bir gemiadamları yeterlik derecesi için Eğitim-Sınav Yönergesinde belirtilen konuların tümünün sınavlarında başarılı olanlara, GASM tarafından fotoğraflı üç adet "GASM sınav başarı belgesi" (EK-8) düzenlenir ve iki adedi gemiadamının GASM sınavlarına girmek için başvurduğu liman başkanlığına gönderilir.

GASM Kütük Defteri

Madde 49- Gemiadamları sınavları sonuçları, her sınav dönemi için ayrı bir bölüm ayrılarak, sınavların yapıldığı yer ve günler belirtilerek, herbir konu ayrı bir çizelge biçiminde yazılır. GASM, sınavlara giren gemiadamlarının durumlarını ayrı ayrı göstererek, düzenlenecek bir "GASM kütük defteri"ne (EK-9) kayıt eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gemiadamlarının Belgelendirilmesi

Gemiadamı Olabilme Koşulları

Madde 50- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Gemiadamı olabilmek için;

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak ya da Türkiye Cumhuriyetinde veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde denizcilik ile ilgili eğitim-öğretim gören ve/veya mezun olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı olmak ya da 25/9/1981 tarihli ve 2527 sayılı Türk Soylu Yabancıların Türkiyede Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu, Özel Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine İlişkin Kanun kapsamındaki Türk soylu yabancı olmak,

b) Bu Yönetmelikte belirtilen gemiadamı yeterlik dereceleri için ön koşul olan yaş, öğrenim derecesi, deniz hizmet süresi ve diğer gerekleri sağlamış olmak,

c) Sağlık durumunun deniz hizmetine elverişli olduğunu bu Yönetmeliğin ilgili hükümlerine göre belgelemek,

d) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticareti suçu veya suçtan kaynaklanan malvarlığı değerini aklama suçu veyahut göçmen kaçakçılığı veya insan ticareti, haksız ekonomik çıkar sağlamak amacıyla kurulmuş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde cebir ve tehdit uygulanarak işlenen suçlar ile İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlardan veya istimal ve istihlak kaçakçılığı hariç kaçakçılık suçlarından hükümlü bulunmamak

gerekir.

Uzakyol kaptanı ve kaptan yeterliğine sahip olmak için, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan hükümlere ilave olarak, taksirli suçlar ve ertelenmiş mahkumiyet kararları hariç olmak üzere, hükmün açıklanmasının geri bırakılması sınırından fazla süreli hapis cezası veya affa uğramış olsalar dahi, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, terörün finansmanı suçlarından dolayı hürriyeti bağlayıcı ceza ile hüküm giymemiş olmak gerekir.

Gemiadamı Yeterlik Belgesi ve Gemiadamı Cüzdanı Verilmesi**Madde 51- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)**

Gemiadamı olabilmek için gerekli koşulları taşıyan kişilerden;

a) Tayfalar ile sınırlı vardiya zabiti, sınırlı kaptan, elektro-teknik zabiti, sınırlı makine zabiti, sınırlı başmakineci yeterlikli gemiadamları ile yardımcı sınıf gemiadamları, yat kaptanı ve balıkçı sınıfı gemiadamlarına gemiadamı cüzdanından bağımsız gemiadamı yeterlik belgesi, gemiadamı uzmanlık belgeleri ve belge kanıtlarını da içeren "Gemiadamı Yeterlik Belgesi" veya istekleri halinde "Gemiadamı Cüzdanı",

b) Sınırlı yeterlikler haricindeki zabitan sınıfı gemiadamları ile telsiz zabitleri ve stajyerlere ise gemiadamı yeterlik belgesi, gemiadamı uzmanlık belgeleri ve belge kanıtlarını da içeren "Gemiadamı Cüzdanı",

İdare tarafından verilir.

50 nci maddede sayılan suç ve cezalardan hükümlü olup, cezasının infazı tamamlandığı tarihten itibaren iki yıl süre geçtikten sonra başvuranlara, bir defaya mahsus olmak üzere yeterlik belgesi ve gemiadamı cüzdanı verilir. Ancak, bir kanun hükmü veya mahkeme kararı gereğince, hürriyeti bağlayıcı ceza ile birlikte meslek ve sanatın tatili cezası ile hükümlü olanlara, 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 41 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki sürelerin sona ermesinden itibaren iki yıl geçmeden gemiadamı cüzdanı ve yeterlik belgesi verilmez.

Gemiadamları Eğitim Belgelerinin Verilmesi

Madde 52- İçerikleri ve süreleri Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenecek denizcilikle ilgili eğitimleri,

a) Eğitim-öğrenimleri sırasında başarılı olarak gördüklerini belgeleyen,

b) İdare tarafından onaylanmış eğitim kurumlarında gören, gemiadamlarına İdare tarafından o eğitimlerin eğitim belgeleri verilir.

Yabancı Uyruklu Gemiadamlarının Belgelendirilmesi**Madde 53- (Değişik: RG-02/09/2005-25924)**

Yabancı uyruklu olan ve Türkiyede veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde İdarenin öngördüğü denizcilik eğitimi görenlere, eğitimlerine uygun olarak Yönetmeliğin ilgili maddelerine göre yeterlik belgesi sınavlarına girme hakkı ve gördükleri eğitimlere uygun olarak da eğitim belgeleri verilir.

Yabancı Ülke İdarelerinden Alınmış Gemiadamları Belgelerinin Denklikleri**Madde 54- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)**

Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu olup yabancı ülke idarelerinden alınmış yeterlik belgelerine sahip olan gemiadamlarının yeterlikleri,

a) Yeterlik alınan ülkenin, IMO'nun yayınladığı "Beyaz Liste" de olması,

b) Yeterlik alınan ülke ile İdare arasında Sözleşmenin 1/10 kuralı uyarınca belgelerin tanınmasına ilişkin ikili anlaşma ya da protokol yapılmış olması,

c) Söz konusu yeterlik belgesinin, Sözleşmenin, 1/2 ve 1/9 kuralları ile Kod bölümünün A-1/2 Kısmı uyarınca düzenlenmesi, ayrıca deniz hizmeti, eğitim-öğretim ve yeterlik ile ilgili kalite standartlarına uygun olması,

d) Yabancı ülkeden alınan yeterlik belgesine esas eğitim ve belgelendirmenin doğrulanması, şartları gözönüne alınarak, Sözleşmenin 1/10 Kural ve Kod bölümünün A-1/10 kısmına göre İdare tarafından uygun görülmesi halinde İdare tarafından onaylanır.

Bu madde kapsamında yabancı ülke İdareleri tarafından Sözleşmenin II/1, II/2, II/3, III/1, III/2, III/3, III/6, IV/2 ve VII/2 kurallarına göre verilen Gemiadamı Yeterlik Belgeleri ile Sözleşmenin V/1-1 ve V/1-2 kurallarına göre kaptan ve zabitan sınıfı gemiadamlarına verilen Gemiadamı Uzmanlık Belgeleri İdare tarafından doğrulanmak koşuluyla onaylanabilir.

Yabancı Ülkelerde Eğitim-Öğretim Görenlere Yeterlik Belgesi Verilmesi

Madde 55- (Değişik:RG-21/8/2014-29095)

Yabancı ülkelerde eğitim görmüş olup, hiç belge almayan hak sahiplerine Yönetmelikte öngörülen yeterlik belgeleri ve/veya gemiadamı cüzdanları, öğrenim seviyelerinin denkliği Yükseköğretim Kurulu veya Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlendikten sonra, ilgili eğitim kurumunun idarece denetlenmesi ve ilgili mevzuat çerçevesinde yetkilendirilmesi neticesinde sınavla verilir.

Deniz kuvvetlerinden ve sahil güvenlik komutanlığından ayrılanların durumu (Değişik başlık:RG-28/5/2010-27594)

Madde 56- Mahkeme kararı, Yüksek Askeri Şura kararı (**Mülga ibare:RG-28/5/2010-27594**) (...) nedenleriyle, Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişiği kesilip (**Değişik ibare:RG-28/5/2010-27594**) Deniz Kuvvetleri Komutanlığından veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılan subay ve astsubaylara, bu Yönetmeliğin 50 nci maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, servis belgelerine göre alabilecekleri gemiadamı yeterlik derecelerinin bir alt derecesinden gemiadamı cüzdanı ve/veya gemiadamı yeterlik belgesi verilir.

Deniz Hizmeti

Madde 57- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Gemiadamları yeterlik sınavları için aranan şartlardan olan deniz hizmeti, hizmet verilen gemilerin çalışır durumda olması koşulu ile;

a) Ticari ve askeri gemiler ya da deniz araçları ve diğer gemilerin güverte ve makine bölümlerinde çalışılan süreler,

b) Limanlarda yükleme-boşaltma ve tersanelerde bakım-onarım için geçen süreler,

c) Gemiadamının gemiye katılması ile gemiden ayrılması arasındaki süreler,

d) Gemi bağlanmaları, izinler, hastalıklar ve diğer nedenlerle gemide çalışmadan geçen sürelerin, oniki ayda iki aylık bölümü,

deniz hizmetinden sayılır.

Kendilerine 51 inci maddede belirtilen yeterliklerine uygun olarak gemiadamı cüzdanı düzenlenmiş olan yakıncıyıl sefer ve uzak seferde çalışan gemiadamları çalıştıkları gemilerden ayrılırken, gemiye katılım ve ayrılış tarihlerini gemiadamı cüzdanına işleterek gemi kaptanına onaylatırlar. Gemi kaptanı tarafından onaylanmamış çalışma süreleri deniz hizmetinden sayılmaz.

Bilim, araştırma ve eğitim gemilerinde, ana ya da yardımcı makinelerinin her an faal durumda olduğunu, gemi kaptanından alınacak belge ile kanıtlanması halinde bu gemiler de çalışır durumdaki gemi olarak değerlendirilir.

İş bulamadığı veya hukukî bir kararın sonucunu beklediği için ticari faaliyette veya bakım onarımda bulunmadan İdarenin izni alınarak demir sahasında ya da limanda demirleme/bekleme yapan gemilerde geçirilen süreler deniz hizmetinden sayılmaz.

Bu Yönetmelikte aksi belirtilmedikçe, bir gemiadamının yeterlik yükseltmesi için gerekli deniz hizmetinin kabul edilmesi için, gemiadamının sahip olduğu yeterliğin, çalıştığı gemiye İdare tarafından düzenlenmiş olan Gemiadamı Donatımında Asgari Emniyet Belgesinde belirlenmiş olması ve gemide sahip olduğu yeterliğe uygun görev yapması gerekmektedir.

Gemiadamı Deniz Hizmet Çizelgesi

Madde 58- Gemiadamlarının deniz hizmeti süreleri, liman başkanlıklarınca düzenlenen “gemilerde gemiadamı deniz hizmeti çizelgesi” (EK-10) ya da “yatlarda gemiadamı deniz hizmeti çizelgesine” (EK-11) göre belirlenir.

Gemiadamları, deniz hizmet çizelgelerini alabilmek için çalıştıkları gemilerin adlarını, hangi yeterlik derecesi ile görev yaptıklarını, kalkış liman adlarını, bakım-onarım tersanelerini ve çalışma süreleri ilgili belgeleri ekledikleri dilekçe ile liman başkanlıklarına başvururlar.

Gemiadamlarının başvurduğu liman başkanlıkları;

a) Kalkış limanı aynı zamanda gemiadamının başvurduğu liman olan seferler ile ilgili bilgileri, liman başkanlığında bulunan sefer kayıtlarındaki gemiadamları çizelgeleri ile karşılaştırarak,

b) Kalkış limanı diğer Türk limanları olan seferler ile ilgili bilgileri, o liman başkanlıklarından öğrenerek,

c) Gerekli durumlarda gemiadamının gemiadamı cüzdanındaki liman giriş-çıkış kayıtlarından inceleyerek,

d) Yabancı limanlar arasında yapılan seferler ile ilgili bilgileri, gemi kaptanı tarafından düzenlenip donatanınca doğrulanmış deniz hizmet belgeleri ile gemiadamının gemiadamı cüzdanındaki çıkış vizeleri ve iş sözleşmeleri ya da sosyal sigorta belgelerinden edinerek,

e) Liman içinde çalışan resmi kurumların gemilerinde görev yapan gemiadamları ile ilgili bilgileri, resmi kurumun sicil kayıtları ve gemi kaptanı tarafından düzenlenen deniz hizmet belgelerinden belirleyerek,

f) Liman içinde çalışan özel kurum ve kuruluşların gemilerinde görev yapan gemiadamları ile ilgili bilgileri, gemi kaptanı tarafından düzenlenerek donatanınca doğrulanıp, liman başkanlığı tarafından onaylanan deniz hizmet belgelerinden belirleyerek,

g) Yatlarda çalışan gemiadamlarının işverenince düzenlenip, liman başkanınca onaylanan liman içi çalışmalarının tümü deniz hizmeti olarak kabul edilerek,

h) Yatlarda çalışan gemiadamlarının iki aydan az olmayan aralıklarla, yılda en az üç kez "translog belgesi" ile liman çıkışı yaptığını belgelemeleri durumunda bir yıl deniz hizmeti yapmış olarak kabul edilerek,

i) **(Değişik:RG-02/09/2005-25924)** Tüzük ve yönetmelikler ile sınırları belirlenmiş limanların dışında çalışan balıkçı gemilerinde görev yapan gemiadamlarının çalışma süresi, iki aydan az olmayan aralıklarla yılda en az iki kez yola elverişlilik belgesine ekli gemiadamları çizelgelerinde yer almaları durumunda bir yıl deniz hizmeti yapmış olarak kabul edilerek,

j) Kendi gemisinde kaptanlık yapan gemiadamları ile ilgili bilgileri, liman kayıtlarına dayalı olarak liman başkanlıklarınca düzenlenen deniz hizmet belgelerinden belirleyerek,

k) Tersanelerde bakım-onarım yapılan gemilerde görev yapan gemiadamları ile ilgili bilgileri, gemi kaptanı tarafından düzenlenerek donatanınca doğrulanıp tersanesinin bulunduğu liman başkanlığı tarafından onaylanan deniz hizmet belgelerinden belirleyerek,

l) Yabancı bayraklı gemilerde görev yapan gemiadamları ile ilgili bilgileri, gemi kaptanı ya da donatanı tarafından düzenlenen ve bayrak ülkesinin idaresi ya da Türk Konsolosluklarınca onaylanan deniz hizmet belgelerinin ya da onay yapılamayan durumlarda ise iş sözleşmeleri ya da sigorta kayıtları, giriş çıkış vize ve mühürlerinin noter onaylı çevirileri ile asıllarını inceleyerek,

gemiadamının "Gemiadamı Deniz Hizmet Çizelgesi"ni düzenler.

Belgelerin Geri Alınması ve Yeniden Verilmesi

Madde 59-Türk Gemiadamları Kütüğüne kayıt edildikten sonra, bu Yönetmeliğin 50 nci maddesinde yazılı gemiadamı olabilmek için gerekli koşullardan herhangi birini kaybeden gemiadamının, gemiadamı cüzdanı ve gemiadamı yeterlik belgesi geri alınır ve bu durum kütüğe işlenir. gemiadamı cüzdanı ve gemiadamı yeterlik belgesi, ancak gemiadamının gerekli koşulları tekrar sağlaması veya bu Yönetmeliğin 51 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki sürelerin tamamlanması durumunda yeniden verilir.

Yeterliklerin Geçerliklerinin Yenilenmesi

Madde 60- Kaptan, başmühendis/başmakineci, zabıt ve telsiz operatörleri yeterliklerinin geçerlik süreleri beş yıldır.

Bu yeterliklere sahip gemiadamlarından,

a) **(Değişik:RG-23/8/2012-28390)** Buldukları gemiadamı yeterlik derecesinde;

1) Son altmış ay içinde en az oniki ay süre ile veya,

2) Yeterlik belgelerinin süresinin bittiği tarihten önceki son altı ay içerisinde üç ay süre ile deniz hizmeti yaptıklarını kanıtlamak,

b) Aşağıdaki,

1) Konuları Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen yenileme sınavında başarılı olmak,

2) Konuları Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen yenileme eğitimi görmek,

3) Geçerlilik süresi uzatılmayan yeterlik derecesinin bir altındaki yeterlik derecesinde en az üç ay deniz hizmeti yaptığını belgelemek,

4) Geçerlilik süresi uzatılmayan yeterlik derecesinde, bulunduğu geminin gemiadamları ile asgari emniyetli donatım belgesine uygun personel listesine ilave olarak en az üç ay deniz hizmeti yaptığını belgelemek,

şartlarından birini yerine getirmek.

c) İdarede, eğitim kurumlarında, denizcilik kamu ya da özel kurum ve kuruluşları ile işyerlerinde veya İdare tarafından uygun görülüp onaylanan denizcilik ile ilgili kuruluşlarda son beş yıl içinde en az iki yıl süre çalıştığını belgelendirmek,

şartlarını sağlayan gemiadamlarının yeterli belgelerinin geçerlilik süresi beş yıl uzatılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gemiadamlarının Sağlık Durumları İle İlgili Kurallar

Gemiadamlarının Sağlık Yoklamaları

Madde 61- Gemiadamları, iki yılda bir “Gemiadamları Sağlık Yönergesi” hükümlerine göre periyodik sağlık yoklaması yaptırırlar.

İlk kez gemiadamı olacaklar ile iki yılda bir tekrarlanan sağlık yoklamaları, Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılan Gemiadamları Sağlık Yönergesi hükümlerine göre yetkilendirilen kamu ve özel sağlık kuruluşlarınca yapılır.

Liman başkanlıkları; sağlık durumlarından kuşku duyulan yada hasta oldukları bildirilen gemiadamlarından, sağlık durumlarının denizde çalışmalarına engel olup olmadığını belirlenmesi amacıyla sağlık yoklaması yaptırmalarını her zaman isteyebilirler.

(Değişik fıkra:RG-23/8/2012-28390) 200 GT'den küçük olan gemilerde çalışan gemiadamları ile balıkçı gemilerinde çalışan gemiadamları, Gemiadamları Sağlık Yönergesi hükümleri dışındadır. Bu gemiadamlarının tabi olacakları sağlık raporları, sürücü olur raporu düzenlemeye yetkili özel veya kamu sağlık kuruluşlarından alınacaktır. Bu sağlık raporları beş yıl geçerli olacak ve rapor düzenlenmesinde, B sınıfı sürücü belgelerinin düzenlenmesinde esas alınan sağlık şartları geçerli olacaktır. Göz muayenesinde renkkörü olduğu veya gecekörlüğü olduğu tespit edilenler gemiadamı olamazlar. Ancak, balıkçı gemisi güverte tayfası yeterliği dışında, bu madde kapsamında olan gemiadamları, ilk kez gemiadamı olurken bu maddenin ikinci fıkrası hükümlerine uygun sağlık raporu alacaklar, bu madde kapsamı dışındaki gemilerde çalışmalarını halinde ise, Gemiadamları Sağlık Yönergesine göre iki yıllık sağlık raporlarını almak zorundadırlar.

(Ek fıkra:RG-23/8/2012-28390) Gemiadamının sahip olduğu Gemiadamı Sağlık Yoklama Belgesi veya sağlık raporunun geçerlilik süresinin geminin seferi sırasında bitmesi durumunda veya acil durumlarda, Sözleşmeye taraf olan başka bir ülkenin sağlık kuruluşlarının bulunduğu bir sonraki limana kadar, gemiadamının süresi biten Gemiadamı Sağlık Yoklama Belgesi veya ilgili liman idaresince sağlık raporundaki koşulları taşıdığına kanaat getirilmesi durumunda, gemiadamının seferine izin verilebilir ancak bu süre üç ayı aşamaz.

Onsekiz Yaşından Küçük Gemiadamlarının Sağlık Yoklamaları

Madde 62- Onsekiz yaşından küçük olan gemiadamları, “Gemiadamları Sağlık Yönergesi” ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) “77 Sayılı Çocukların ve Gençlerin İşe Elverişlilik Yönünden Sağlık Yoklaması Olmalarına İlişkin Sözleşme” hükümleri göz önüne alınarak her yıl periyodik sağlık yoklaması yaptırırlar.

Onsekiz yaşından küçük olan gemiadamlarının, “Gemiadamı Olur” kararlı sağlık raporunda ve her yıl tekrarlanan sağlık yoklamalarında deniz hizmetine elverişli olduğu ve bu hizmetler dolayısı ile sağlık durumunda bozulma olmayacağına açıkça belirtilmesi zorunludur.

Denizde Çalışmaya Engel Sakatlıklar ve Hastalıklar

Madde 63- İlk kez sağlık yoklaması yaptıran gemiadamı adaylarının, periyodik sağlık yoklaması yaptıran gemiadamlarının ve portör muayenesinden geçirilmeleri zorunlu olan gemiadamlarının, denizde çalışmaya engel sakatlıkları, hastalıkları ve diğer durumları Gemiadamları Sağlık Yönergesi ile belirlenir.

Sağlık Yoklaması Sonuçları

Madde 64-İlk kez gemiadamı cüzdanı ve gemiadamı yeterlik belgesi alacak olanların gemiadamı olabilmeleri için, Gemiadamları Sağlık Yönergesi hükümlerine göre gemiadamı olmaya engel sakatlık ve hastalığı olmaması gerekir. Gemiadamları Sağlık Yönergesi hükümlerine göre sağlık yoklamasından geçirilen gemiadamı adaylarından “Gemiadamı Olur” kararlı sağlık raporu alanlar gemiadamı olabilirler.

Periyodik sağlık yoklaması ile “Denizde Çalışmasına Engel Bulunmamaktadır” kararlı sağlık raporu alanlar, gemiadamı olarak denizde çalışmalarını sürdürebilirler. Periyodik sağlık yoklamasında Gemiadamları Sağlık Yönergesi hükümlerine göre denizde çalışmaya engel durumu bulunan gemiadamlarının denizde çalışmasına izin verilmez ve gemiadamı yeterlik belgesi ve/veya gemiadamı cüzdanı liman başkanlıklarınca geçici olarak geri alınarak durumları Türk Gemiadamları Kütüğüne işlenir.

Sağlık Yoklaması Sonuçlarına İtiraz

Madde 65- Sağlık yoklaması sonuçlarına, gemiadamları veya liman başkanlıkları liman sağlık birimine başvurarak itiraz edebilirler. Bu durumda gemiadamı, o ilin hakem hastanesi olarak belirlenmiş kamu sağlık kurumuna gönderilir. Gemiadamının veya liman başkanlığının itiraz ettiği raporu veren sağlık kurumunun o ilin hakem hastanesi olması durumunda; gemiadamı sağlık yoklaması için o ildeki ikinci bir hakem hastanesi niteliğindeki sağlık kuruluşu varsa ona, yoksa en yakın ildeki hakem hastanesine gönderilir. İki sağlık kurumunun verdikleri sağlık yoklaması raporları farklı ise, gemiadamı ilgili Sağlık Müdürlüğünün belirleyeceği ihtisas hastanesine sağlık yoklaması yapılmak üzere gönderilir. İhtisas hastanesinin vereceği sağlık yoklaması raporu kesindir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Eğitim, Sınav, Belgelendirme, Değerlendirme ve Denetimler Hakkında Kalite Standartları

Ulusal Hedef ve Standartlar

Madde 66- (Mülga:RG-9/7/2008-26931)

Denizcilik eğitimlerinin izleme ve değerlendirmesi

Madde 67- (Başlığı ile birlikte değişik:RG-9/7/2008-26931) (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Denizcilik ile ilgili eğitim veren özel öğretim kurumları ile, sınav ve belgelendirme yapan kurum ve kuruluşlar, Sözleşmenin öngördüğü standartlara ilişkin olarak Sözleşmenin I/8 Kuralı ile Kod A-I/8 Kısmı kapsamında İdare tarafından oluşturulan izleme ve değerlendirme komisyonu tarafından izlenir ve değerlendirilir.”

İdare, standartların izlenmesi ve değerlendirmesine yönelik uygulamalarını, denizcilik eğitimi veren kurum ve kuruluşların bağlı olduğu Yükseköğretim Kurulu, Milli Eğitim Bakanlığı ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ile yapılacak protokol esaslarına göre yerine getirir.

Kalite standartları sistemi ile periyodik olarak yapılan izleme ve değerlendirme sonuçları İdareye bildirilir.

Kurul Raporları

Madde 68- (Mülga:RG-02/09/2005-25924)

Rapor Gereklilerinin Yerine Getirilmesi

Madde 69- (Mülga:RG-02/09/2005-25924)

İdarenin Bildirim Yükümlülüğü

Madde 70- (Değişik:RG-02/09/2005-25924)

İdare, Sözleşmenin Kod Bölümünün A-I/7 Kısmının 4 üncü paragrafı uyarınca, Denizcilik Eğitimi Denetleme Raporları ile gemiadamlarının kalite standartları hakkındaki ilave düzeltici uygulamaları, daha önce gönderilen ülke raporuna ek olarak ve periyodik şekilde her beş yılda bir IMO Genel Sekreterliğine bildirecektir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Türk Gemiadamları Kütüğü

BİRİNCİ BÖLÜM

Kayıt ve Belgeler, Kütükleme Makamları ile Sicil Limanı

Türk Gemiadamları Kütüğü

Madde 71- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Türk Gemiadamları Kütüğünü; gemiadamlarının sicilleri ile ilgili kayıt ve belgelerin bulunduğu,

- Gemiadamları Liman Kütük Defteri,
- Gemiadamları Liman Sicil Dosyaları,
- Gemiadamı Yeterlik Belgesi Sicil Kayıtları, oluşturur.

Kütükleme Makamları

Madde 72- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Gemiadamları “liman kütük defterleri” ve “gemiadamı liman sicil dosyaları” liman başkanlıkları tarafından tutulur. Gemiadamı yeterlik belgesi sicil kayıtları ise, Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından bilgisayar ortamında tutulur.

Sicil Limanı

Madde 73- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Bir gemiadamının sicil limanı, kütükleme işlemlerinin yapıldığı ve yürütüldüğü liman başkanlığıdır. Gemiadamı adayları, ikamet ettiği yerin liman başkanlığını sicil limanı olarak seçer. İkamet ettiği yerde liman başkanlığı bulunmayan gemiadamı adayları, kendilerinin belirleyeceği başka bir liman başkanlığını sicil limanı olarak seçer.

(Ek:RG-17/11/2012-28470) Gemiadamı, sicil limanı kaydını, sadece bir kez olmak üzere başka bir limana nakledebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru, Kütük Defteri, Sicil Dosyası ve Kütükleme İşlemleri

Başvuru

Madde 74- Gemiadamı adayları; daha önce hiçbir liman başkanlığından gemiadamı cüzdanı almadıklarını ve hangi yeterlik derecesinde gemiadamı cüzdanı (Ek ibare:RG-11/10/2007-26670) veya gemiadamı yeterlik belgesi almak istediklerini beyan eden ve aşağıdaki belgeler ekli bir dilekçe ile sicil liman başkanlığına başvururlar.

a) (Değişik:R.G.31/7/2009-27305) T.C. Kimlik Numarası beyanı,

b) (Değişik:R.G.31/7/2009-27305) Diploma, mezuniyet veya öğrenim belgesinin aslı veya kurumca onaylı örneği,

c) (Değişik:R.G.31/7/2009-27305) İkametgâh beyanı,

d) (Değişik:R.G.31/7/2009-27305) Fotoğraf (3 adet),

e) (Mülga:RG-23/8/2012-28390)

f) Sağlık raporu,

g) (Değişik:R.G.31/7/2009-27305) Askerlikle ilişkisi olmadığına dair yazılı beyan,

Aşçı ve kamarot yeterlikleri için gemiadamı cüzdanı almak isteyenler, yukarıdaki belgelere, ayrıca meslekleri ile ilgili eğitim ya da çalışma belgelerini de eklerler.

Yurt dışından alınan belgelerin fotokopileri ve Türkçe çevirileri noter onaylı olması zorunludur.

Kütükleme İşlemleri

MADDE 75 – (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Başvurulan liman başkanlığı, durumu bu Yönetmelik hükümlerine uygun olanlar için gerekli belgelerin tümünü içeren bir gemiadamı liman sicil dosyası düzenler, durumu gemiadamı olmaya uygun olanları gemiadamları liman kütük defterine kayıt eder. Türk Gemiadamları Kütüğü kayıt harcını alır, gemiadamına düzenlenen gemiadamı yeterlik belgesi veya gemiadamı cüzdanını gemiadamının kendisine veya kanuni vekiline/temsilcisine imza karşılığı teslim eder. İmzalanan tesellüm belgesi gemiadamının liman sicil dosyasına konur. Gemiadamının farklı limanda kayıtlı olması durumunda tesellüm belgesi işlemi yapan liman başkanlığına gönderilir.

Gemiadamları Kütük Defterleri

Madde 76- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

“Gemiadamları Liman Kütük Defterleri” (EK-12); kullanılmaya başlanmadan önce liman başkanlığınca sayfaları numaralandırılarak mühürlenir ve üst kapağının iç tarafına kaç sayfadan oluştuğu yazılarak mühürlenir.

Gemiadamları liman kütük defterinin,

a) Fotoğraf bölümüne; ilk kütüklemede bir fotoğraf yapıştırılır. Zamanla oluşacak belirgin görünüm değişiklikleri ve yıpranmalar için, en az yedi yılda bir fotoğraf yenilenir.

b) Nüfus kayıt bilgileri bölümüne; ilk kütüklemede gemiadamının nüfus cüzdanındaki bilgiler yazılır.

c) Öğrenim durumu bilgileri bölümüne; ilk kütüklemede gemiadamının aldığı son diploması ile ilgili bilgiler kayıt edilir. Bu bölüme gemiadamı olarak çalışmasını sürdürürken gördüğü eğitim-öğretim sonrası alacağı diplomalar ile ilgili bilgiler de ayrıca kayıt edilir.

d) Askerlik durumu bölümüne; ilk kütüklemede askerlik belgelerindeki bilgiler yazılır. Bu bölüme gemiadamı olarak çalışmasını sürdürürken askerlik durumundaki değişiklikler ayrıca kayıt edilir.

e) İkametgah durumu bölümüne; ilk kütüklemede ikametgah adresi yazılır. Bu bölüme gemiadamı olarak çalışmasını sürdürürken oluşan ikametgah adresindeki değişiklikler ayrıca kayıt edilir.

f) Adli ve emniyet bilgileri bölümüne; ilk kütüklemede gemiadamının Cumhuriyet Savcılığı ve Emniyet Müdürlüğünden alınan belgeler ile ilgili bilgiler yazılır.

g) Yeterlik bilgileri bölümüne; ilk kütüklemede kendisine verilen gemiadamı yeterlik derecesi, gemiadamı cüzdanı ve gemiadamı yeterlik belgesi ile ilgili bilgiler yazılır. Bu bölümde gemiadamının yeterlik derecesi yükseltmeleri gösterilir.

h) Denizcilik eğitimleri bölümüne; gemiadamının denizcilik konularında gördüğü eğitimler ile ilgili bilgiler yazılır.

i) Harçlar bölümüne; gemiadamının gemiadamı cüzdanı ve yeterlik belgesi için ödediği harçların belgeleri ile ilgili bilgiler yazılır.

j) Sağlık bölümüne; gemiadamlarının işe girişlerinde ve işe devamları süresince sağlık durumları ve sağlık durumlarında meydana gelen değişikliklere ait bilgiler yazılır.

Gemiadamları kütükleme işlemlerinin bilgisayar ortamında yapılması durumunda ayrıca kütük defteri tutulmasına gerek yoktur. Ancak kütük defterindeki bilgileri içeren “gemiadamı kütük bilgi kayıt belgesi” gemiadamının sicil dosyasında bulundurulur. Kütük bilgilerinin değişmesi halinde, yeni kütük bilgi kayıt belgesi de sicil dosyasına konulur.

Gemiadamları Sicil Dosyaları

Madde 77- (Değişik fıkra:RG-23/8/2012-28390) Gemiadamları liman kütük defterlerine kayıt edilen her gemiadamı için gemiadamı liman sicil dosyaları düzenlenir. Gemiadamı ile ilgili belgelerin asılları ya da onaylı suretleri sicil dosyaları içine konarak saklanır.

Gemiadamı sicil dosyası üstüne gemiadamının adı, soyadı, gemiadamı kütük defterinden alınan sıra numarası ile sicil limanı büyük harflerle yazılır ve dosyanın ön yüzünün sağ üst köşesine gemiadamının fotoğrafı yapıştırılır.

Gemiadamı Cüzdanlarının Yenilenmesi

Madde 78- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Yitirilme, yıpranma, değiştirme gibi nedenlerle yenilenen gemiadamı cüzdanları, gemiadamının kayıtlı olduğu liman başkanlığınca düzenlenir.

Gemiadamları Yeterlik Belgesi Sicil Kayıtları

Madde 79- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Kaptan, başmühendis/başmakineci ve zabıtların yeterlik belgeleri ile ilgili bilgilerin yazıldığı gemiadamları yeterlik belgesi sicil kayıtları Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından bilgisayar ortamında tutulur.

Gemiadamı Cüzdanı ve Gemiadamı Yeterlik Belgesi

MADDE 80 – (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Türk Gemiadamları Kütüğüne kayıt edilen, 51 inci maddede belirtilen yeterlik seviyesine göre gemiadamı cüzdanı alacak olan gemiadamına, harcı alındıktan sonra liman başkanlığı tarafından gemiadamı yeterlik belgesini de içerecek şekilde düzenlenen, fotoğraflı ve Türkçe ve İngilizce olarak düzenlenmiş beş yıl süreli gemiadamı cüzdanı verilir.

Gemiadamı cüzdanı düzenlenmesi zorunlu olmayan yeterliklerdeki gemiadamlarından balıkçı ve tayfa sınıfında olanlar için süresiz, diğerleri için ise beş yıl süreli, kimlik bilgilerini de içeren fotoğraflı Gemiadamları Belgesi adı altında düzenlenen gemiadamı yeterlik belgesi verilir.

Kaptan, güverte, makine ve telsiz zabiti sınıfı yeterlikler, Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğüne gerekli doğrulamalar yapıldıktan sonra, idarece teknik ve idari altyapısı uygun görülen liman başkanlıklarında düzenlenir.

Gemiadamı sınavlarına giren ve sınavı başararak yeterlik derecesini yükselten gemiadamı, yeni gemiadamı yeterlik belgesi kendisine verilinceye kadar, eski gemiadamı yeterlik belgesi ile çalışabilir. Gemiadamı Yeterlik Belgesi gemiadamı cüzdanına kayıtlı olan gemiadamlarının, eski yeterliklerinin yer aldığı cüzdan sayfası iptal kaşesi ile iptal edildikten sonra gemiadamının hak kazandığı yeni yeterlik belgesi gemiadamı cüzdanının yeni bir sayfasına işlenir.

Askerlikten Ayrılanların İşlemleri

Madde 81- (Değişik:RG-28/5/2010-27594)

Askerlik görevini Deniz Kuvvetleri Komutanlığına veya Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı gemilerde yapan erler, terhis oldukları gemi komutanlarıca verilen “er hizmet belgeleri” ile sicil limanına başvurmaları durumunda, bu Yönetmelik hükümleri uyarınca kütükleme işlemleri yapılır.

Deniz Kuvvetlerinden veya Sahil Güvenlik Komutanlığından emekli olan ya da ayrılan ve bu Yönetmelik hükümlerine göre gemiadamı cüzdanı ile gemiadamı yeterlik belgesi alacak subay ve astsubaylar, bir dilekçe ekinde bu Yönetmeliğin 74 üncü maddesindeki belgelerin yanı sıra,

a) Servis belgesi,

b) Deniz Harp Okulu ya da deniz astsubay sınıf okulu ya da astsubay meslek yüksekokulu diploması,

c) Bonservis ve kurs belgeleri,

ç) (Değişik:RG-23/8/2012-28390) Yönetmelik hükümlerine göre alabilecekleri gemiadamı yeterlik derecesi için öngörülen eğitim-öğretim konularında eksiklikleri bulunanlar, İdarece yetkilendirilmiş eğitim kurum/kuruluşlarından alacakları kurs başarı belgeleri,

ile sicil limanına başvuruları durumunda, bu Yönetmelik hükümleri uyarınca kütükleme işlemleri yapılır.

(Ek fıkra:RG-23/8/2012-28390) Askerlik görevini Deniz Kuvvetleri Komutanlığına veya Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı gemilerde yapan erler ile Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya sahil Güvenlik Komutanlığından emekli olan ya da ayrılan subay ve astsubaylardan bu Yönetmelik hükümlerine göre gemiadamı cüzdanı ile gemiadamı yeterlik belgesi alacaklardan istenen deniz hizmetinde, izinler, hastalıklar ve diğer nedenlerle askeri gemide görev yapmadan geçen sürelerin, bir yılda bir aylık bölümü deniz hizmetinden sayılır.

Gemiadamları Sınavlarına Giren Gemiadamları ile İlgili İşlemler

Madde 82- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

34 üncü maddeye göre başvuru işlemlerini yaparak gemiadamları sınavlarına girip başaran gemiadamlarının, GASM tarafından düzenlenen "gemiadamları sınavları başarı belgesi" ilgili liman başkanlığına gönderilir. Bu belge, liman başkanlığı tarafından gemiadamı yeterlik belgesi düzenlenmek, sicil kayıtları yapılmak üzere Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğüne gönderilir. Bu Genel Müdürlük tarafından düzenlenen gemiadamı yeterlik belgesi, ilgili liman başkanlığına gönderilir ve gemiadamına teslim edilir. Gemiadamının durumundaki değişme Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğünde gemiadamı yeterlik belgesi sicil kayıtlarına işlenir. Belgeler liman başkanlıklarındaki gemiadamı sicil dosyalarına konularak liman başkanlıklarınca gemiadamları liman kütük defterine işlenir.

Gemiadamı Olmaktan Vazgeçenler, Ölenler ve Belgelerini Kaybedenler

MADDE 83 – (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Türk Denizci Kütüğüne kayıtlı olan gemiadamlarından;

a) Gemiadamı olmaktan vazgeçenler; bu isteklerini herhangi bir liman başkanlığına bir dilekçe ile bildirirler. Liman başkanlığı ilgilinin gemiadamı olmaktan vazgeçtiğini gemiadamları bölge kütük defterine kayıt eder ve varsa gemiadamı cüzdanını gemiadamı sicil dosyasına koyar.

b) Ölen gemiadamlarının gemiadamı cüzdanı ve/veya gemiadamı yeterlik belgeleri; gemi kaptanı, donatanı ya da ailesi tarafından en yakın liman başkanlığına teslim edilir. Liman başkanlığı gemiadamının öldüğünü gemiadamları liman kütük defterine kayıt eder ve varsa gemiadamı cüzdanını gemiadamı liman sicil dosyasına koyar.

c) Gemiadamı cüzdanı veya gemiadamı yeterlik belgesini kaybeden gemiadamı, T.C. kimlik numarasını içeren bir dilekçe ile birlikte kayıtlı olduğu sicil limanına başvurur. Liman başkanlığı, gemiadamının Cumhuriyet Savcılığı soruşturmasını ve süresi dolmuşsa sağlık yoklamasını yaptırır. Gemiadamı cüzdanı veya gemiadamı yeterlik belgesi düzenlenmesi ve ilgiliye teslimi bu Yönetmeliğin ilgili maddelerine göre yapılır.

ç) Gemiadamı cüzdanı veya gemiadamı yeterlik belgesinin kullanılmayacak ölçüde eskimesi ya da yıpranması durumunda Cumhuriyet Savcılığı soruşturmaları dışında (c) bendinde belirtilen tüm işlemler aynen yapılarak gemiadamının gemiadamı cüzdanı ve gemiadamı yeterlik belgesi yenilenir.

d) Bu Yönetmeliğin üçüncü kısım birinci bölümünde belirtilen belgelerini kaybeden gemiadamları, kayıtlı oldukları sicil liman başkanlığına başvurarak kaybettikleri belgelerini yenilerler.

BEŞİNCİ KISIM

Vardiya Tutma Kuralları ve Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Gemiadamlarının Vardiya Tutmaları İle İlgili Kurallar ve Denizcilik İşletmelerinin Sorumlulukları

Gemiadamlarının Vardiya Tutma Kuralları

Madde 84- (Değişik:RG-23/8/2012-28390)

Denizcilik İşletmeleri, gemide vardiya tutma ile ilgili düzenlemeleri, vardiya tutacak gemiadamlarının yorgun düşerek verimliliklerini azaltmayacak bir biçimde ve aşağıdaki esaslara uygun olarak yaparlar.

a) Gemide vardiya tutan gemiadamları ve emniyet, kirliliğin önlenmesi ve güvenlikle ilgili görevleri bulunan gemiadamları;

1) Günde en az on saat, yedi günlük bir periyot içerisinde en az yetmişyedi saat dinlendirilecektir.

2) Birbirini takip eden dinlenme periyotları arasındaki süre ondört saati aşamaz.

3) Günlük dinlenme süreleri en fazla iki bölüme ayrılabilir. Bu halde dinlenme sürelerinden biri altı saatten az olamaz.

4) Günde en az on saat olan dinlenme süresi acil durum ve role talimleri gibi olağandışı durumlarda altı saatten az olmayacak biçimde kısaltılabilir. Ancak kısaltılan dinlenme süresi dinlenme saatlerini minimum seviyede böylecek şekilde olacak ve yorgunluk yaratmayacaktır. Toplam dinlenme süresi haftada yetmiş yedi saatten az olmayacaktır.

5) Onsekiz yaşın altındaki gemiadamları gece vardiya tutamaz. Çalışma hayatında "gece" en geç saat 20.00'de başlayarak en erken saat altıya kadar geçen ve her halde en fazla onbir saat süren dönemdir.

b) "Vardiya tutma çizelge"leri gemide herkesin kolayca görebileceği yerlerde asılır. Çizelgeler gemi operasyonunun yürütüldüğü dilde ya da dillerde ve İngilizce olarak standart hale getirilmiş bir biçimde oluşturulmalıdır.

c) Bir gemi adamının vazifeye çağrılmasının zorunlu olması durumunda, gemiadamının normal dinlenme süresi vazifeye çağrılması sebebiyle kesintiye uğradıysa gemiadamına uygun bir dinlenme süresi verilir.

d) Gemiadamlarının kullandıkları günlük dinlenme sürelerinin gemi operasyonunun yürütüldüğü dilde ya da dillerde ve İngilizce olmak üzere standart hale getirilmiş bir biçimde, kayıt altına alınacaktır. Gemiadamlarına Kaptan tarafından ya da kaptanın yetkilendirdiği bir gemiadamı ve ilgili gemiadamı tarafından onaylanmış bu kayıtlardan birer kopya verilir.

e) Bu madde hükümleri, geminin, gemideki kişilerin ya da yükün acil durumlardaki emniyeti ya da denizde kurtarılmayı bekleyen diğer gemilere ya da şahıslara destek vermek için kaptanın geçerli herhangi bir süreyle bir gemiadamı görevlendirme hakkını elinden alamaz. Buna uygun olarak, kaptan dinlenme saatleri çizelgesindeki programı erteleyebilir ve normal duruma dönülene kadar herhangi bir gemiadamının gerekli olduğu şekilde herhangi bir süre boyunca çalışmasını şart koşabilir. Normal duruma döndükten sonra, uygulanabildiği ölçüde gemi kaptanı, planlanmış dinlenme saatlerinde çalışmış olan tüm gemiadamlarının uygun bir dinlenme süresi boyunca dinlenmesini sağlar.

f) Dinlenme süresinin herhangi bir yedi günlük süre boyunca yetmiş saatten az olmaması koşuluyla bu maddenin (a) bendinin ikinci ve üçüncü paragrafında gerekli kılınan dinlenme süresinde istisna verilebilir. Bu istisnaların uygulanması aşağıdaki şekillerde olur.

1) Bu maddenin (a) bendinin ikinci paragrafında belirtilen haftalık dinlenme süresinde uygulanabilecek istisnai durumlara birbirini takip eden iki haftadan uzun süreyle izin verilmez. Gemide gerçekleşecek iki istisnai dönem arasındaki aralık, istisna süresinin iki katından az olmaz.

2) Bu maddenin (a) bendinin birinci paragrafında belirlenen dinlenme süreleri biri en az altı saat olmak üzere ve geriye kalan her iki periyodun da bir saatten az olmaması koşuluyla üç periyottan fazla parçaya bölünemez. Birbirini takip eden dinlenme süreleri arasındaki süre ondört saati aşmamalıdır. İstisnalar herhangi yedi günlük periyotta iki adet yirmidört saatlik periyodu aşmaz.

3) Bu madde kapsamında verilen istisnaların hangi koşullar altında verilebileceği İdare tarafından duyurulur.

g) Gemilerde aşırı alkol kullanımını önlemek için nefeste saptanacak kan alkol seviyesi (BAC) % 0,05 ya da 0,25 mg/l oranından fazla olmaz.

Gemiadamlarının Vardiya Tutma Düzenlemeleri

Madde 85-Denizcilik işletmelerince, Sözleşmenin Kod-A bölümünde belirtilen

- a) Sefer planlama ilkeleri,
- b) Vardiya tutma ilkeleri,
- c) Gözcülük ilkeleri,
- d) Vardiya teslim alma ve teslim etme ilkeleri,
- e) Kısıtlı görüş durum ilkeleri,
- f) Kılavuz ile seyir ilkeleri,
- g) Demir vardiyası ilkeleri,
- h) Makine dairesi vardiyası ilkeleri,
- ı) Haberleşme vardiyası ilkeleri,
- j) Liman vardiyası ilkeleri,

gereklere göre oluşturulacak gemiadamlarının vardiya tutma düzenlemelerine uygun olarak, gemide seyir vardiyasından sorumlu zabıtlar ile makine vardiyasından sorumlu mühendis/makinistlerin vardiya tutmaları sağlanır.

Denizcilik İşletmelerinin Sorumlulukları

Madde 86- İdare, Sözleşmenin I/14 Kuralı ve Kod bölümünün A-I/14 Kısmı hükümleri uyarınca, Denizcilik İşletmelerinin gemilerindeki gemiadamlarının hizmet içi görevlendirilmelerine ilişkin sorumluluğu bu işletmelere vererek, bunlardan;

a) Gemilerinden herhangi birine atanan her bir gemiadamının, Sözleşmenin ilgili hükümleri uyarınca ve İdare tarafından saptandığı şekilde bir yeterlik belgesi ve/veya gemiadamı cüzdanı taşımasını,

b) Gemilerinin “Gemilerin Gemiadamları İle Asgari Güvenli Donatım” belgesine uygun olarak donatılmasını,

c) Gemiadamları ile ilgili dokümanlar ve belgelerin gemide bulunmasını ve kolayca erişilebilir olmasını, bu bilgilerin gemiadamlarının deneyimlerini, eğitimlerini, sağlık durumlarını ve atandığı görevlerdeki yeterliklerini gösterecek mahiyette olmasını,

d) Gemiadamlarının, normal veya acil görevleri ile ilgili olarak, gemideki bütün düzenlemeleri, tesisleri, aygıtları, yöntemleri ve geminin özelliklerini bilmesini,

e) Gemiadamlarının, acil durumlarda güvenlik, kirlenmenin önlenmesi veya azaltılması için görevlerini yerine getirmede etkin olarak iş birliği yapmalarını,

f) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Gemilerinden herhangi birine atanan her bir gemiadamının, Sözleşmenin gerektirdiği tazeleme ve güncelleme eğitimlerini almış olmasını,

g) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Uluslararası Denizde Can Emniyeti Sözleşmesi (SOLAS 74) bölüm 5, kural 14 paragraf 3 ve 4 uyarınca, gemilerinde daima etkili sözlü iletişim olmasını, sağlamalarını ister.

Gemiye Yeni Atanan Gemiadamları İle İlgili Sorumluluklar

Madde 87- Denizcilik İşletmelerinin gemiye yeni atanan gemiadamları ile ilgili olarak; kaptanlar ve gemi personelinin her birinin, bu Yönetmeliğin 86 ncı maddesinde belirtilen yükümlülüklerini tam ve etkin olarak yerine getirmeleri ve geminin güvenli işletilmesine bağlı olarak her türlü tedbiri almakla sorumludur.

Denizcilik İşletmeleri, Sözleşmenin geçerli olduğu her geminin kaptanına, gemide yeni işe alınan bütün gemiadamlarının gemideki aygıtları, işletim yöntemlerini ve görevlerini iyi yapabilmeleri için gereken diğer düzenlemeleri, bu görevler kendisinden istenmeden önce tanınmasını sağlamak amacıyla izlenecek ilkeleri ve yöntemleri içeren yazılı bir talimat verir. Bu talimatın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Yeni işe alınan gemiadamına,

1) Gemiadamının kullanacağı veya çalıştıracağı belli aygıtları,

2) Gemiadamının verilen görevleri iyi yapması için bilmesi gereken gemiye ait vardiya, güvenlik, çevre koruma ve acil durum yöntemleri ve düzenlemelerini, tanıma fırsat vermek için uygun bir zaman verilir.

b) Gemiye yeni atanan personelin gemi ile ilgili temel bilgileri anlayabilmesi için, o gemiadamının anladığı dilden kendisine rehberlik yapacak yeterlikte birinin atanmasını sağlar.

c) (Ek:RG-23/8/2012-28390) Şirketler, ro-ro yolcu gemilerinde belirli görevlere ve sorumluluklara sahip kaptanlar, zabıtlar ve diğer personelin üstlenecekleri görevlere ve sorumluluklara uygun becerileri kazanmaları için görevbaşı intibak eğitimini tamamlamalarını sağlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yönergeler

Madde 88- Gemilerin donatılmalarında gemiadamlarının yeterlikleri ve sayıları, gemiadamlarının eğitim-sınav gerekleri ile sağlık yoklamalarına ilişkin uygulamaları belirleyen ve 24/7/2001 tarihli Gemiadamları Yönetmeliğine bağlı olarak yürürlüğe giren Yönergelerin uygulanmasına bu Yönetmeliğe bağlı olarak da devam edilir. Kalite standartları bu Yönetmeliğe dayalı olarak çıkartılacak yönerge ile belirlenir.

Yürürlükten Kaldırılan Mevzuat

Madde 89- 24/7/2001 tarihli ve 24472 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe giren Gemiadamları Yönetmeliği ve değişiklikleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Ek Madde 1 - (Değişik: RG-18/05/2004-25466) Balıkçı gemileri ve özel yatlar ile kabotaj hattında sefer yapan yatlar ve yolcu motorlarında çalışan gemiadamlarından; Yönetmeliğin Üçüncü Kısım Birinci Bölümünde belirtilen eğitimlerden, 19 uncu maddede belirtilen Deniz Güvenlik Eğitimleri dışında kalan eğitimler aranmaz.

Ek Madde 2 - (Ek:RG-02/09/2005-25924) (Değişik:RG-11/10/2007-26670)

(Değişik ilk cümle:RG-17/11/2012-28470) Buldukları yeterlik belgesi ile iki yıl deniz hizmeti ibraz etmek ve KPDS'den veya ÜDS'den en az 60 puan almak veya ulusal veya uluslararası geçerliği bulunan bir sınavdan buna denk puan almış olmak şartıyla;

- a) Vardiya zabiti yeterliği olanlar uzakyol vardiya zabiti,
- b) Makine zabiti yeterliği olanlar uzakyol vardiya makinisti,
- c) Birinci zabit yeterliği olanlar uzakyol birinci zabiti,
- d) İkinci makinist yeterliği olanlar uzakyol ikinci makinist, yeterliğini sınavla alabilirler.

Bu madde kapsamında yeterlik belgesi talep edenler, Sözleşmede tanımlı ve bu Yönetmelikte öngörülen eğitimlerden;

- a) Birinci zabit yeterliğinden uzakyol birinci zabiti yeterliğine geçenlerin A-II/2,
- b) İkinci makinist yeterliğinden uzakyol ikinci makinist yeterliğine geçenlerin A-III/2, eğitimi aldıklarını belgelemeleri gerekir. **(Mülga cümle:RG-23/8/2012-28390)** (...)

Ek Madde 3- (Ek:RG-02/09/2005-25924)

Bu Yönetmelik kapsamında gerekli eğitimleri almak suretiyle; sınırlı kaptan yeterliğinden vardiya zabitliğine, sınırlı başmakinist yeterliğinden makine zabitliğine geçenlerin eski belgeleri iptal edilmez. Bu durumda olanlar eski belgeleri ile çalışmaya devam edebilirler. Ancak, bu belgeler ile yapılan hizmetler yeni yeterlik belgeleri için istenen deniz hizmetinden sayılmaz.

Ek Madde 4- (Ek:RG-02/09/2005-25924)

Bu Yönetmelik kapsamında yeterlik belgesi, gemiadamı cüzdanı ve diğer gemiadamı belgelerini almaya hak kazanmış olan gemiadamı, belgelerini düzenlendiği tarihten itibaren bir yıl içinde almak zorundadır. Belgelerini almayan gemiadamı, aynı belgeleri alabilmek için bu Yönetmelikte öngörülen şartları yeniden yerine getirmesi gerekmektedir.

Ek Madde 5 — (Değişik:RG-25/05/2007-26532)

İdare GASM'nin faaliyetlerini yürütebilmesi için harcama yetkilisi onayına bağlı olmak üzere; gerekli alt yapıyı kurar ve yardımcı personel ile benzeri ihtiyaçları karşılar.

(Değişik fıkra:RG-23/8/2012-28390) Sınava girecek adaylardan alınacak ücret, tayfa ve zabit yeterlikleri ayrı olmak üzere Maliye Bakanlığının olumlu görüşleri alınarak İdarece belirlenir. Bu ücretler bütçeye gelir kaydedilmek üzere İdarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe biriminin hesabına yatırılır.

Sınavlara yapılacak itirazların incelenmesi için, sınav ücretinin % 25'ini geçmeyen ve İdarece belirlenmiş ücretin ilgili hesaba yatırılması zorunludur. İtiraz incelemesi sonucunda İdarenin kusurlu olduğu durumda ilgiliye itiraz ücreti iade edilir.

GASM gerekli gördüğu hallerde sınav faaliyeti için; sınav salonları temini işi, matbaa hizmetleri, soru bankası oluşturma ve güncelleme hizmetleri, sınav gözetmenliği hizmetleri ile kendi bünyesinde karşılayamadığı diğer hizmetleri hizmet satın alma yolu ile yapabilir.

Gemi güvenlik eğitimleri ve belgeleri

Ek Madde 6 – (Ek:RG-28/5/2010-27594) (Başlığı ile birlikte değişik:RG-23/8/2012-28390)

Sözleşmenin VI/5 Kuralı ile Kod Bölümünün A-VI/5 Kısmı hükmü uyarınca, gemi güvenlik zabitleri, "Gemi Güvenlik Zabiti Eğitimi" görmek zorundadır. Bu hüküm kapsamında;

a) Oniki aylık deniz hizmetine sahip olan ve içeriği ve süresi Eğitim-Sınav Yönergesi ile belirlenen gemi güvenlik zabiti eğitimini İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında gören gemiadamlarına İdare tarafından "Gemi Güvenlik Zabiti Belgesi" verilir.

b) Ancak, eğitimin özel öğretim kurumlarında verilmesi halinde, bu kurumların Milli Eğitim Bakanlığından da izin almaları gereklidir.

c) Belge almaya hak kazanan gemiadamları, ilgili konuda yeterli olduklarını kanıtlamak için, her beş yılda bir İdarenin öngördüğu değerlendirme sınavından geçerek belgelerini yenilerler. Bu değerlendirmede başarısız olan gemiadamları tekrar eğitime tabi tutulur.

Sözleşmenin VI/6 Kuralı ve Kod Bölümünün A-VI/6 Kısmı hükmü uyarınca; tüm gemiadamları, "Güvenlikle İlgili Tanıtım Eğitimi" ve "Güvenlik Farkındalık Eğitimi" görmek zorundadır. Bu hüküm kapsamında,

a) İçeriği Sözleşmede belirtilen "Güvenlikle İlgili Tanıtım Eğitimi"ni gemide gemi güvenlik zabitlerinden veya İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında aldığını belgeleyen gemiadamlarına, "Güvenlikle İlgili Tanıtım Belgesi" verilir.

b) İçeriği ve süresi Eğitim ve Sınav Yönergesi ile belirlenen "Güvenlik Farkındalık Eğitimi"ni İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında gören gemiadamlarına İdare tarafından "Güvenlik Farkındalık Belgesi" verilir.

c) 1/1/2014 tarihine kadar, 1/1/2012 tarihinden önce onaylanmış deniz hizmetine başlamış gemiadamlarından;

- 1) Son üç yıl içerisinde en az altı ay onaylanmış deniz hizmetine sahip olmak veya,

2) Güvenlikle ilgili deniz hizmetine eşdeğer görevde ve sürede hizmet yapmış olmak veya,
3) Onaylanmış eğitim veya sınavı geçmek,
şartlarından birini yerine getiren gemiadamlarına “Güvenlik Farkındalık Belgesi” doğrudan verilir.
Sözleşmenin VI/6 Kuralı ve Kod Bölümünün A-VI/6 Kısmı uyarınca, gemide güvenlik ile ilgili görevler için atanmış gemiadamları, “Belirlenmiş Güvenlik Görevleri Eğitimini” görmek zorundadır. Bu hüküm kapsamında;

a) İçeriği ve süresi Eğitim ve Sınav Yönergesi ile belirlenen belirlenmiş güvenlik görevleri eğitimini İdare tarafından onaylı eğitim kurumlarında gören gemiadamlarına İdare tarafından “Belirlenmiş Güvenlik Görevleri Eğitim Belgesi” verilir.

b) 1/1/2014 tarihine kadar, güvenlik görevlerine atanmış olarak 1/1/2012 tarihinden önce deniz hizmetine başlamış gemiadamlarından;

1) Güvenlik görevlerine atanmış gemiadamı olarak son üç yıl içerisinde en az altı ay onaylanmış deniz hizmetine sahip olmak veya,

2) Güvenlikle ilgili deniz hizmetine eşdeğer görevde ve sürede hizmet yapmış olmak,

3) Onaylanmış eğitim veya sınavı geçmek,

Şartlarından birini yerine getiren gemiadamlarına “Belirlenmiş Güvenlik Görevleri Belgesi” doğrudan verilir.

Eğitim gemilerinde staj yapanlar ile ilgili hükümler

EK MADDE 7 – (Ek:RG-21/8/2014-29095)

Bu Yönetmelikte yeterlik belgelerinin verilmesinde öngörülen açık deniz eğitimlerinin 500 GT ve üzerindeki, cinsi eğitim gemisi olarak tescillenmiş eğitim gemilerinde gerçekleştirilmesi halinde, staj sürelerinin hesaplanmasında bu gemilerde geçirilen bir gün bir buçuk gün olarak kabul edilir.

Bakanlıkta çalışanlar ile ilgili hükümler

EK MADDE 8 – (Ek:RG-21/8/2014-29095)

Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında çalışanlardan bu Yönetmelik kapsamında verilmiş Vardiya Zabiti veya Makine Zabiti ya da daha üst bir yeterlik belgesine sahip olmaları kaydıyla;

a) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlıkta geçirdiği süreler dâhil olmak üzere üçte biri deniz hizmeti olarak sayılır ve bu Yönetmelikte yeterlik belgesine ek olarak sahip olunması zorunlu tutulan diğer sertifikalar doğrudan düzenlenir.

b) Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında en az 3 yıldır çalışmakta olanlar; İdare tarafından yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında en az 3 yıl görev yapan denizci eğitimciler, bu Yönetmelik hükümlerine göre sertifikaların yenilenmesinde öngörülen değerlendirme sınavlarından muaf tutulurlar.

Geçici Madde 1- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önceki, 24/7/2001 tarihli ve 24472 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak 8/8/2001 tarihinde yürürlüğe giren Gemiadamları Yönetmeliği gereği verilen yeterlikler hariç olmak üzere, diğer yönetmeliklere dayanılarak düzenlenen yeterlikler, bu Yönetmelik hükümlerine göre değiştirilerek yenilenir. 31/7/2002 tarihinden sonra gemiler, eski yeterlik belgelerine sahip bulunan gemiadamları ile donatılamazlar.

Geçici Madde 2- Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde, eğitim-öğretim yapan resmi ya da özel bütün eğitim kurumları, sözleşmenin gerekleri ile sözleşmenin atıfda bulunduğu IMO Model Kurs 7.01, 7.02, 7.03 ve 7.04 müfredat kitaplarında belirtilen en az gerekleri karşılayacak düzenlemeleri yapacaklardır. Bu gerekleri karşılayamayan özel kurumlara verilen eğitim- öğretim yetkisi iptal edilerek, eğitilmekte olan öğrenciler uygunluğu tespit edilmiş kurumlara devredilir. Milli Eğitim Bakanlığı ve Yüksek Öğrenim Kurumlarına bağlı eğitim kurumlarına ise bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde öngörülen prosedür uygulanacaktır.

Geçici Madde 3- (Değişik ilk cümle:RG -10/04/2003-25075) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte Telsiz Zabiti yeterliğine sahip olanlar, üç yıl denizde çalıştığını belgelemeleri halinde,

a)Yüzkırk saat seyir, yüz saat vardiya tutma, yirmisekiz saat gemi kullanma, elli altı saat gemi yapısı ve dengesi, elli altı saat yük işlemleri ve istif, yüz saat denizde güvenlik konularında, idarenin onayladığı bir eğitim kurumunda eğitim görmek,

b) Altı ay süreli ve günde dört saatten az olmamak üzere köprü üstünde vardiya görevleri hususunda eğitim gördüğünü staj defteri ile kanıtlamak,

c) Eğitim-Sınav Yönergesinde vardiya zabiti yeterliği için öngörülen sınavlarda başarılı olmak, şartıyla “vardiya zabıtlığı” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Geçici Madde 4- Uygulanmakta olan “Gemiadamları Donatımında Asgari Emniyet Belgeleri” 31/7/2002 tarihine kadar geçerlidir.

Geçici Madde 5- (Değişik ibare:RG-30/12/2008-27096) Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmelikler hükümlerine göre yeterlik intibak işlemleri yaptırmayan hak sahiplerinin, bu Yönetmeliğe göre intibak işlemleri yapılırken, Yönetmelikten önce sahip olduğu yeterliğin, (Değişik ibare:RG-30/12/2008-27096) Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirme, Sınav, Vardiya Tutma, Kütüklenme ve Donatılma Esasları Hakkında Yönetmeliklere göre intibak edebileceği yeterlik esas alınacaktır.

Geçici Madde 6 – (Ek:RG-04/03/2007-26452)

Bu yönetmeliğin 8 inci maddesinde terfide esas alınacak deniz hizmet süreleri belirtilen güverte sınıfı gemiadamlarından vardiya zabiti, birinci zabıt ve kaptan ile 9 uncu maddesinde terfide esas alınacak deniz hizmet süreleri belirtilen makine sınıfı gemiadamlarından makine zabiti, ikinci makinist ve başmakinist yeterliklerine ilişkin terfilerinde esas alınacak hizmetler aşağıda belirtilmiştir.

a) Güverte sınıfı gemiadamlarından;

1) Yakınyol birinci zabıt yeterliğine sahip olup da vardiya zabiti yeterliğine intibak edenlerin birinci zabıt yeterliğine yükseltmeleri esnasında bu yönetmelikte öngörülen deniz hizmeti hesaplanırken yakınyol birinci zabıt yeterliği ile geçirilen hizmetin bir yıla kadar olan süresi terfide esas alınır.

2) Yakınyol kaptan klas-III yeterliğine sahip olup da birinci zabıt yeterliğine intibak edenlerin kaptan yeterliğine yükseltmeleri esnasında bu yönetmelikte öngörülen deniz hizmeti hesaplanırken yakınyol kaptan klas-III yeterliği ile geçirilen hizmetin bir yıla kadar olan süresi terfide esas alınır.

3) Yakınyol kaptan klas-I yeterliğine sahip olup da kaptan yeterliğine intibak edenlerin uzakyol kaptan yeterliğine yükseltmeleri esnasında bu yönetmelikte öngörülen deniz hizmeti hesaplanırken yakınyol kaptan klas-I ile geçirilen deniz hizmeti üç yılı aşmış ise terfide öngörülen üç yıllık deniz hizmet süresi yerine bir yıl kaptanlık, üç yıldan az veya hizmeti olmayanlardan ise bir yılı kaptanlık, bir yılı enaz birinci zabıtlık olmak üzere iki yıl deniz hizmeti aranır. Ancak terfi için bu yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (8) numaralı alt bendinde belirtilen eğitimlerin tamamlanmış olması zorunludur.

b) Makine sınıfı gemiadamlarından;

1) Yakınyol ikinci makinist yeterliğine sahip olup da makine zabiti yeterliğine intibak edenlerin ikinci makinist yeterliğine yükseltmeleri esnasında bu yönetmelikte öngörülen deniz hizmeti hesaplanırken yakınyol ikinci makinist yeterliği ile geçirilen hizmetin bir yıla kadar olan süresi terfide esas alınır.

2) Yakınyol başmakinist klas-III yeterliğine sahip olup da ikinci makinist yeterliğine intibak edenlerin başmakinist yeterliğine yükseltmeleri esnasında bu yönetmelikte öngörülen deniz hizmeti hesaplanırken yakınyol başmakinist klas-III yeterliği ile geçirilen hizmetin bir yıla kadar olan süresi terfide esas alınır.

3) Yakınyol başmakinist klas-I yeterliğine sahip olup da başmakinist yeterliğine intibak edenlerin uzakyol başmakinist yeterliğine yükseltmeleri esnasında bu yönetmelikte öngörülen deniz hizmeti hesaplanırken yakınyol başmakinist klas-I ile geçirilen deniz hizmeti üç yılı aşmış ise terfide öngörülen üç yıllık deniz hizmet süresi yerine bir yıl başmakinistlik, üç yıldan az veya hizmeti olmayanlardan ise bir yılı başmakinistlik, bir yılı enaz ikinci makinistlik olmak üzere iki yıl deniz hizmeti aranır. Ancak terfi için bu yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (B) bendinin (h) altbendinin (1) numaralı paragrafında belirtilen eğitimlerin tamamlanmış olması zorunludur.

Geçici Madde 7 – (Ek:RG-9/7/2008-26931)

Bu Yönetmelik ve bu Yönetmeliğe dayanılarak çıkartılmış yönergeler kapsamında uzakyol vardiya zabiti ve uzakyol vardiya makinisti eğitim programlarına yönelik eğitim vermek üzere İdarece yetkilendirilen özel eğitim kurumlarında 29/11/2007 tarihinden önce eğitime başlayan öğrencilerin hakları saklıdır.

GEÇİCİ MADDE 8 – (Ek:RG-30/12/2008-27096)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Miço yeterliğine sahip olanlardan 6 ay gemide eğitim görmek şartıyla 12 ay deniz hizmetini tamamlayan ve “Gemici sınavı”nı başaranlar “Gemici” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Gemici yeterliği ile birlikte, İdare tarafından “seyir vardiyası tutma belgesi” verilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Silici yeterliğine sahip olanlardan 6 ay gemide eğitim görmek şartıyla 12 ay deniz hizmetini tamamlayan ve “yağcı sınavı”nı başaranlar “Yağcı” yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Yağcı yeterliği ile birlikte idare tarafından “makine vardiyası tutma belgesi” verilir.

(Ek fıkra:RG-23/8/2012-28390) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Miço ve Silici yeterliğine sahip olan gemiadamları, mevcut yeterlik belgeleri ile, Gemilerin Gemiadamları ile Donatılmasına İlişkin Yönergede belirtilen gemilerde ve görevlerde çalışmaya devam edebilirler.

Kazanılmış haklar

GEÇİCİ MADDE 9 – (Ek:RG-31/5/2011-27950) (Değişik:RG-11/8/2011-28022)

Bu Yönetmelik hükümlerine göre; dört yıllık fakülte ve yüksekokulların deniz ulaştırma ve işletme, deniz işletmeciliği ve yönetimi, gemi inşaatı mühendisliği, gemi inşaatı ve deniz teknolojisi mühendisliği, gemi makinaları mühendisliği ve makine mühendisliği bölümlerinin lisans programından mezun olanlar ile A-II/1 ve A-III/1 müfredat programlarını uygulayan iki yıllık meslek yüksekokulu mezunu olanlardan, uzakyol vardiya zabıtlığı veya uzakyol vardiya mühendisliği fark derslerini almak için İdare tarafından yetkilendirilmiş eğitim kurumlarına 14/3/2011 tarihine kadar kayıt yaptıran öğrencilerin uzakyol vardiya zabıtlığı ve uzakyol vardiya mühendisliği/makinistliği yeterliklerine başvuru hakları saklıdır.

Geçici müfredat

GEÇİCİ MADDE 10 – (Ek:RG-23/8/2012-28390)

1/7/2013 tarihinden önce, İdare tarafından onaylanmış eğitim kurumlarında eğitim-öğretime başlamış öğrencilere, Sözleşmenin 1/1/2012 tarihinden önceki hükümlerine göre idarece onaylanmış eğitim-öğretim müfredatları uygulanabilir.

Sözleşmenin 1/1/2012 tarihinden önceki hükümlerine göre gemiadamı yeterlik belgesi, gemiadamı beceri belgesi ve belge kanıtı düzenlenmiş gemiadamlarından, Sözleşmenin 1/1/2012 tarihinden sonraki hükümlerine göre istenebilecek tazeleme ve güncelleme eğitimi veya değerlendirmeleri İdare tarafından ayrıca duyurulacaktır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yat kaptanı eğitimi görmekte olan veya yat kaptanı yeterlik sınavına başvurmuş kişilere, eğitim ve sınav şartlarını başarı ile tamamlamaları durumunda Yat Kaptanı (500 GT) belgesi verilir.

Geçiş süreci

GEÇİCİ MADDE 11 – (Ek:RG-23/8/2012-28390) (Değişik:RG-17/11/2012-28470)

1/7/2013 tarihine kadar, vardiya zabıtlığından 1. zabıtlığa, 1. zabıtlıktan kaptanlığa, uzakyol vardiya zabıtlığından uzakyol 1. zabıtlığına, uzakyol 1.zabıtlıktan uzakyol kaptanlığına, makine zabıtlığından 2. makinistliğe, 2. makinistlikten başmakinistliğe, uzakyol vardiya mühendisliği/makinistliğinden uzakyol 2. mühendisliği/makinistliğine, uzakyol 2. mühendislik/makinistlikten uzakyol başmühendis/makinistliğe yükselmek için bu Yönetmelikte belirtilen şartları yerine getirerek başvuruda bulunan gemiadamlarından, yeterlik yükseltmeleri için gerekli deniz hizmeti 24 aydır.

Kaptan ve güverte zabıtlarının durumu

GEÇİCİ MADDE 12 – (Ek:RG-23/8/2012-28390)

1/1/2012 tarihinden önce kaptan ve güverte zabıtları yeterliği almış gemiadamlarının liman seferinde çalışmaları durumunda GMDSS Tahditli Telsiz Operatörü (ROC) yeterliği yerine en az VHF haberleşmesi yapabilecek yeterlikte olduğunu gösteren onaylanmış bir sertifikaya sahip olmaları yeterlidir. Bu tarihten önce kaptan ve güverte zabıtları yeterliği almış gemiadamlarından liman seferi dışında çalışacakların 1/1/2014 tarihine kadar en az GMDSS Telsiz Operatör yeterliğine sahip olmaları zorunludur.

Mevcut GASM Başkanı ve Kurulu

GEÇİCİ MADDE 13 – (Ek:RG-23/8/2012-28390)

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibari ile görevde bulunan GASM Başkanı ve GASM Kurulu ile tüm sınav komisyonları, soru hazırlama komisyonları veya çalışma gruplarının görevleri ayrıca bir bildirimle gerek bulunmaksızın sona erer.

Gemiadamı yeterlik belgesi alınmasına ilişkin geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 14 – (Ek:RG-17/11/2012-28470) (Mülga:RG-3/5/2014-28989)

Yürürlük

Madde 90-Bu Yönetmelik hükümleri, Danıştay 10'uncu Dairesinin 2002/2161Esasında kayıtlı dava ile önceki Yönetmeliğin yürütmesinin durdurulması kararının İdare'ye tebliğ tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 91-Bu Yönetmelik hükümlerini Denizcilik Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

⁽¹⁾ 29/04/2006 tarihli ve 26153 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle yapılan değişiklik, 13/4/2006 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

⁽²⁾ 23/8/2012 tarihli ve 28390 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile üçüncü kısmının birinci bölümünün başlığı metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.